

Kaunis Grani

Nro Nr 12/ 24.10.–13.11.2024 ▪ Kauniaisten paikallislehti Lokaltidningen för Grankulla ▪ www.kaunisgrani.fi

SUOMEN VAHVIMMAT
PLATINA
Kotimaan sängyt ja sohvot
2021–2024

KOTIMAAN
SÄNKY
SOFFA

Seinäjoki
Puh. 050 433 8962

KOTIMAISIA
PETAUSPATJOJA
RAJUIIN
LOPPUUN-
MYynti-
HINNOIN!

MOOTTORI-
SÄNKYJÄ
alk.
199€

SÄNKYJÄ
alk.
100€

MOOTTORI-
SÄNKYJÄ
alk.
199€

NYT ON ELÄMÄSI TILAISUUS!
KOTIMAAN LAADUKKAAT SÄNGYT JA SOFFAT
— SUORAAN TEHTAALTA —
TEHTAAN VARASTON

**LOPPUUN-
MYynti**

LA 2.11. VIIMEINEN PÄIVÄ! **HUOM! VAIN**

LAUANTAINA 2.11. klo 10–15
KAUNIAINEN

Asematie 20, Kauniaisten VPK:n talo

**KOTIMAISET
SENIORI-SÄNGYT**

Useita eri kokoja ja värejä!

Seniori-sängyt
nousutuella alk. 199 €

Seniori-patjat
alk. 99 €

LOISTOLLE

**SENIORI-SÄNGYT VAIN MEILTÄ
VOIT VALITA**

- koon, kuten leveyden, pituuden ja korkeuden (myös mittatilauksena)
- patjan kovuuden
- värin
- moottorilla tai ilman
- petauspatjan (useita eri vaihtoehtoja)
- lisävarusteet, kuten turvalaidat ja nostotuet

Tule kokeilemaan!

**SENIORI-SOHOVIA
VOIT VALITA**

- istuinkorkeuden
- istuinsyvyyden
- istuinkovuuden

MOOTTORI-
SÄNKYJÄ
alk.
199€

MOOTTORI-
SÄNKYJÄ
alk.
199€

KANGAS- JA
NAHKASOHOVIA
alk.
199€

KANGAS- JA
NAHKASOHOVIA
alk.
199€

**ILMAINEN
KOTIINKULJETUS**
(200 km:n säteellä myyntipaikasta)

**HYVITÄMME
VANHAT
SOHVAKALUSTOT
VAIHDOSSA**

**KOROTONTA
MAKSU-
AIKAA**

Meillä voit maksaa osissa!

**SENIORI-TUOLEJA
MITTOJESI MUKAAN**

- VOIT VALITA
- istuinkorkeuden
  - istuinsyvyyden
  - istuinkovuuden

**SENIORI-SOHOVIA
VOIT VALITA**

- istuinkorkeuden
- istuinsyvyyden
- istuinkovuuden

KANGAS- JA
NAHKASOHOVIA
alk.
199€

Monia vaihtoehtoja yksinäisille ikäihmisille

Kauniaisissa on paljon erilaisia mahdollisuuksia ikäihmisille osallistua eri yhdistysten toimintaan ja erilaisiin tapahtumiin. Silti monet ovat vanhusneuvoston puheenjohtajan Torolf Hedlundin mukaan yksinäisiä. Nyt kaupungin vanhusneuvosto haluaa tavoittaa heidät, jotta useampi kaupunkilainen osallistuisi eri toimintoihin ja tapahtumiin. Esitteessä ”Vanhusneuvosto Kauniaisissa” esitellään neuvoston toimintaa, ja nyt toivotaan aktiivisempaa yhteydenpitoa senioreihin. Hedlundin mukaan on tärkeää, että neuvosto saa asukkailta tietoa ja vinkkejä asioista, jotka huolestuttavat heitä, jotta ongelmat voidaan ottaa keskusteluun ja niihin puuttua.

Alla olevassa kolumnissa tässä seniorinumeroissa on esimerkkejä siitä, mihin seniorit voivat osallistua. Esimerkiksi Apollo-olohuonetoiminta on alkanut Kauniaisissa, jonne kaikki voivat tulla keskiviikkoisin kahvittelemaan ja keskustelemaan ajankohtaisista aiheista. Konseptia suunnitellaan

otettavaksi käyttöön myös muissa kerrostaloissa, joilla on omat kokoontumistilat. Ajatuksena on, että ne asukkaat, jotka eivät ehkä enää pääse ulos, voisivat tavata naapureitaan oman talonsa tiloissa.

Lehdessä voit myös lukea Kauniaisten vammaisneuvostosta ja sen pitkäaikaisesta puheenjohtajasta Marketta Forsellista, joka on nyt palkittu kahdella tunnustuksella. Toinen niistä on Suomen Kuntaliiton erikoisansiomerkki, joka on myönnetty työstä kunnan ja kuntalaisten hyväksi. Tunnuksen luovutti kaupunginjohtaja Christoffer Masar syyskuussa.

Olemme myös haastatelleet yrittäjä Martti Jaakkolaa. Hän on ensimmäinen Kauniaisissa asuva henkilö, joka on saanut vastaanottaa Suomen Yrittäjien timanttiristin 60 vuoden yrittäjätoiminnan kunniaksi. Kunniamerkki on tähän mennessä jaettu vain 23 kertaa koko maassa.

Lehdessä julkaistaan tällä kertaa myös Elinvoimaa ikääntyneille -liite, jonka julkaisija on Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue.

Många alternativ för ensam äldre

Det finns många olika möjligheter för äldre i Grankulla att delta i olika föreningar, evenemang och tillställningar. Men ändå är många enligt äldrerådets ordförande Torolf Hedlund ensam. Nu vill äldrerådet i staden nå ut till dem för att få fler stadsbor att engagera sig i olika verksamheter och evenemang. I broschyren ”Äldrerådet i Grankulla” presenteras rådets verksamhet och nu hoppas man på aktivare kontakter till seniorerna. Enligt Hedlund är det viktigt att rådet får information och tips från invånarna om vilka frågor som oroar dem, så att problemen kan diskuteras och åtgärdas.

I kolumnen nedan i detta seniornummer finns en del exempel på vad seniorerna kan ta del av. Till exempel har vardagsrumsverksamheten Apollo startats i Grankulla dit alla på onsdagar kan komma för att dricka kaffe och diskutera aktuella ämnen. Konceptet planeras också att införas i andra höghus som har egna samlingsrum. Tanken där är att även de invånare som kanske inte längre kan ta sig ut kan träffa sina grannar i det egna huset.

I tidningen får du också läsa om Grankullas råd för personer med funktionsnedsätt-

ning och dess långvariga ordförande Marketta Forsell, som nu belönats med två utmärkelser. Ett av dem är Finlands kommunförbunds specialförtjänsttecken, som beviljats för arbete för kommunens och kommuninvånarnas väl. Tecknet överräcktes av stadsdirektör Christoffer Masar i september.

Vi har också intervjuat företagaren Martti Jaakkola i Grankulla. Han har som första Grankullabo någonsin fått ta emot ett diamantkors för 60 års verksamhet som företagare av organisationen Företagarna i Finland. Hittills har hederstecknet endast delats ut 23 gånger i hela landet.

I tidningen publiceras den här gången också bilagan Livskraft för äldre, som utges av Västra Nylands välfärdsområde.

JAN SNELLMAN
PÄÄTOIMITTAJA
CHEFREDAKTOR

kolumni ■ kolumnen

Ikäystävällinen kunta luo mahdollisuuden hyvään elämään

FI SOTE-UUDISTUS on vaikuttanut Kauniaisiiin monin tavoin. Tulorakenteet ovat muuttuneet ja kunnan palvelujen järjestämiseen joudutaan pohtimaan uusia toimintamalleja- ja tapoja, jotta palveluja voidaan järjestää mahdollisimman kustannustehokkaasti.

Kunnan tehtävänä on tukea ikääntyvien hyvinvointia elämän eri tilanteissa.

Tavoitteena on, että kaikilla ikääntyvillä on yhdenvertaiset mahdollisuudet hyvään elämään.

Hyvä elämä koostuu mm. itsenäisyydestä, aktiivisuudesta, hyvästä terveydestä, toimintakyvystä, osallisuudesta ja turvallisesta elinympäristöstä. Toisille hyvinvointi on liikuntaa, toisille kädentaitoja, musiikkia, taidetta, uusien asioiden oppimista, luonnossa liikkumista jne.

Tätä kaikkea kansalaisopisto pyrkii järjestämään monipuolisella vapaan sivistystyön tarjonnalla, jotta mahdollisimman monella olisi mahdolli-

suus osallistua hyvinvoinnin edistämiseen ja yksinäisyyden vähentämiseen. Samalla tuetaan myös kaupungin yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman tavoitteita kohdentaa palveluja niitä erityisesti tarvitseville. Samoin tuetaan osallisuuden lisäämistä viemällä palveluja uusiin kohteisiin. Tällä on merkittävä vaikutus myös mielen hyvinvointiin.

Väestö ikääntyy ja kotona asuu yhä enemmän iäkkäitä henkilöitä, jotka eivät kykene hakemaan apua tai tunnistamaan avun tarvettaan. Näiden iäkkäiden löytämiseksi Kauniaisissa on käynnistynyt 2022 Etsivä Vanhustyö- hanke, jossa olemme jalkautuneet paikkoihin, joissa ikääntyneitä voidaan tavata. Hankkeen tavoitteena on löytää ja auttaa tuen tai avun tarpeessa olevia ikääntyviä. Etsivässä jalkautuvassa vanhustyössä kohdataan ikääntyviä, jotka tarvitsevat tukea arkeen sekä elämäniloa yksinäisyyteen. Toiminnalla autetaan heitä sellaisten palvelujen ja tuen piiriin, joilla edistetään ikääntyvien hyvinvointia ja terveyttä. Toimintaa järjes-

tetään yhteistyössä kunnan, seurakuntien ja Granin Lähiavun kesken.

Hankkeen myötä Kauniaisissa on käynnistetty myös Apollo-olohuonetoiminta. Olohuone sijaitsee Palokunnankujalla ns. Apollotalossa ja aloitettiin toukokuussa 2023. Tänne ovat kaikki tervetulleita keskiviikkoisin klo. 13-15 kahvittelemaan ja juttelemaan mieltä askarruttavista asioista ja tapaamaan muita. Viikottaiseen tapahtumaan osallistuu n. 15-18 ikääntyvää.

Seniori-Olohuone -konseptia ollaan myös viemässä Kauniaisten kerrostaloihin. Sellaiset taloyhtiöt, joissa on oma kerhotila, voivat ottaa yhteyttä Granin Lähiapuun ja voidaan sopia, koska taloyhtiössä järjestettäisiin kahvittele-tapaaminen yhtiön asukkaille Lähiavun vapaaehtoisen vetämänä. Näin nekin asukkaat, jotka eivät ehkä enää pääse liikkumaan pidemmälle eri toimintoihin, voivat tulla tapaamaan naapureitaan oman taloyhtiön tiloihin.

Granin Lähiapu aloitti Seniori-Parkki-toiminnan Villa Apollon tiloissa elokuussa

2024. Sinne voivat omaishoitajat tuoda hoidettavansa maanantaisin pariksi tunniksi klo 13-15.00, jotta saavat omaa aikaa. Granin Lähiapu järjestää tämän yhteistyössä Kauniaisten ruotsinkielisen seurakunnan kanssa ja paikalla on aina yksi lähihoitaja ja yksi Lähiavun vapaaehtoinen. Aika on varattava etukäteen edellisen viikon torstaina.

Kauniaisten seurakunnat järjestävät myös kohtaamispaikkoja ikääntyneille mm. maanantaikahvila, kerhoja, retkiä, ylistys- ja esirukousryhmiä. Niissä on tilaisuus jakaa ajatuksia ja elämäkokemuksia ja näin ehkäistä yhtä vanhusväestön suurta ongelmaa, yksinäisyyttä.

Kotikäynnit ja laitosvierailut ovat tärkeä osa Kauniaisten seurakuntien työtä ikääntyneiden parissa. Vanhuksen tukeminen keskustelujen muodossa on keskeistä. Kotiehtoollinen merkitsee juhlahetkeä monelle ikääntyneelle, joka ei enää pääse osallistumaan seurakunnan yhteiseen jumalanpalvelukseen.

En seniorvänlig kommun skapar möjlighet till ett gott liv

SE SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSREFORMEN har påverkat Grankulla på många sätt. Inkomststrukturerna har förändrats och kommunen måste överväga nya verksamhetsmodeller och sätt att organisera sina tjänster på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt.

Kommunens uppgift är att stödja de äldres välbefinnande i olika livssituationer. Målet är att alla äldre ska ha likvärdiga möjligheter till ett gott liv. Ett gott liv består bland annat av självständighet, aktivitet, god hälsa, funktionsförmåga, delaktighet och en trygg boendemiljö. För vissa innebär välbefinnande motion, för andra hantverk, musik, konst, att lära sig nya saker, att vistas i naturen osv.

Det är detta som medborgarinstitutet strävar efter att erbjuda genom sitt breda utbud av fritt bildningsarbete, så att så många som möjligt kan delta i att främja välbefinnande och minska ensamhet. Samtidigt stöder man också stadens mål i jämställdhets- och likabehandlingsplanen genom att rikta

tjänster till dem som särskilt behöver dem. På samma sätt stöds ökad delaktighet genom att rikta tjänster till nya målgrupper. Detta har också en betydande inverkan på det psykiska välbefinnandet.

Befolkningen åldras och fler äldre som bor hemma kan inte själva söka hjälp eller identifiera sina hjälpbehov. För att hitta dessa äldre startades 2022 projektet Uppsökande äldrearbete i Grankulla, där vi rör oss på platser där vi kan träffa äldre. Projektets mål är att hitta och hjälpa äldre som är i behov av stöd eller hjälp. I det uppsökande äldrearbetet möter vi äldre som behöver stöd i vardagen samt livsglädje i sin ensamhet. Verksamheten hjälper dem att få tillgång till de tjänster och det stöd som främjar deras välbefinnande och hälsa. Verksamheten organiseras i samarbete mellan kommunen, församlingarna och Grani Närhjälp.

Inom ramen för projektet har även vardagsrumsverksamheten Apollo startats i Grankulla. Vardagsrummet är i det så kallade Apollo-huset på Brandkärsgränden och öppnades i maj 2023. Hit är alla välkom-

na på onsdagar kl. 13-15 för att ta en kopp kaffe, prata om saker som oroar och träffa andra. Cirka 15-18 äldre deltar varje vecka.

Senior-vardagsrumskonceptet planeras också att införas i höghusen i Grankulla. Bostadsbolag som har ett eget samlingsrum kan kontakta Grani Närhjälp och så kan vi komma överens om när en kaffeträff kan ordnas för bostadsbolagets invånare, med en frivillig från Grani Närhjälp som värd. På så sätt kan även de invånare som kanske inte längre kan ta sig till olika verksamheter träffa sina grannar i sitt eget bostadsbolags lokaler.

Grani Närhjälp startade verksamheten Senior-Park i Villa Apollon lokaler i augusti 2024. Här kan anhörigvårdare lämna sin anhöriga på måndagar i två timmar mellan kl. 13-15 för att få lite egen tid. Grani Närhjälp arrangerar detta i samarbete med den svenskspråkiga församlingen i Grankulla. På plats finns alltid en närvårdare och en frivillig från Grani Närhjälp. Tid måste bokas i förväg senast torsdagen veckan innan.

Församlingarna i Grankulla arrangerar även mötesplatser för äldre, såsom måndagskaffe,

klubbar, utfärder, lovsängs- och förbönsgrupper. Dessa erbjuder möjlighet att dela tankar och livserfarenheter och därmed förebygga ett av den äldre befolkningens stora problem, ensamhet.

Hem- och institutionsbesök är en viktig del av Grankullaförsamlingarnas arbete bland de äldre. Att stötta de äldre genom samtal är centralt. Nattvard i hemmet är en festlig stund för många äldre som inte längre kan delta i församlingens gudstjänst.

HELENA PIRVOLA-NYKÄNEN
LIIKUNTASUUNNITTELIJA/IDROTTSPLANERARE
KAUNIAISTEN KAUPUNKI/GRANKULLA STAD

AILA THURIN
TOIMINNANJOHTAJA/VERKSAMHETSLEDARE
GRANIN LÄHIAPU RY/GRANI NÄRHJÄLP RF

PIRJO LUOMA
DIAKONISSA/DIAKONISSA
KAUNIAISTEN SUOMALAINEN SEURAKUNTA
ÖVERSÄTTNING: PATRICIA HEIKILÄ

S-MARKET

Edullista
ARKIRUOKAA

Förmånlig
VARDAGSMAT

595

Valio
Oltermanni
kermajuusto/
gräddost,
myös/även 17%
0,9-1 kg (5,95-6,61/kg)

795

Kotimaista
Kanan fileeleike/
Filéschnitzel
av kyckling
miedosti suolattu/
lättsaltad, 800 g (9,94/kg)

1890
KG

Rainbow
Lämminsavu-
lohifilee/
Varmrökt laxfilé
pala/bit,
n./ca 700 g

500
2 KPL/ST.

Reilun Kauppa
Ruusut, 10 kpl/
Rättvis Handel
Rosor, 10 st.

Yksittäin/Enskilt 5,05/nippu/knippe

Karl-Ers
Tuorepuristettu
omenamehu/
Färskpressad
äppeljuice
3 l (2,32/l)

695

(alin 30 pv hinta/
senaste 30 dagars
lågsta pris 8,95)

590
KG

Irtonamuja/
Godis i lösvikt

Granin palvelutiski palvelee
Granis betjäningsdisk betjänar

ma-to/mån.-tors. 9-18.30
pe/fre. 9-20
la/lör. 9-18

Hinnat voimassa S-market Granissa 24.10.-27.10. mikäli tuotteen kohdalla ei toisin mainita ja niin kauan kuin tuotteita riittää. / Priserna gäller i S-market Grani 24.10-27.10 ifall inte annat nämns vid produkten och så länge produkterna räcker till.

S-market Grani

Kauniaistentie/Grankullavägen 7.
Puh./Tfn 010 762 6730 (pvm/mpm/lha/msa)

Ma-pe/mån.-fre. 7-22, la/lör. 7-22, su/sön. 9-22

VBO
vbo.fi

Granikirjastossa tapahtuu | På gång i Granibibban

**Tuomas Wäinölä
& Lauri Porra**

Kirjasto 100 v: Synttärikonsertti

Bibban 100 år: Födelsedagskonsert

**To/tors 24.10.
klo/kl. 18.30**

Lue lisää: kauniainen.fi/kirjasto
Läs mer: grankulla.fi/biblioteket

**Kiinteistömaailman
Yhteismyynti**

500 välittäjää yhden hinnalla.

Anna Relander
0500 66 8888
försäljningschef,
AFM

Arto Rautemaa
040 726 8888
YKV, LKV,
AKA (asunnot)

Päivi Holmberg
050 406 9459
myyntineuvottelija,
KED

**Kristofer
Öfverström**
0400 44 8888
Senior Broker, AFM

Nina Allenius
050 570 6900
myyntineuvottelija

Rolf Wirta
0400 332 727
företagare

Riikka Wirta
050 571 3604
grittijä, LKV, LVV

Yhdessä löytyy se oikea.

Kiinteistömaailma Kauniainen

Pecasa Oy (Bulevardin Kodit)
(09) 2311 0300, kauniainen@kiinteistomaailma.fi
Tunnelitie 4 (Kauppakeskus Grani), 02700 Kauniainen

Kiinteistömaailma

agenda

TAPAHTUU KAUNIAISSA ■ DET HÄNDER I GRANKULLA

■ 26.10. lauantai lördag

ÄITIEN kohtaaminen: Äitiyden vaikeat tunteet. Luennoitsija psykoterapeutti Maria Kuurna, klo 13–17 Raamattuopisto. Lisätietoa ja ilmoittautuminen sro.fi/tapahtumat-raamattuopistossa. Klo 18 Kristiina Braskin konsertti. Vapaa pääsy, kolehti.

■ 29.10. tiistai tisdag

HYVÄN TUULEN YSTÄVÄKERHO klo 13 kirkon yläsali. ”Missä edesmenneet ovat nyt? Kristinuskon kurkistus viimeisen portin taakse.” Pastori Kari Kuula, Pirjo Luoma.

■ 31.10. torstai torsdag

TEEMAILTA aiheena ilmastoystävällinen ruoka Kasavuoren koululla klo 17–20. Ks. Yhdistyspalsta.
TEMAKVÄLL om klimatsmart mat i Kasavuoriskolan kl. 17–20. Se Föreningsspalten.
SAMTALS- och informationstillfälle i Betlehemskyrkan kring Metodistkyrkans beslut i fråga om kyrkans äktenskapssyn. Kl. 18–20.

■ 2.11. lauantai lördag

PYHÄINPÄIVÄN MESSU klo 10 kirkko. Luetaan viime pyhäinpäivän jälkeen poisnukkuneiden seurakuntalaisten nimet ja sytytetään kynttilät heidän muistolleen, kirkkokahvit. Enkeli-polku lapsiperheille klo 16–19, tule kun sinulle sopii. Kauniaisten hautausmaalla.
ALLHELGONADAGENS högmässa i Grankulla kyrka kl. 12. Vi läser upp namnen på de församlingsmedlemmar som avlidit under året och tänder ett ljus för var och en av dem. Kyrkkaffe. Änglåtigen på gravgården kl. 16. Arr. Grankulla sv. frs.

■ 3.11. sunnuntai söndag

MUSIIKKIJUMALANPALVELUS KANSANMUSIIKIN TAPAA klo 10 kirkko. Viive Virtanen ja Touko Kentala, viulu. Yhteistyössä Kauniaisten musiikkijuhlat ja Kauniaisten seurakunnat. Kirkkokahvit yläsalissa.
TVÄSPRÄKIG FOLKMUSIKGUDSTJÄNST i Grankulla kyrka kl. 10. Viive Virtanen & Touko Kentala, violin. I samarbete med Grankulla musikfest och Grankulla-församlingarna. Kyrkkaffe i övre salen.

■ 5.11. tiistai tisdag

TISDAGSTRÄFFEN i övre salen kl. 13.30. Gäst: Åsa Hansson och musikern Anna Brummer, ”Så skört är livet”. Arr. Grankulla sv. frs.

SANA Soi -ilta, klo 19. Musiikissa gospellaulaja Laura Autio, Anna Pöyhönen sekä Sana Soi -musiikkiryhmä. Puhe Ari Kunnamo. Iltatee, kirjamyynti. Raamattuopisto.

■ 8.11. perjantai fredag

NATT i kyrkan för 10-åringar. Anmälan via grankullaforsamling.fi senast 31.10. Arr. Grankulla sv. frs.

■ 10.11. sunnuntai söndag

KONSERTTI Klo 15 kirkossa Hiljaa kasvaa suuri puu –kehtolauluja eri puolilta maailmaa/ monikulttuurinen ja eri ikäpolvia yhdistävä konsertti, Tapiolan laulu, joht. Uli Kontu-Korhonen. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.
TYST VÄXER STORA TRÅD i Grankulla kyrka kl. 15. Vaggvisor från olika världsdelar. Tapiolan laulu, dir. Uli Kontu-Korhonen & instrumentensemble. Fritt inträde, programblad 10 €.

■ 11.11. maanantai måndag

RAKENNA JOULUPUU -KERÄYS 11.11.–11.12. Lahjoita joulun iloa vähävaraiselle. Tuo lahjakortti kirkolle. Lisätietoja Sonja Holkerinoja, puh. 050 464 7001 ja rakennajoulupuu.fi

MÄNDAG 11.11 startar församlingens insamling av presentkort till julgåva ”Klä julgranen”. Korten får lämnas in i kuvert med texten ”Klä julgranen/ svenska diakonin” till vaktmästare, kansliet eller direkt till diakonin fram till den 11.12. Presentkortet delas ut till familjer och ensamma som har det ekonomiskt trångt. Förfrågningar: catherine.granlund@evl.fi eller 050 439 3208. Arr. Grankulla sv. frs.

■ 12.11. tiistai tisdag

MAAILMAN ympäri 80 päivässä. Puhallinorkesteri PPO Wind-Bandin konsertti yhteistyössä Pikku Huopalahden yhteisö-teatterin kanssa. Kapellimestari Markku Renko. Klo 18.30 Uusi Paviljonki. Liput 15 €.

Lähetä tieto tapahtumastasi kaunisgrani@kauniainen.fi
Skicka in information till kaunisgrani@kauniainen.fi

elämäнкаari ■ livsbågen

Kauniaisten suomalainen seurakunta

Hautaan siunatut
Aino Elina Viitanen, 98 v.

Grankulla svenska församling

Döda
Christine-Louise Gestrin 96 år
Ethel Anita Nyberg 93 år

Döpta
Viktor Paul Wilhelm Johansson
Michael Thanakorn Sundelin
Alexander Thanathon Sundelin

uutiset ■ nyheter

Kauniaisten luonto- ja puistoinformaatiota parannetaan

Kauniaisten kaupunki asentaa parasta aikaa uusia opasteita kaupungin suojelu- ja puistoalueille, mukaan lukien Gallträskin virkistysalue. Näiden avulla asukkaat ja vierailijat voivat tutustua kaupungin puistoihin, luontoon ja historiaan. Myös Träskmossen luonnonsuojelualueella olevat opasteet sekä Kasavuoren luontopolun pääopaste on uusittu. Myöhemmässä vaiheessa myös luontopolun muut opasteet uudistetaan.

Opasteissa käytetään monia eri tekniikoita, kuten kohokarttoja ja pistekirjoitusta, jotta ne olisivat saavutettavissa mahdollisimman monille ihmisille. Lisäksi opasteissa on QR-koodeja, jotka ohjaavat käyttäjät Kauniaisten kaupungin verkkosivuille, missä infotekstejä voi lukea ja kuunnella yhdeksällä eri kielellä, mikä tekee tiedosta saavutettavaa myös heille, jotka eivät puhu suomea tai ruotsia.

Kauniaisten hautausmaalla on hautoja, joiden hallinta-aika päättyy

Kauniaisten hautausmaalla on useita hautoja, joiden hallinta-aika on päättynyt tai päättymässä 31.12.2024. Omaisia pyydetään ottamaan yhteyttä hautausmaanhoidajaan keskustellakseen haudan hallinta-ajan jatkamisesta. Mikäli hallinta-aikaa ei jatketa, hauta siirtyy vuodenvaihteen jälkeen takaisin kaupungille. Kaikki vapautuvat haudat on merkitty ja omakseen on lähetetty kirje kotiin, mikäli osoitetiedot ovat kunnossa. Lisätietoja saa hautausmaanhoidajalta sähköpostitse osoitteesta annina.ronnberg@kauniainen.fi tai puhelimitse numerosta 050 411 8658.

Luettelo vapautuvista hautapaikoista löytyy os. www.kauniainen.fi/hautausmaa

Seudullinen asiakaskysely varhaiskasvatuksesta ja esiopetuksesta käynnistyy

Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkien yhteinen asiakaskysely varhaiskasvatuksesta ja esiopetuksesta toteutetaan 23.10.–6.11.2024. Kyselyllä selvitetään lasten ja huoltajien kokemuksia varhaiskasvatuksesta ja esiopetuksesta.

Huoltajat saavat linkin kyselyyn sähköisesti lapsen hoitopaikasta. Kyselyyn voi vastata suomen, ruotsin, englannin, viron, venäjän, albanian, arabian ja somalin kielillä. Vastaaminen on nopeaa ja helppoa.

Kyselyn tulokset julkaistaan tammikuussa 2025.

Mielipiteesi on meille tärkeä – vastaa viestintää koskevaan kyselyyn!

Miten kaupunkiratahanke on onnistunut tiedottamaan Espoon kaupunkirata -hankkeen etenemisestä ja vaikutuksista? Mitä voisimme tehdä paremmin? Kerro meille mielipiteesi! Vastaamalla anonyymiin lyhyeen kyselyyn autat meitä kehittämään viestintäämme.

Kyselyyn pääset tästä: <https://q.surveypal.com/> Espoon-Kaupunkirata

Natur- och parkinformationen förbättras i Grankulla

Grankulla stad placerar för tillfället ut nya informations-skylltar i stadens naturskyddsområden och parker samt i friluftsområdet kring Gallträsk. Med hjälp av dessa kan invånare och besökare lättare hitta information om stadens parker, natur samt historia. Skylltarna i Träskmossens naturskyddsområde har förnyats och även huvudskyllten för Kasabergets naturstig. I ett senare skede ska också naturstigen övriga skylltar förnyas.

Vid skyltningen används en mängd olika tekniker, såsom taktilla kartor och punktskrift för att göra informationen tillgänglig för så många som möjligt. Därtill förses skylltarna med QR-koder som hänvisar till Grankulla stads webbplats. På den kan du läsa och lyssna på informationstexterna på nio olika språk, vilket gör informationen tillgänglig även för dem som inte talar finska eller svenska.

En del avtal för gravförvaltning på Grankulla begravningsplats går ut

På Grankullas begravningsplats finns det flera gravar vars förvaltningstid har gått ut eller går ut den 31.12.2024. Anhöriga ombeds kontakta kyrkogårdsförvaltaren för att diskutera förlängning av förvaltningstiden. Om förvaltningstiden inte förlängs, övergår graven till staden efter årsskiftet.

Alla gravar som blir lediga är märkta och anhöriga har fått ett brev hem om deras adressuppgifter är korrekta. Mer information fås av begravningsplatsens skötare annina.ronnberg@kauniainen.fi eller per telefon på numret 050 411 8658.

En förteckning över gravplatser som går ut finns på www.grankulla.fi/begravningsplatsen

En regional kundundersökning om småbarnspedagogik och förskoleundervisning startar

En gemensam kundundersökning om småbarnspedagogik och förskoleundervisning i städerna Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda genomförs 23.10.–6.11.2024. Undersökningen syftar till att kartlägga barns och vårdnadshavares erfarenheter av småbarnspedagogik och förskoleundervisning.

Vårdnadshavare får en länk till undersökningen elektroniskt från barnets vårdplats.

Resultaten publiceras i januari 2025.

Din åsikt är viktig för oss – delta i vår enkät om kommunikation!

Hur tycker du att stadsbane-projektet har lyckats med att informera om framstegen och effekterna av projektet Esbo stadsbana? Vad kunde vi göra bättre? Dela med dig av din åsikt! Genom att svara på vår anonyma och korta enkät hjälper du oss att utveckla vår kommunikation.

Du hittar enkäten här: <https://q.surveypal.com/> Espoon-Kaupunkirata

Seuraa viimeisimpiä uutisia Kauniaisista ja hanki lisää tietoa: www.kauniainen.fi
Följ med senaste nytt om Grankulla och få mer info på www.grankulla.fi

kirjasto vinkkaa ■ bibban tipsar

FI KIRJASTON muuttovalmistelut alkavat jo pikkuhiljaa näkyä myös asiakkaille. Kirjastoa remontoidaan vuoden 2025 aikana, ja remontin aikana kirjasto toimii väistötiloissa entisessä Grankottenin päiväkodissa (Palokunnantie 3). Tällä hetkellä poistamme aika-kauslehtiä muuton tieltä. Jaamme poistettuja lehtiä ilmaiseksi ma 11.11. alkaen. Kerromme pian lisää remppavalmisteluista, sekä Kaunis Granissa että kirjaston somessa!

SE NU börjar det snart synas för våra kunder också att bibban planerar sin förestående flytt. Biblioteket renoveras under år 2025, och medan renoveringen pågår flyttar biblioteket sin verksamhet till f.d. Grankottens daghem (Brandkärsvägen 3). Just nu avskriver vi tidskrifter inför flytten. De avskrivna tidskrifterna delas ut gratis från och med mån 11.11. Vi berättar snart mer om renoveringsförberedelserna, både i Kaunis Grani och i bibliotekets sociala medier!

Rahankeräys torin installaatiota varten on nyt alkanut

FI Kauniaisten ruotsinkielinen kulttuuriyhdistys on nyt saanut rahankeräysluvan Yrjö Kukkapuro -installaatiota varten, joka sijoitetaan Kauniaisten torille. Kaunis Grani kirjoitti aloitteesta elokuun numerossaan. Maria Ekman kertoo, että kaikki, jotka osallistuvat vähintään 200 eurola, saavat nimensä installaatioon.

– Ihmiset ovat olleet innostuneita ja ilahtuneita aloitteesta. Olen iloisesti yllättynyt saamastamme palautteesta. On todella upeaa, kuinka vahva yhteishenki ja kiinnostus kulttuuria kohtaan löytyy meidän pienessä yhteisössämme. Monet ovat pysähtyneet juttelemaan ja toivoneet, että saisimme nopeasti kerättyä tarvittavan summan, jotta Yrjö Kukkapuro voisi varmasti itse osallistua teoksen paljastamiseen.

tamiseen.

Yhdistys on jo saanut muutamia suurempia ja monia pienempiä lahjoituksia.

– Käytännössä keräyksen tavoite, 12 000 euroa, tarkoittaa sitä, että jos jokainen kauniaislainen antaisi hieman yli euron, saisimme pian asennettua teoksen torille. Tässä tapauksessa pienet purot yhdistyvät ja olemme kiitollisia aivan kaikista lahjoituksista, hän sanoo.

Lahjoituksia voi tehdä MOBILE PAY -numeron 050 525 9756 (Lotta von Knorring) kautta tai tilille FI 42 4055 2920 1058 40 (Grankulla Svenska Kulturförening r.f.)

Penninginsamlingen för installationen på torget har nu inletts

SE Grankulla svenska kulturförening har nu fått penninginsamlingslov till insamlingen för Yrjö Kukkapuro-installationen, som ska placeras på torget i Grankulla. Kaunis Grani skrev om initiativet i augustinumret. Maria Ekman berättar att alla de som deltar med 200 euro eller mera får sitt namn på installationen.

– Människorna har varit entusiastiska och glada över initiativet. Jag är glatt överraskad av responsen. Det är ganska så fantastiskt vilken fin vi-anda och vilket intresse det finns för kultur i vårt lilla samhälle. Många har stannat upp och pratat samt önskat att vi snabbt kan få ihop summan så att Yrjö Kukkapuro säkert kan själv delta i att

avtäcka installationen.

Föreningen har redan fått några större och många mindre donationer.

– I princip betyder målet 12 000 euro för insamlingen att om varje Granibo skulle ge en dryg euro var så skulle vi inom kort kunna få installationen på torget. Många bäckar små galler i detta fall och vi är tacksamma för precis alla bidrag, säger hon.

Donationer kan ges via MOBILE PAY 050 525 9756 (Lotta von Knorring) eller konto FI 42 4055 2920 1058 40 (Grankulla Svenska Kulturförening r.f.).

Kenestä Vuoden yrittäjä 2024?

Kauniaisten Yrittäjät ry – Grankulla Företagare rf kutsuu kaikki kaupunkilaiset valitsemaan Vuoden yrittäjää. Me palkitsemme eniten ääniä saaneen yrittäjän Joulunavauksessa 28.11.

Äänestys tapahtuu, kuten aikaisempinakin vuosina kaupungin webropol-äänestysalustalla. Kaupungin hallinnoima äänestysalusta takaa äänestystuloksen luotettavuuden.

Äänestysaika on runsaat 2 viikkoa. Äänestysalusta avattiin 23.10. ja äänestys päättyy sunnuntaina 10.11. keskiyöllä.

www.kauniainen.fi/vuodenyrittaja

Vem blir Årets företagare 2024?

Grankulla Företagare rf – Kauniaisten Yrittäjät ry bjuder in alla invånare att rösta fram Årets företagare. Vi kommer att belöna den företagare som får flest röster vid Julöppningen den 28.11.

Röstningen sker, precis som tidigare år via stadens Webropol-röstningsplattform. Plattformen som administreras av staden garanterar tillförlitliga röstningsresultat.

Röstningen pågår i drygt två veckor. Plattformen öppnades den 23.10. och röstningen avslutas söndagen den 10.11. vid midnatt.

www.grankulla.fi/aretsforetagare

luontonurkka ■ henriks hörna

HENRIK BREMER

FI TILTALTTI sanoo hyvästi tältä vuodelta. Hän palaa keväällä jälleen.

f Monet Henrik Bremerin hienoista kuvista on julkaistu myös FB-sivulla *Fåglarna kring Gallträsk*.

SE GRANSÅNGAREN tar adjö för i år. Han återkommer nästa vår igen.

f Många av Henrik Bremers fina foton finns även utlagda på FB-sidan *Fåglarna kring Gallträsk*.

suosittelemme vi rekommenderar

Elina Kardén.

Elina Kardén esiintyy Grani Jazz Bandin kanssa

FI JAZZLAULAJA Elina Kardén vie tummasointisella äänellään ja autenttisella tyylillään kuulijan vanhojen putkiradioiden ja vinylilevyjen aikaan. Elina on opiskellut jazzmusiikkia niin Suomessa kuin Euroopassakin, sekä esiintynyt monien yhtyeiden, kuten UMO Helsinki Jazz Orchestran solistina.

Mieluisinta laulettavaa Elinalle on vanha swing ja hänelle tärkeitä laulajaesikuvia ovat mm. Anita O'Day ja Ella Fitzgerald. Elinan ääni taipuu balladeista aina nopeatempoisiin scat-improvisaatioihin asti ja laulajattaren erikoisuutena ovat mainiot lauluimitaatiot, joilla hän rakastaa viihdyttää yleisöä.

Lauantaina 9.11. Kauniaisten Jazzmusiikin tukiyhdistys järjestää konsertin Uudessa Paviljongissa. Elina esiintyy yhdessä Grani Jazz Bandin kanssa, johon kuuluvat **Lassi Kouvo** (piano), **Timo Paasonen** (trumpetti), **Fred Ahlberg** (kitara), **Hannu Rantanen** (kontrabasso) ja **Rabbe Hjelt** (rummut).

– Luvassa on svengaava konsertti, ja tarjoamme kuten aina kahvia, teetä ja pientä purtavaa tauolla, yhdistys lupaa.

Elina Kardén & Grani Jazz Band – Uusi Paviljonki 9.11. klo 19.30–21.30.

Elina Kardén uppträder med Grani Jazz Band

SE JAZZSÅNGERSKAN Elina Kardén är känd för sina fina imitationer av många jazzpärlor från stenkakornas och vinylskivornas tid. Hon har studerat jazzmusik både i Finland och Europa och har uppträtt som solist med flera band, bland annat UMO Helsinki Jazz Orchestra.

Elina föredrar att sjunga gammal swing och hennes stora sångarförebilder inkluderar Anita O'Day och Ella Fitzgerald. Hennes röst spänner över allt från ballader till snabba scat-improvisationer, och som en specialitet bjuder hon på fantastiska sångimitationer, som hon älskar att underhålla publiken med.

På lördagen 9.11 arrangerar Understödsföreningen för jazzmusik i Grankulla rf en konsert i Nya Paviljongen. Då kommer Elina att uppträda tillsammans med Grani Jazz Band, som består av **Lassi Kouvo** piano, **Timo Paasonen** trumpet, **Fred Ahlberg** gitarr, **Hannu Rantanen** kontrabas och **Rabbe Hjelt** trummor.

– Vi lovar er en svängig konsert och bjuder som vanligt på kaffe och te med tilltugg i pausen, utlovar föreningen.

Elina Kardén & Grani Jazz Band – Nya paviljongen 9.11 kl. 19.30–21.30.

Vanhusneuvosto haluaa tavoittaa Kauniaisten seniorit

Kauniaisissa on runsaasti yksinäisiä senioreita, jotka eivät osallistu juuri mihinkään. Heidät vanhusneuvoston puheenjohtaja Torolf Hedlund haluaisi tavoittaa.

Kauniaisissa asuu noin 2 000 yli 65-vuotiaasta. Kauniaisten vanhusneuvoston puheenjohtaja Torolf Hedlund laskee, että heistä noin puolet, arviolta tuhat senioria, on jäsenenä Kauniaisten suomenkielisessä tai ruotsinkielisessä eläkeläisjärjestössä.

Jäsenyys ei kuitenkaan tarkoita vielä aktiivista osallistumista tapahtumiin. Esimerkiksi ruotsinkielisen eläkeläisjärjestön Grankulla svenska pensionärerin tapahtumiin tai yhdistyksen eri kerhojen tapahtumiin osallistuu Hedlundin mukaan arviolta noin parisataa aktiivijäsentä, mikä tarkoittaa, että hyvin moni ikäihminen ei osallistu niihin lainkaan, vaikka onkin järjestön jäsenenä.

– Kauniaisissa on piilossa paljon yksinäisiä senioreita. Tavoitteenamme on saada enemmän kontaktipintaa meidän vanhusryhmäämme, Hedlund painottaa.

Uusi esite vanhusneuvostosta

Vanhusneuvosto pyrkii tekemään toimia, että entistä useampi seniori lähtisi järjestötoimintaan tai osallistuisi järjestöjen tapahtumiin, joissa voisi löytää ehkä uusia tuttavuuksia.

Kauniaisten kaupunki on julkaissut uuden esitteen ”Vanhusneuvosto Kauniaisissa”, joka esittelee vanhusneuvoston toimintaa. Esitettä on saatavilla tavanomaisista infopisteistä esimerkiksi kirjastolla, kaupungintalolla, terveyskeskuksessa ja Villa Bredassa.

Vanhusneuvosto on saanut kaupungilta myös oman sähköpostiosoitteen vanhusneuvosto@kauniainen.fi, jonka toivotaan helpottavan yhteydenottoa.

– Vanhusneuvosto on ollut pimennossa. Olemme toimineet aika omissa ympyröissämme. Toivotaan, että nämä toimet avaavat väyliä senioreiden suuntaan. Meistä ei ole oikein tiedetty ja kun juttelee senioreiden kanssa, tyypillinen kysymys on, että mikä se vanhusneuvosto on, Hedlund kertoo.

Hänen mukaansa vanhusneuvoston on tärkeää saada kaupunkilaisilta tietoa ja vinkkejä niistä asioista, jotka senioreita huolestuttavat, jotta epäkohdat voitaisiin nostaa pöydälle.

Välillä on hankalaa

Hedlund on ensimmäistä kauttaan Kauniaisten vanhusneuvoston puheenjohtajana. Vanhusneuvostossa on yhteensä yhdeksän jäsentä ja kokoontumisia on kerran kuussa lukuun ottamatta kesätaukoa.

Suuri osa ajasta menee terveydenhoidon seurantaan, Hedlund kertoo. Hän raportoi joka kokouksessa, mitä asioita Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen LUVN:n puolella on käsitelty ja mistä puhuttu. Hän on Kauniaisten vanhusneuvoston edustajana LUVN:n vanhusneuvostossa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen myötä sote-palvelut siirtyivät Kauniaisten kaupungilta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle.

– Välillä on hankalaa, Hedlund myöntää.

– Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on oma byrokratiansa, joka on tosi iso kaupungin byrokratiaan verrattuna, esimerkiksi keneen ottaa yhteyttä. Olemme vain yksi kunta kymmenestä ja LUVN:illa on aika monta asiaa pöydällä.

– Yhteistyö LUVN:n kanssa sujuu, mutta se vie aikaa. Mutta ei se ole mahdotonta, Hedlund kertoo hymyillen.

Vastauksia lausuntopyyntöihin

Toinen tärkeä vanhusneuvoston työsaika ovat vastaukset kaupungin lausuntopyyntöihin, jotka liittyivät usein liikenteeseen ja turvallisuuteen.

Esimerkiksi vanhusneuvosto on toivonut senioreille asiakaspaikkoja terveyskeskuksen pysäköintipihalta, mutta näkyviä parannuksia ei saatu. Monen ikäihmisen toiveissa on ollut parkkipaikkojen lisääminen, sillä useat heistä joutuvat käymään lääkärissä omalla autolla.

Myös Tunnelitien turvallisuudesta neuvosto julkaisi huolensa, mutta pyörät menevät sillan alta edelleen ja lujaa, Hedlund harmittelee. Eivätkä autoilijat noudata keskustassa läheskään aina nopeusrajoituksia.

– Ei meitä aina hirveästi kuunnella, hän tiivistää.

Takaisinsoitto herättää keskustelua

Mutta on vanhusneuvosto saanut parannuksia aikaan. Vanhusneuvosto ehdotti terveyskeskukseen palvelupisteen palauttamista, mikä toteutui ainakin osittain. Muun muassa takaisinsoitosta on tarkoitus keskustella vanhusneuvoston lokakuun kokouksessa, jonne pari LUVN:n edustajaa on lupautunut paikalle. Heiltä toivotaan tarkempia tilastoja terveyskeskuksen takaisinsoiton toimivuudesta.

– Meille on tullut kaksisuuntaista tietoa. Toiset sanovat, että terveyskeskuksesta otetaan yhteyttä kolmen tunnin sisällä. Toiset sanovat, että ei oteta yhteyttä ikinä tai kolmen päivän sisällä. Olemme pyytäneet, että saisimme tarkempia tilastoja.

Asuminen huolestuttaa

Hedlund on erityisen huolissaan vanhusten asumisesta. Hän toivoisi Kauniaisiin yhteisöllistä asumista. Asiasta on tehty pari vuotta sitten aloite, jossa oli mukana monta kauniaislaista järjestöä.

– Senioreiden asuminen on suuri ongelma, joka kasvaa

koko Länsi-Uudenmaan alueella. Jonot asuntoihin ovat pitkiä. Yhteisöllisestä asumisesta, joka olisi hyvä idea, ei ole Kauniaisissa vireillä yhtään hanketta.

Hän tarkoittaa yhteisöllisellä asumisella taloja, joissa vanhuksilla voisi olla yhteinen kerhuhuone, tv-huone tai pikku-kirjasto, johon he voisivat kokoontua. Tällainen talo voisi olla tarpeen vanhuksille, jotka pärjäävät edelleen kotona, mutta eivät ehkä pysty liikkumaan enää kovin hyvin.

– Mutta vanhusten yhteisölliset talot eivät taida kiinnostaa rakennuttajia, Hedlund harmittelee.

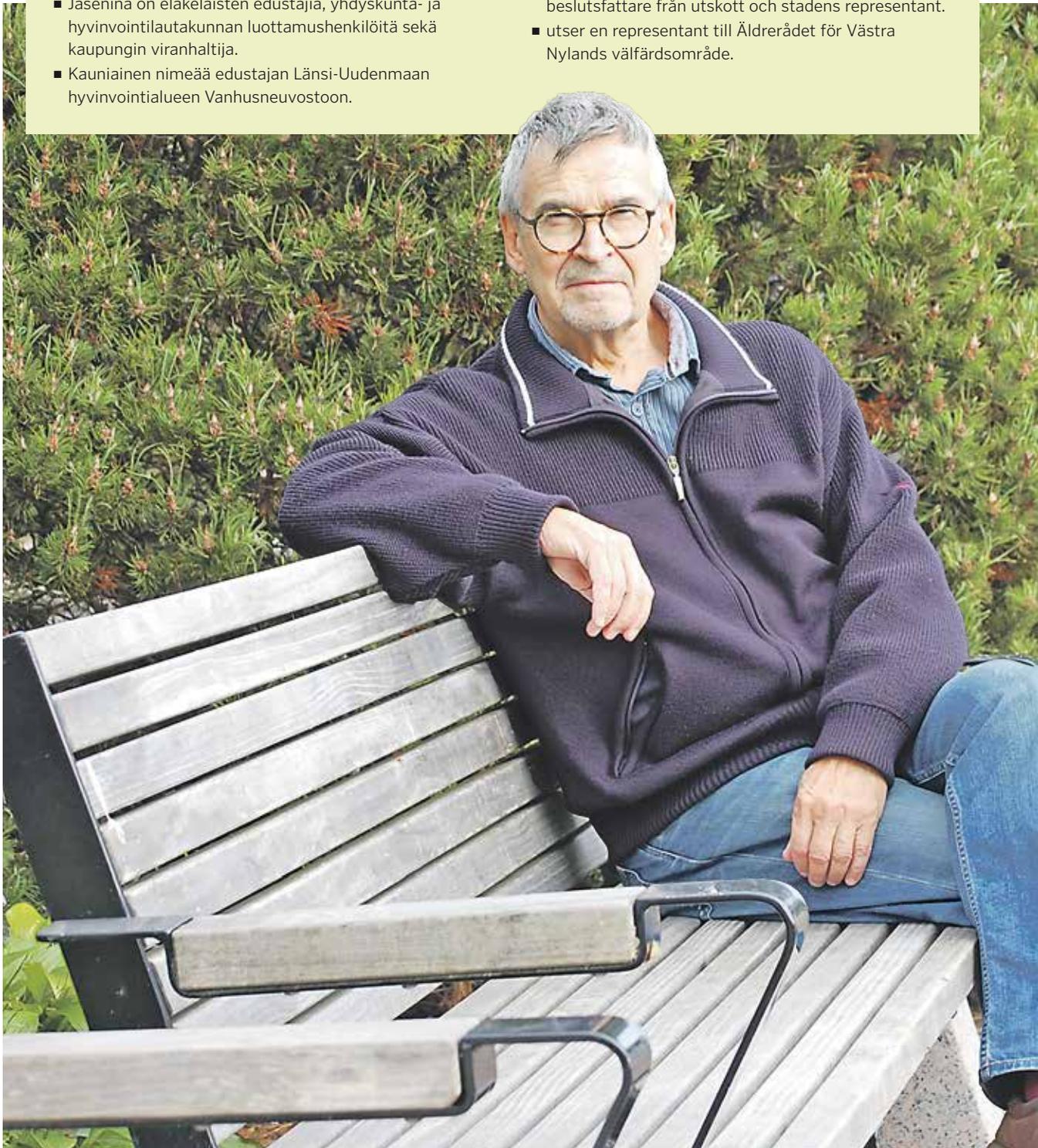
HEIKKI KEMPPAINEN

Vanhusneuvosto

- on Kauniaisten kaupungin, kauniaislaisen vanhusväestön ja kaupungissa toimivien eläkeläisyhdistysten lakisääteinen yhteistyöelin.
- antaa kauniaislaisille ikäihmisille mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa asioihin, jotka ovat tärkeitä vanhusväestölle ja jotka edistävät ikäihmisten elämäntahtoa yhteiskunnan eri toiminnossa, kuten asumisessa ja kulttuuri-, liikunta- sekä harrastustoiminnassa.
- seuraa kaupungin hallinnon päätöksentekoa ja vaikuttaa asioihin, joilla on merkitystä kaupungin ikäihmisille. Tällaisia ovat suunnittelu, valmistelu ja asioiden seuranta.
- Kaupunginhallitus nimeää vanhusneuvoston kahden vuoden toimikaudeksi.
- Jäseninä on eläkeläisten edustajia, yhdyskunta- ja hyvinvointialuekunnan luottamushenkilöitä sekä kaupungin viranhaltija.
- Kauniainen nimeää edustajan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen Vanhusneuvostoon.

Äldrerådet

- är ett lagstadgat samarbetsorgan mellan Grankulla stad, seniorerna i Grankulla och pensionärsföreningarna som verkar i staden.
- ger de äldre i Grankulla en möjlighet att delta och påverka i ärenden som är viktiga för de äldre och som främjar de äldres livskvalitet i frågor som gäller boende, kultur-, motions- och hobbyaktiviteter.
- följer beslutsfattandet inom stadens förvaltning och påverkar planering, beredning och uppföljning av ärenden med betydelse för stadens seniorer.
- utses av stadsstyrelsen för en mandatperiod på två år.
- består av representanter för pensionärerna, beslutsfattare från utskott och stadens representant.
- utser en representant till Äldrerådet för Västra Nylands välfärdsområde.

Äldrerådet vill nå seniorerna i Grankulla

I Grankulla finns det många ensamma seniorer som inte deltar i nästan något alls. Dessa vill äldrerådets ordförande Torolf Hedlund nå.

I Grankulla bor det cirka 2 000 personer över 65 år. Torolf Hedlund, ordförande för Grankullas äldreråd, uppskattar att ungefär hälften av dem, alltså cirka tusen seniorer, är medlemmar i den finsk- eller svenskspråkiga pensionärsföreningen i Grankulla. Medlemskap innebär dock inte nödvändigtvis aktivt deltagande i evenemang. Enligt Hedlund deltar till exempel ungefär tvåhundra aktiva medlemmar i evenemang arrangerade av Grankulla svenska pensionärer eller föreningens olika klubbar, vilket innebär att många äldre inte deltar alls, trots att de är medlemmar i föreningen.

– I Grankulla finns det många ensamma seniorer som lever i skymundan. Vårt mål är att få mer kontakt med våra äldre, säger Hedlund.

Ny broschyr om äldrerådet

Äldrerådet strävar efter att få fler seniorer att engagera sig i föreningsverksamhet eller delta i föreningarnas evenemang, där de kanske kan få nya bekanta.

Grankulla stad har publicerat en ny broschyr ”Äldrerådet i Grankulla”, som presenterar äldrerådets verksamhet. Broschyren finns tillgänglig på de vanliga informationsställena, till exempel på biblioteket, stadshuset, hälsocentralen och Villa Breda.

Äldrerådet har även fått en egen e-postadress, aldreradet@kauniainen.fi (endast finsk adress), från staden, vilket förhoppningsvis underlättar kontakten.

– Äldrerådet har varit i skymundan. Vi har verkat ganska mycket i vår egen bubbla. Förhoppningsvis öppnar dessa åtgärder kontakter till seniorerna. Man har inte riktigt vetat om oss, och när man pratar med äldre är en typisk fråga: Vad är äldrerådet? säger Hedlund.

Enligt honom är det viktigt för äldrerådet att få information och tips från seniorerna invånarna om vilka frågor som oroar dem, så att problemen kan lyftas upp på bordet.

Besvärligt ibland

Hedlund är inne på sin första mandatperiod som ordförande för Grankullas äldreråd. Äldrerådet har totalt nio medlemmar och möten hålls en gång i månaden, förutom under sommaruppehållet.

Största delen av tiden går åt till att följa med sjukvården, berättar Hedlund. Han rapporterar på varje möte om vad för ärenden man behandlat och diskuterat i Västra Nylands välfärdsområde LUVN. Han är Grankulla äldreråds representant i LUVN:s äldreråd.

I och med social- och hälsovårdsreformen flyttade social- och hälsovårdstjänsterna från Grankulla stad över till Västra Nylands välfärdsområde.

– Det är besvärligt ibland, medger Hedlund.

– Västra Nylands välfärdsområde har sin egen byråkrati och den är jättstor jämfört med stadens byråkrati, exempelvis när det gäller vem man ska kontakta. Vi är bara en kommun av tio och det finns ganska många aktuella ärenden på LUVN:s bord.

– Samarbetet med LUVN går bra, men tar lång tid. Men det är inte omöjligt, säger Hedlund med ett leende.

Svar på utlåtandebegäran

En annan viktig uppgift för äldrerådet är att svara på stadsfullmäktiges begäran om utlåtande, som ofta har att göra med trafik och trygghet.

Exempelvis har äldrerådet önskat fler p-platser för de äldre vid hälsostationen, men synliga förbättringar har inte skett. Många äldre har önskat mer parkeringsplatser eftersom de måste ta bilen till läkarbesöken.

Rådet har också uttryckt sin oro över säkerheten på Tunnelvägen men cyklisterna kör fortfarande i hög hastighet under bron, säger Hedlund förargat. Bilisterna följer inte heller närapå alltid hastighetsbegränsningarna i centrum.

– Man lyssnar inte så värst mycket på oss, sammanfattar han.

Återupprigning väcker diskussion

Äldrerådet har ändå fått i stånd vissa förbättringar. Äldrerådet föreslog att återupprätta en servicepunkt på hälsostationen och det förverkligades åtminstone delvis. Det är meningen att bland annat återupprigningen ska diskuteras under äldrerådets möte i oktober och då ska också ett par av välfärdsområdets representanter delta. Av dem hoppas man på noggrannare siffror på hur hälsostationens återupprigning fungerar.

– Vi har fått tudelad information. Endel säger att man ringt till dem inom tre timmar. Andra säger att samtalet aldrig kommer eller att det tagit tre dagar. Vi har begärt noggrannare uppgifter.

Boendet oroar

Hedlund är speciellt orolig för de äldres boende. Han hoppas att det skulle byggas gemenskapsboende i Grankulla. Ett initiativ i frågan gjordes för ett par år sedan, många Grankullaföreningar var med om initiativet.

– Seniorboendet är ett stort problem som bara växer i hela Västnyland. Köerna till bostäderna är långa. Gemenskapsboende skulle vara en bra idé, men i Grankulla finns inga aktuella projekt i frågan.

Med gemenskapsboende avser han hus där de äldre skulle kunna ha gemensamma klubbbrum, tv-rum eller ett litet bibliotek där de kan samlas. Ett sådant här hus skulle kunna behövas för äldre som fortfarande klarar sig hemma men kanske inte kan röra sig så bra mer.

– Men gemenskapsboende för äldre verkar inte locka byggherrarna, beklagar sig Hedlund.

Ursula Snellman (oik.) ja opetustoimen asiantuntija Päivi Kaipainen (kesk.) Vantaalta tutustuivat Jaana Kokkin opastuksella Kasavuoren keskuskeittiöön ja ruokasaliin. Kauniaisten kouluruoka sai keväällä julkaistussa kyselyssä erinomaisen lukeman: 72 prosenttia oppilaista ja henkilökunnasta kertoi ruokailevansa koulussa päivittäin.

Ursula Snellman (t.h) och Päivi Kaipainen (i mitten) från Vanda bekantade sig tillsammans med Jaana Kokki med centralköket och matsalen i Kasavuoren koulu. Skolbespisingen i Grankulla fick utmärkt resultat i en enkät i våras: 72 procent av eleverna och personalen uppgav att de åt dagligen av skolmaten.

Kauniaisten kouluruoka herättää kiinnostusta

F MINKÄ takia Kauniaisissa kouluruoka maistuu oppilaille ja henkilökunnalle paremmin kuin monessa muussa kaupungissa?

Tämä oli yksi kysymys, johon Vantaan kaupungin kouluruokailun kehittämisen projektipäällikkö **Ursula Snellman** ja opetustoimen asiantuntija **Päivi Kaipainen** etsivät vastausta vieraillessaan lokakuussa Kauniaisissa.

Kaipainen kertoi, että Ammattikeittiöosaajien yhdistys oli suositellut heille nimenomaan Kauniaista tutustumiskohteeksi.

Vantaalla on aloitettu elokuussa vuoden kestävä projekti, jonka tarkoituksena on kehittää kouluruokailua. Projektin tärkeimpänä tavoitteena on lisätä päivittäin syövien oppilaiden määrää. Monissa vertailuissa Vantaan tulos on ollut alhainen.

Vantaan edustajat olivat Kauniaisten kaupungin ruoka- ja puhdistuspalvelupäällikön **Jaana Kokkin** vieraina.

– Kauniaisissa on tehty paljon työtä muun muassa ruuan maun, rakenteen sekä ulkonäön kehittämiseen. Ruokaan makua antavat yrtit sekä ihan perusmausteet. Teollisten liemijauheiden käytöstä on luovuttu. Salaatti leikataan pääsääntöisesti itse, ja salaattipöydän tarjontaa on monipuolistettu. Ruokasalin viihtyisyyttä on kohennettu. Myös ruokaraatitoiminta Kauniaisissa on aktiivista, Kokki kertoi ja jatkoi, että pitää ruokaraatitoimintaa suuressa arvossa.

Vierailun loppuksi Snellman kiitteli:

– Raikkaita ajatuksia.

Skolmaten i Grankulla väcker intresse

SE VARFÖR smakar skolmaten i Grankulla bättre för elever och personal än i många andra städer? Detta var en av frågorna som **Ursula Snellman**, projektchef för utveckling av skolbespisingen i Vanda, och **Päivi Kaipainen**, sakkunnig inom utbildningsväsendet i samma stad, sökte svar på under sitt besök i Grankulla i oktober.

Kaipainen berättade att föreningen för professionella köksmedarbetare Ammattikeittiöosaajat hade rekommenderat just Grankulla som ett besöksmål för dem. I Vanda inledde man i augusti ett ettårigt projekt med syfte att utveckla skolmåltiderna. Det viktigaste målet med projektet är att öka antalet elever som äter dagligen. I många jämförelser har Vanda haft låga resultat.

Värd för Vandas representanter var Grankullas chef för kost- och rengöringsservicen, **Jaana Kokki**.

– I Grankulla har man arbetat mycket med att utveckla bland annat matens smak, konsistens och utseende. Smaken fås av örter och helt vanliga kryddor. Användningen av industriella buljongpulver har övergetts. Salladen skärs för det mesta för hand och utbudet på salladsbordet har gjorts mer varierat. Trivseln i matsalen har också förbättrats. Dessutom är matrådet aktivt i Grankulla, berättade Kokki som värderar matrådsverksamheten högt.

I slutet av besöket tackade Snellman:

– Fräscha tankar.

Lue lisää/ Läs mera: kaunisgrani.fi

Tärppejä Kauniaisten musiikkijuhlien ohjelmasta

Kauniaisten musiikkijuhlat ovat käynnissä 19.10.–13.11. Nappaa tästä vinkit musiikkijuhlien tarjonnasta, suosittelijoina Heli Peitsalo, Christoffer Masar, Malin Smulter ja Clara Palmgren.

Jan Söderblom, Heli Peitsalo, Malin Smulter, Clara Palmgren, Christoffer Masar ja/och Ninni Sulva-Vakkilainen

Jan Söderblom, musiikkijuhlien taiteellinen johtaja:

Itselleni tämänkin vuoden musiikkijuhlien jokaisella tapahtumalla on oma erityinen paikkansa suosikkilistallani. Myönnettäköön, että supersuosikkilistalla on kyllä ne konsertit, joissa pääsen itse mukaan musisoimaan. Tänä vuonna ne ovat *Toivo pimeydessä* 1.11. sekä *Anne Frank ja sotilas* 2.11.

Yleisön saama kokemushan on varsinainen syy Kauniaisten musiikkijuhlien olemassaololle. Joten tulkaahan sankoin joukoin kokemaan ja nauttimaan. Olen aivan varma, että juuri sinullekin, joka luet tätä, löytyy tarjonnastamme upea tapahtuma. Carpe diem!

Heli Peitsalo, kanttori:

Iris Candelarian ja **Juho Lepistö**n konserttiohjelma 27.10. sisältää kauniita harmonioita naissäveltäjiltä ja ranskalaisilta

säveltäjiltä. Ranskalaisia sävyjä, sekä tummia että kirkkaita, kuullaan myös perjantain 1.11. kirkkokonsertissa, jonka nimi on *Toivoa pimeydessä*. *Anne Frank ja sotilas* 2.11. tarjoaa jotain ainutlaatuisia ja poikkeuksellista, koreografina **Atte Kilpinen** ja mukana myös monologiooppera.

Malin Smulter, 8 vuotta, Granhultskolan:

Odotan innolla sitä lastenkonserttia **Maukan ja Väykän** kanssa 26.10. Ne näyttävät hassuilta, siitä tulee varmasti hauskaa!

Clara Palmgren, kulttuurineuvos:

Kauniaisten historialliset rakennukset ja vanhat huvilat tarjoavat hienon taustan musiikille. Koe kulttuurihistoriaa **Kaunialassa** 28.10. ja **Villa Bensowissa** 29.10. Älä jätä väliin keskustelua kulttuurin merkityksestä (*Rauhanlähettäjät*)

25.10., se on erityisen tärkeä juuri nyt! Musiikkijuhlien koko ohjelma on jälleen huippuluokkaa.

Christoffer Masar, kaupunginjohtaja:

Kaksi nostoani Musiikkijuhlien monipuolisesta ohjelmasta ovat:

Huvilasarja II: Villa Bensow 29.10. Koe hieno granilainen huvilaympäristö yhdistettynä historiaan ja kamarimusiikkiin helmiin.

Anne Frank ja sotilas 2.11. Luvassa on upea yhdistelmä tanssia ja musiikkia, jonka punaisena lankana toimii tämänvuotuisen festivaalin teemana oleva sodan, mutta erityisesti rauhan teema.

Ninni Sulva-Vakkilainen, musiikkijuhlien toiminnanjohtaja:

Tämän syksyn ohjelmassa kuullaan erityisen montaa upeaa laulajaa. Lappeenrannan laulukilpailun voittajan, sopraano **Iris Candelarian** ohjelma 27.10. on täynnä toinen toistaan kauniimpia teoksia, niin musiikin kuin sanoitusten osalta. Konsertti alkaa jo klo 16 sunnuntai-iltapäivänä, joten Paviljongille voi tehdä päiväkävelyn valoisaan aikaan. Sopraano **Anni Niemelä** on ilmiömäinen Anne Frankin roolissaan 2.11. ja samassa konsertissa nähdään tanssija **Atte Kilpinen** uusi koreografia sekä kuullaan CMI Martti Ahtisaari Peace Foundationin **Hanna Klengen** puheenvuoro. **Viktoria Tolstoyn** sävykästä ääntä olen kuullut viimeksi April Jazz -festivaalilla ja odotan innolla hänen uutta tuotantoaan 3.11.

Bonusvinkkinä mainitsen Helsingin-vierailumme **Villa Gyllenbergiin** 13.11., jossa pääsee nauttimaan paitsi huvilan viehättävästä miljööstä, mahtavasta kansanmusiikkiduoista ja samalla lipunhinnalla näkee myös museon näyttelyt.

Lippuostokset nyt myös kaupungintalolta ja parkkivinkit

Musiikkijuhlien liput ovat myynnissä paitsi verkossa lippu.fi-palvelussa, myös kaupungintalolla sen aukioloaikoina ja konserttipaikoilla alkaen tuntia ennen tapahtumaa. Huvilakonserttien lipunmyynti aukeaa puoli tuntia ennen konsertin alkua. Paviljongin konsertteihin tullessa kannattaa auto jättää kotiin tai lähistön muille parkkipaikoille, Paviljongin vieressä on parkkipaikkoja vain liikuntarajoitteisille.

Tips ur Grankulla musikfests program

Grankulla musikfest pågår 19.10–13.11. Här får du några tips ur musikfestens utbud, Heli Peitsalo, Christoffer Masar, Malin Smulter och Clara Palmgren bjuder på sina rekommendationer.

Jan Söderblom, konstnärlig ledare för musikfesten:

Också i år har varje evenemang vid musikfesten sin egna speciella plats på min favoritlista. Men jag medger att jag har en superfavoritlista, med de konserter där jag själv får vara med och musicera. I år är de *Hoppet i mörkret* 1.11 och *Anne Frank och soldaten* 2.11.

Upplevelsen som publiken får är den huvudsakliga orsaken till att Grankulla musikfest existerar. Kom alltså och njut, kom i stora skaror. Jag är alldeles säker på att vårt utbud innehåller strålande evenemang precis för dig som läser det här. Carpe diem!

Heli Peitsalo, kantor:

Iris Candelarias och **Juho Lepistö**s konsertprogram 27.10 innehåller musik med fina harmonier av kvinnliga och franska tonsättare. Franska tongångar, både mörka och ljusa, hörs även vid fredagens kyrkokonsert 1.11 med titeln *Hoppet i mörkret*. *Anne Frank och soldaten* 2.11. med koreografi av **Atte Kilpinen** och monologopera erbjuder på något unikt och exceptionellt.

Malin Smulter, 8 år, Granhultsskolan:

Den där barnkonserten med **Mauka och Väykkä** 26.10 ser jag fram emot. De ser tassiga ut, det där blir säkert roligt!

Clara Palmgren, kulturråd:

Grankullas historiska byggnader och gamla villor ger en fin bakgrund till musik. Upplev kulturhistoria i **Kauniala** 28.10 och **Villa Bensow** 29.10. Missa inte diskussionen om kulturens betydelse (*Fredsambassadörer*) 25.10, den är viktig just nu! Musikveckans hela program är igen i toppklass.

Christoffer Masar, stadsdirektör:

Två evenemang som jag vill lyfta fram ur Musikfestens mång-

sidiga program:

Villaserien II: Villa Bensow 29.10. Upplev en fin villamiljö i Grankulla kombinerad med historia och kammarmusikpärlor.

Anne Frank och soldaten 2.11. En kombination av dans och musik med temat för årets festival som röd tråd – krig, men speciellt fred.

Ninni Sulva-Vakkilainen, musikfestens verksamhetsledare:

Vid årets höstprogram får vi höra speciellt många strålande sångare. Segraren i Villmanstrands sångtävling, sopranen **Iris Candelaria** bjuder 27.10 på ett program fullt av verk, det ena vackrare än det andra, såväl i fråga om musik som text. Konserten börjar redan kl. 16 på söndag eftermiddag, så man kan ta sig en promenad till Paviljongen i dagsljus. Sopranen **Anni Niemelä** är fenomenal i rollen som Anne Frank 2.11 och vid samma konsert får vi se dansaren **Atte Kilpinen**s nya koreografi och höra ett inlägg av **Hanna Klinge** från CMI Martti Ahtisaari Peace Foundation. **Viktoria Tolstoys** nyansrika röst hörde jag senast vid April Jazz-festivalen och jag väntar ivrigt på att höra hennes nya repertoar 3.11.

Som bonustips vill jag nämna vårt Helsingforsgästspel i **Villa Gyllenberg** 13.11, där man får njuta av både villans charmerande miljö, en strålande folkmusikduo och för samma biljettpris också får se museets utställningar.

Biljettförsäljning nu också i stadshuset och parkeringstips

Biljetter till musikfesten finns till salu via nätet och lippu.fi, men också i stadshuset under dess öppethållningstider samt på konsertplatserna en timme innan evenemanget. Vid villakonserterna inleds biljettförsäljningen en halv timme innan konserten börjar. Vid konserterna i Paviljongen lönar det sig att lämna bilen hemma eller på andra parkerings-

platser i närheten. Vid Paviljongen finns parkeringsplatser endast för rörelsehämmande.

NINNI SULVA-VAKKILAINEN & TOVE DJUPSJÖBACKA

ANNTI RINTALA

Iris Candelaria.

ELINVOIMAA IKÄÄNTYNEILLE

Julkaisija: Ikääntyneiden palvelut, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Onko ravinnolla väliä?

Elämme yhteiskunnassa, jossa ruokaa on tarjolla runsaasti. Myös erilaista ravitsemukseen liittyvää tietoa on saatavilla paljon. Eri lähteiden tiedot saattavat kuitenkin olla keskenään suuresakin ristiriidassa.

Tietotulvassa voi tuntua helpommalta jättää perehtyminen sikseen. Ikääntyvä saattaa kysyä, miksi juuri minun pitäisi kiinnostua ravitsemuksestani? Enkö voi syödä sitä, mihin olen vuosikymmenten aikana tottunut, ja mitä mieltä tekee?

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ravitsemusterapeutti Salla Mustosen mukaan omia ruokailutottumuksia kannattaa kuitenkin tarkastella ajoittain.

– Ikävuosien myötä elimistössä tapahtuu monia muutoksia, jotka vaikuttavat aineenvaihduntaan sekä energian ja ravintoaineiden tarpeeseen.

Ihminen muuttuu kaiken ikää

län myötä arjen liikkuminen ja kuntoilu saattavat vähentyä. Tällöin lihasmassa alkaa huveta, ja kehonkoostumus muuttuu. Energiaa ei tarvita kuten ennen.

– On tärkeää muistaa,

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ravitsemusterapeutti Salla Mustosen mukaan ikääntyneen ravitsemus voi kohentua pienilläkin muutoksilla.

että vaikka energiantarve tyypillisesti pienenee ikääntyessä, monien ravintoaineiden tarve saattaa jopa kasvaa. Ikääntyneellä ruoan olisikin tärkeää olla monipuolista ja proteiinirikasta, Mustonen sanoo.

Vuosien myötä ruoansulatuksessa tapahtuu monia muutoksia, eikä vatsa toimi, kuten nuorempana. Muutokset nälän ja janon tunteissa sekä maku- ja hajuaistissa ovat myös yleisiä.

– Mahalaukun happamuus sekä laajenemiskyky vähentyvät, haiman entsyymien erityis saattaa niin ikään vähentyä. Ohutsuolen imeytymis-

pinta-ala pienenee ja paksusuolen supistelu vähenee. Seurauksena saattaa olla vatsavaivoja, ummetusta tai painonlaskua. Suun terveys, jossa ikääntyvillä on nuoria enemmän haasteita, vaikuttaa suoraviivaisesti ruokailuun.

Monet seuraukset ovat ikäviä ja voivat ottaa valan arjessa.

– Kotoa ei tule lähdettyä, kun vatsa reistailee. Lautaselle saattaa jäädä hyvin niukalti ruoka-aineita, kun monista aineista tulee hankalia oireita. Tällöin ruokavalio jää liian yksipuoliseksi, eikä siitä saa enää riittävästi ravinteita. Ravinnon

ja liikunnan puute näkyy jaksamisessa.

Mistä tiedän, onko ravitsemuksessa korjattavaa

On hyvä pysähtyä tarkkailemaan oman kehon viestejä ja verrata omia ruokatottumuksia ruokasuositukseen. Merkit siitä, että ravitsemuksessa voi olla jotain pielessä, saattavat olla hyvin pieniä.

– Kiinnitä huomiota seuraaviin asioihin: Onko painossa tapahtunut muutoksia? Kärsitkö vatsanväänneistä tai kivuista? Sulaako ruoka huonommin? Onko ummetusta? Onko suussa kipuja, onnistuuko pureskelu? Muistuttaako nälkä syömisestä? Muodostuvatko ateriavälit pitkiksi?

Ylipäätään oma jaksaminen on hyvä mittari ja se, onko liikkuminen vähentynyt voimien hupetessa.

Pienetkin muutokset vaikuttavat

Mustosen mukaan keino-

ja hyvinvointia tukevaan syömiseen löytyy ja niitä kannattaa lähteä kokeilemaan rohkeasti.

– Muutosten ei välttämättä tarvitse olla suuria, jotta ruokavalio monipuolistuu ja ravitsemustila kohenee, Mustonen muistuttaa ja listaa keinoja oman ravitsemustilan parantamiseksi: Syö säännöllisesti, nauti pieniä aterioita riittävän tiheästi. Syö riittävästi proteiinia. Kypsennä tarvittaessa kasvikset. Ruokaile rauhallisesti ja pureskele ruoka huolella. Juo vettä riittävästi. Muista käydä säännöllisesti wc:ssä ehkäistäksesi

ummetusta.

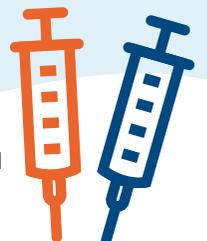
Uusittuja kansallisia ravitsemussuosituksia odotetaan syksyllä 2024. Uusien suositusten pohjalla käytetään pohjoismaisia ravitsemussuosituksia (2023).

– Uusia ravitsemustuu- lia puhaltaa myös Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella. Kehitteillä on ikääntyneiden ravitsemuspalvelupolku, jonka tarkoituksena on palvel- la alueen asukkaita ravitsemusasioissa, Salla Mustonen kertoo.

Lisätietoja:

luvn.fi/ikääntyneen-ravitsemus

Senioreiden korona- ja influenssarokotukset ovat käynnissä.

Ota rokote ja suojaa itseäsi ja läheisiäsi.

Lisätietoja ja ajanvarausohjeet: www.luvn.fi/kausirokotukset

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue Västra Nylands välfärdsområde

Muistipoliklinikka tarjoaa apua muistisairauksien tunnistamiseen ja hoitoon

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen muistipoliklinikka, viralliselta nimeltään geriatrian poliklinikka hoitaa 70 vuotta täyttäneitä ikäihmisiä, joilla epäillään muistihäiriötä.

Muistipoliklinikalle tullaan tutkimuksiin lääkärin läheteellä.

- Jos siis oma tai läheisen muistin tila askarruttaa, kannattaa ensin kääntyä oman terveysaseman puoleen. Siellä tehdään muistisairauden perusselvitys ennen lähetteen laatimista, Sairaalapalveluiden geriatristen ja palliativisten palveluiden palveluyksikköpäällikkö **Hanna Yli-Isotalo** kertoo. Potilas voi saada lähet-

Kun oma tai läheisen muistin tila askarruttaa, ensin käännytään oman terveysaseman puoleen, Hanna Yli-Isotalo kertoo.

teen muistipoliklinikalle terveysaseman lisäksi myös yksityisen lääkärin tai sairaalan lääkärin kautta. Lähetteen lukeva muistipoliklinikan lääkäri määrittelee sen, mitä tutkimuksia muistipoliklinikalla tehdään muistihoidajan ja geriatrin tai muistisairauksiin perehtyneen lääkärin toimesta.

- Tutkimuksiin kuuluvat yleensä verikokeet ja pään kuvantaminen. Lisäksi sairaanhoitajan vastaanotolla tehdään lääkärin pyytämät muistikyselyt ja -testit sekä potilaan ja omaisen haastattelut, Yli-Isotalo kuvaa tutkimusprosessia.

Toiveena on, että asiakkaan elämäntilanteen tunteva läheinen on mukana poliklinikalla.

Tukea elämänmuutokseen

Diagnoosin saaneilla potilailla aloitetaan yleensä

aina lääkitys, ja sen toimivuutta ja sopivuutta potilaalle seurataan muistipoliklinikan toimesta. Kontrollikäynti lääkärillä on noin puolen vuoden kuluttua.

- Muistipoliklinikka antaa myös monenlaista tukea sairastuneelle ja hänen läheisilleen, sillä muistisairaus on aina iso muutos. Poliklinikan hoitajalle voi myös aina soittaa. Lisäksi ohjaamme tarvittaessa muiden palveluiden, kuten kotihoidon piiriin.

Diagnoosin saaneet potilaat ohjataan muistipoliklinikan selvitysten jälkeen Seniori-infon muistityön asiakasvastaavien ja terveysaseman lääkärin seurantaan. Kotihoidon piiriin kuuluvien muistisairaiden

seuranta puolestaan tapahtuu kotihoidon hoitajien ja hoitavan lääkärin toimesta.

- Asiakkaiden jatko-seuranta ei kuulu muistipoliklinikan tehtäviin, vaan siitä vastaavat terveysasemat ja muistityön asiakasvastaavat.

Muistipoliklinikka palvelee koko Länsi-Uudenmaan hyvinvointialuetta. Sen toimipisteet sijaitsevat Espoossa, Lohjalla, Kirkkonummella, Siuntiossa ja Vihdissä.

Muistipoliklinikan tavoitteena on lisätä tietämystä muistisairauksista. Lisäksi tavoitteena on löytää ja tunnistaa muistisairaus aikaisessa vaiheessa ja hidastaa taudin etenemistä, jotta potilas voisi asua mahdollisimman pitkään kotona.

Lisätietoja: luvn.fi -> Hakusana: **Muistipoliklinikka**
Tietoa muistisairauksista: muistiliitto.fi

Uudistunut potilasohjauksen malli on nopeuttanut hoitoon pääsyä

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella otettiin vuoden 2023 alussa käyttöön uusi sairaalapalveluiden potilasohjausmalli, jossa jatkohoitopaikka määräytyy potilaan hoidontarpeen mukaisesti hänen kotikunnastaan riippumatta.

Potilasohjauksen muutosta on vietty pikkuhiljaa läpi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen toiminnan aloittamisesta lähtien.

- Muutos on näkynyt alueen asukkaille niin, että jatkohoitopaikka ei välttämättä ole enää tuttu oman kunnan osasto kuten ennen, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen Sairaalapalveluiden johtava ylilääkäri

Laura Koikkalainen kertoo.

Koikkalainen vastaa kahden hoitokoordinaattorin kanssa koko hyvinvointialueen potilasliikenteestä.

- Tavoitteena on, että kaikki potilaat pääsevät päivystyksistä ja erikoissairaanhoidon osastoilta tarvitsemaansa jatkohoitopaikkaan mahdollisimman sujuvasti ilman odottelua.

Tämä tarkoittaa sitä, että esimerkiksi lyhytaikainen kuntouttava osastohoito ei välttämättä tapahdu kotikunnassa. Tärkeämpää on, että potilas pääsee tarvittavaan hoitoon nopeasti.

Uusi malli on nopeuttanut potilaiden hoitoon pääsyä. Samalla se on vähentänyt hyvinvointialueen kustannuksia.

- Vielä vuoden 2023 alussa erikoissairaanhoidon osastoilla jatkohoi-

On tärkeää että potilas pääsee tarvitsemaansa hoitoon nopeasti, riippumatta kotipaikkakunnasta, Sairaalapalveluiden johtava ylilääkäri Laura Koikkalainen sanoo.

don osastoilla jatkohoi-
toa odottavien potilainen
määrä oli huomattavasti
suurempi. Hyvinvointialueen HUS:ille maksamien

siirtoviivemaksujen määrä on vuoden 2024 aikana pienentynyt noin 60 prosenttia viime vuoteen verrattuna, Koikkalainen

sanoo.

Koikkalaisen mukaan on hyvä muistaa, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella perustason sairaalapalveluiden ensisijainen tuottamistapa on kotisairaala. Se vie sairaalatasoisen hoidon potilaan kotiin, joka hoitoympäristönä edistää kuntoutumista. Kotona välttyään myös sairaalainfektioilta, ja muilta sairaalahoitoon mahdollisesti liittyviltä komplikaatioilta.

- Jos kotisairaala ei jostain syystä ole turvallinen ratkaisu, otetaan potilas silloin osastohoitoon.

Arviointiyksiköitä pidempiaikaiseen kuntoutukseen

Selkeä, hyvinvointialueen asukkaita koskeva muutos tulee olemaan uusien arviointiyksiköiden kokonaisuus, joka rakentuu Sairaalapalveluiden osastojen rinnalle. Osastot sijaitsevat Espoossa, Lohjalla, Nummelassa, Siuntiossa ja Raaseporissa.

- Nykyisistä osastoista Karkkila ja Hanko profiloi-

tuvat arviointiyksiköiksi, joissa tullaan toteuttamaan pidempiaikaisia kuntoutusta ja arviointeja niitä tarvitseville potilaille. Näiden lisäksi hyvinvointialueella on yksi iso arviointiyksikkö, Espoossa sijaitseva Auroranmäki, Koikkalainen toteaa.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen osastoverkosto kasvaa ensi vuonna yhdellä osastolla, kun HUS:in kombo-osasto Raaseporissa siirtyy hyvinvointialueelle liikkeenluovutusmenettelyn kautta.

Tulevan muutoksen ei pitäisi kuitenkaan näkyä merkittävästi alueen asukkaille, sillä kombo-osastolla tällä hetkellä hoidetuista potilaista noin 80 prosenttia on jo perustason potilaita, joiden hoitopaikka on jatkossakin Raaseporissa, tai muilla hyvinvointialueen Sairaalapalveluiden osastoilla.

Lisätietoja: luvn.fi-> hakusana: **sairaalapalvelut**

Lähetä juttutoive

Jätä meille juttutoive tai juttuvinkki sähköpostiosoitteeseen elinvoimaa@luvn.fi

Kauklahden elä ja asu -seniorikeskuksen hoitajat tuntevat lääkkeettömät menetelmät. Muistisairaana hoidossa kehollinen viestintä ja läsnäolo ovat tärkeitä.

Lääkkeettömillä menetelmillä kohti lempeämpää hoivaa

Laurean, Metropolian ja Haaga-Helian ammattikorkeakouluissa käynnistyi syksyllä 2023 Lempeä hoiva -hanke, jonka tavoitteena on kehittää lääkkeettömien menetelmien käyttöä muistisairaiden hoivayksiköissä. Hankkeessa on mukana myös Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue, joka on Laurean avainkumppani.

Hanke käynnistyi esihenkilöille ja henkilöstölle tehdyllä alkukartoituksella, jolla selvitettiin lääkkeettömiin menetelmiin liittyviä käsityksiä, osaamista ja käyttöä muistisairaiden hoitotyössä. Menetelmiä tehtiin tutuksi myös hoivakotien asukkailla ja heidän omaisilleen ja läheisilleen yhteisissä aloitustapahtumissa.

Kartoituksessa huomattiin, että lääkkeettömät menetelmät -termi oli monelle tuntematon, mutta siihen liittyvät toimet olivat henkilöstölle tuttuja. Monesti hoitotyön arjessa korostuu lääkeshoidon merkitys, kun taas tämä ei-kliniinen hoitotyö jää vähemmälle huomiolle. Haluamme korostaa, että

perushoidon lisäksi yhtä tärkeää on ihmisen läsnä oleva kohtaaminen, muun muassa asiakkaan kanssa juttelu, hankkeen projektipäällikkö **Anniina Honkonen** Laureasta kertoo.

Lääkkeettömiä menetelmiä hoivakoteihin

Nyt Lempeä hoiva -hankkeessa on käynnissä lääkkeettömien menetelmien kokeilut hoivakodeissa. Mukana olevat pilottihoitajat kokeilevat lääkkeettömiä menetelmiä asukkaiden kanssa arjessa. Kokeiluista kerätään tietoa, jota hyödynnetään myös vuoden 2025 aikana koostettavassa lääkkeettömien menetelmien käyttöönnoton

työkirjassa.

- Työkirja on jatkossa hoivakotien käytössä ja he voivat käyttää sitä henkilökunnan koulutukseen sekä poimia sieltä vinkkejä lääkkeettömistä menetelmistä ja niiden käytöstä, Honkonen lisää.

Laurean ja Metropolian opiskelijat ovat tuottaneet infopakettin, jolla muistisairaiden arkeen saadaan merkitystä ja käyttöoireita voidaan lievittää. Mukana on helpoja ja hauskoja asukkaiden kanssa toteutettavia liikuntavinkkivideoita, asukkaan kivun arvioinnissa auttava kiputaulu ja asukkaasta kertovan ystäväkirja.

Kauklahden elä ja asu -seniorikeskus mukana hankkeessa

Hankkeessa mukana olevan Kauklahden Elä ja asu -seniorikeskuksen henkilöstölle lääkkeettömät menetelmät ovat tuttuja.

- Lääkkeettömät hoitomuodot ovat meillä hyvin keskeinen mene-

telmä toteuttaa asiakaslähtöistä hoivaa ja tukea asiakkaiden terveyttä. Hankkeen avulla muistutamme henkilöstöä asiasta, seniorikeskuksen palveluvastaava **Satu Riihelä** kertoo.

Henkilökunta on hankkeen myötä ymmärtänyt entistä paremmin lääkkeettömien menetelmien tärkeyden. Hanke on myös auttanut henkilöstöä tunnistamaan ja sanoittamaan omaa osaamistaan.

- Monesti ajatellaan, että vain lääkeshoito on tärkeää, mutta muillakin hoitomuodoilla on merkitystä. Varsinkin muistisairaana kohtamisessa läsnäololla ja kehollisella viestinnällä estetään potilasta hätäntymästä, Riihelä toteaa.

Lisätietoja hankkeesta
laurea.fi -> Hae sivustolta: **LEMPEÄ HOIVA** (suomeksi)

Uusien omaishoitajien info

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen Seniori-info järjestää infotilaisuuksia uusille omaishoitajille. Tilaisuudessa saat perustietoa ikääntyneiden omaishoidon tuesta sekä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen käytännöistä. Valitse tilaisuus, johon osallistut ja ilmoittaudu mukaan p. 029 1515 856.

Huomaathan, että osa tilaisuuksista järjestetään ruotsin kielellä*

- **Espoo** 5.11. klo 13.30–15.30 Soukankaari 7, Soukan elä ja asu keskus, ruokasali
- **Espoo** 12.11. klo 13.30–15.30 Karvasmäentie 6, Espoon sairaala 1. krs, nh. Graniitti
- ***Hanko** (ruotsiksi) 12.11. klo 12–14 Vuorikatu 4, Palvelutalo Astrea 1. krs, Peilisali
- **Hanko** 12.11. klo 14–16 Vuorikatu 4, Hanko, Palvelutalo Astrea 1. krs, Peilisali
- **Karjaa** 17.10. klo 13–15 Kauppiaankatu 27, Villa Anemone, juhlasali
- ***Karjaa** (ruotsiksi) 31.10. klo 13–15 Kauppiaankatu 27, Villa Anemone, juhlasali
- ***Kirkkonummi** (ruotsiksi) 9.12. klo 13–15 Jokiniityntie 2, hyvinvointikeskus, nh. Pampskata 1
- **Lohja** 29.10. klo 13–15 Karstuntie 4, Monkola, Valtuustosali
- **Nummela** 11.11. klo 12–14 Asemantie 30, Vihdin kunnan virastotalo 1. krs, koulutusluokka
- ***Tammisaari** (ruotsiksi) 24.10. klo 13–15 Raaseporintie 5, 2. krs, nh. 209
- **Tammisaari** 31.10. klo 13–15 Raaseporintie 5, 2. krs, nh. 209

Joko tunnet ikääntyneiden perhehoidon?

Ikääntynyt asiakkaamme voi saada valmennusta perhehoitajalta apua, tukea ja läsnäoloa arjen tueksi. Uusia perhehoitajia valmennetaan parhaillaan Kirkkonummella ja Tammisaarissa ja heidän odotetaan valmistuvan joulukuussa 2024.

Ikääntynyt, jos kaipaat tukea perhehoitajalta, ota yhteyttä Seniori-infoon p. 029 1512 270

Haluaisitko auttaa ikäihmisiä perhehoitajana? Ota yhteyttä p. 040 6466443 jonna.savaloja@luvn.fi

Seniори-info

Ikääntyneiden neuvonta on tarkoitettu Länsi-Uudenmaan ikääntyneille sekä heidän omaisilleen tai läheisilleen.

p. 029 1512 270, s-posti: seniori-info@luvn.fi
Puhelinpalvelu on avoinna arkisin klo 9–15.

Terveydellisissä kysymyksissä ole yhteydessä oman alueesi terveysasemaan.

Seuraa ikääntyneitä somessa:
[facebook.com/LUVNikaantyneidenpalvelut](https://www.facebook.com/LUVNikaantyneidenpalvelut)

Maksutonta digitukea senioreille

Kuva: Karri Anttila

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella käynnistyi keväällä Enter ry:n kanssa yhteistyössä toteutettava hanke *Digituki tutuksi Länsi-Uudellamaalla*.

Sen tavoitteena on ohjata senioreita alueella tarjottavan maksuttoman digituen ääreen.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kumppani Enter ry tarjoaa senioreille maksutonta digitukea. Yhdistys on yksi suurimmista digitukea tarjoavista tahoista. Sillä on opetus-pisteitä Uudellamaalla jo 80.

– Enter ry on tieto- ja viestintätekniikasta kiinnostuneiden ikäihmisten yhdistys. Digiopastuksesta huolehtivat yhdistyksemme vapaaehtoiset. Meillä siis seniorit opastavat senioreita, hankekoordinaattori **Jenni Blomqvist** kertoo.

Digituki tutuksi Länsi-Uudellamaalla -hankkeen tiimoilta on tarkoitus kartoittaa yhteistyössä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa myös muita toimijoita. Ennen kaikkea tärkeää on viestiä ikääntyneille tarjolla olevista digituen palveluista.

– Ikäihmisiä on haastavaa tavoittaa verkossa. Tästä johtuen osallistumme erilaisiin tapahtumiin, joissa voimme kertoa tarjolla olevasta digituesta. Lisäksi vierailimme senioriyhdistysten kokouksissa ja olemme yhteydessä erilaisiin senioreiden parissa työ-

kenteleviin tahoihin.

Opastusta digilaitteiden käyttöön

Maksutonta lähiopastusta järjestetään Uudellamaalla kirjastoissa ja muissa julkisissa tiloissa. Jos omassa kirjastossa apua ei ole tarjolla, osataan sieltä neuvoa eteenpäin.

Lähiopastusta saadaksesen pitää useimmiten varata aika. Ajanvaraus tehdään suoraan opastuspaikkaan, joko paikalla, puhelimitse tai sähköpostilla.

Länsi-Uudenmaan alueella lähiopastusta on tarjolla Espoossa, Hangossa, Inkoossa, Karkkilassa, Kirkkonummella, Lohjalla, Raaseporissa ja Vihdissä. Keväällä Enterissä on aloittanut myös uusi ruotsinkielinen työteki-

jä, joka kehittää palveluita yhdistyksen kaksikielisillä paikkakunnilla.

– Opastamme ikääntyneitä kännykän, tabletin ja kannettavan tietokoneen käyttöön. Mukaan kannattaa ottaa oman laitteen virtajohto sekä niiden palveluiden salasana ja käyttäjätunnukset, joita haluaa digituessa harjoitella, Blomqvist sanoo.

Digitukea halutaan tarjota ikäihmisille mahdollisimman matalalla kynnyksellä. Tyhmiä kysymyksiä ei tunneta. Paikalle voi myös tulla

keskustelemaan vaikka uuden laitteen hankinnasta.

– Uuden laitteen hankinta jännittää monia. Siihen voi mainiosti tulla kysymään meiltä apua. Autamme myös tulkkamaan operaattoreiden lähettämiä laskuja, joita moni ikäihminen ei hankalan erikoissanaston takia ymmärrä.

Senioreille on tarjolla myös puhelimella tai tietokoneella tehtävää etäopastusta. Sitä voi tilata osoitteesta etaopastus.fi. Jotkut toimijat tarjoavat myös kotiopastusta.

Lisätietoja lähiopastuspaikoista:
enterseniior.fi/opastus/

Lisätietoja vertaisopastajatoiminnasta
enterseniior.fi/yhdistys/tule-vapaaehtoiseksi/

Lisätietoja etäopastuksesta
etaopastus.fi

Kuva: Hyte ry

VESA-vapaaehtoistoiminta senioreiden avuksi LUVN-alueella

Haluatko merkityksellistä tekemistä arkeesi? Tule vapaaehtoiseksi auttamaan ikäihmistä arjessa.

Syksyn koulutukset:
Kauniainen 13.11.

Espoon etävalmennus 26.11.

Ota yhteyttä: Teija Inkala p. 044 7503 197
Lue lisää: hyte.fi/vesa

Tule mukaan Etäolkkariin!

Onko sinun vaikeaa osallistua toimintaan kodin ulkopuolella? Etäolkkarissa pääset tutustumaan muihin senioreihin ja voit keskustella videokokouksen välityksellä.

Toiminta on maksutonta ja tarkoitettu yli 65-vuotiaille. Etäolkkarin järjestää Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue.

Kysy rohkeasti lisätietoja ja ilmoittaudu mukaan etäolkkariin: Etätoiminnan koordinaattori, p. 040 198 1145

Lisätietoja: luvn.fi/etaolkkari

LIVSKRAFT FÖR ÄLDRE

Utgivare: Tjänster för äldre, Västra Nylands välfärdsområde

Har kosten någon betydelse?

Vi lever i ett samhälle där mat finns i överflöd. Det finns också en mängd kostrelaterad information att hämta. Det kan dock finnas betydande motstridigheter mellan uppgifterna från olika källor.

detta överflöd av information kan det kännas lättare att strunta i informationen. En äldre person kanske frågar sig: Varför ska just jag bry mig om min kost? Kan jag inte äta det som jag har ätit under flera årtionden och det jag har lust att äta?

Enligt Salla Mustonen, näringsterapeut i Västra Nylands välfärdsområde, lönar det sig dock att ibland se över sina matvanor.

Med åldern sker många förändringar i kroppen som påverkar ämnesomsättningen samt behovet av energi och näringsämnen.

Människan förändras med åren

Med åldern kan vardagsmotionen och den övriga motionen minska. Då börjar muskelmassan avta och kroppssammansättningen förändras. Man behöver inte lika mycket energi som tidigare.

Det är viktigt att komma ihåg att även om

Enligt Salla Mustonen, näringsterapeut i Västra Nylands välfärdsområde, kan äldres näring förbättras även med hjälp av små förändringar.

energibehovet vanligtvis minskar med åldern kan behovet av många näringsämnen till och med öka. För äldre personer är det viktigt med en mångsidig och proteinrik kost, säger Mustonen.

Med åren sker många förändringar i matsmältningen och magen fungerar inte på samma sätt som när man var yngre. Förändringar i hunger- och törstkänslorna samt i smak- och luktsinnet är också vanliga.

Magsäckens surhet och utvidgningsförmåga minskar, samtidigt som utsöndringen av enzymer i bukspottkörteln också kan minska. Tunntarmens

absorptionsyta blir mindre och sammandragningarna i tjocktarmen avtar. Följden kan vara magbesvär, förstoppning eller viktminskning. Munhälsan, något som äldre personer har mer utmaningar med än unga, påverkar direkt måltiderna.

Konsekvenserna är ofta besvärande och kan ta överhanden i vardagen.

Man går inte hemifrån när magen krånglar. Det kan bli mycket få födoämnen på tallriken när man får besvärliga symtom av många ingredienser. Då blir kosten för ensidig och man får inte längre tillräckligt med näring. En brist på

näring och motion påverkar orken.

Hur vet jag om det finns något att rätta till i kosten?

Det är bra att stanna upp och observera den egna kroppens signaler samt jämföra sina matvanor med kostrekommendationerna. Tecknen på att det kan finnas brister i näringen kan vara mycket små.

Uppmärksamma följande: Har vikten förändrats? Lider du av magknip eller smärtor? Är din matsmältning sämre? Har du förstoppning? Har du smärtor i munnen, kan du tugga? Ger din hunger dig påminnelser om att äta? Dröjer det länge mellan måltiderna?

Överlag är den egna orkesförmågan ett bra mått, liksom huruvida man har rört på sig mindre i och med att krafterna har minskat.

Även små förändringar påverkar

Enligt Mustonen finns

det olika sätt att äta för att främja välbefinnandet och det lönar sig att våga prova på dem.

Förändringarna behöver inte nödvändigtvis vara stora för att kosten ska bli mångsidigare och näringstillståndet förbättras, säger Mustonen och räknar upp sätt att förbättra sitt eget näringstillstånd: Ät regelbundet, ät små måltider tillräckligt ofta. Ät tillräckligt med protein. Tillred grönsakerna vid behov. Ät lugnt och tugga maten noga. Drick tillräckligt med vatten. Kom ihåg att gå på WC regelbundet för att förebygga

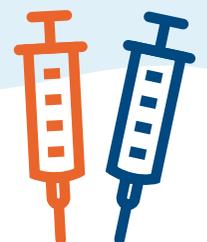
förstoppning.

Nya nationella näringsrekommendationer väntas under hösten 2024. De nya rekommendationerna baseras på de nordiska näringsrekommendationerna (2023).

Nya näringsvindar blåser också i Västra Nylands välfärdsområde, eftersom man håller på att utveckla en servicestig för äldre personers näring, i syfte att betjäna invånarna i området i näringsfrågor, säger Salla Mustonen.

Mer information:
luvn.fi/sv/naringforaldre

Corona- och influensavaccinationerna för seniorer pågår som bäst.

Låt dig vaccineras och skydda dig själv och dina nära och kära.

Mer information och anvisningar om tidsbokning:
luvn.fi/sv/sasongsvaccinationer

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Minnespolikliniken erbjuder hjälp med att identifiera och behandla minnessjukdomar

Minnespolikliniken i Västra Nylands välfärdsområde, officiellt geriatriska polikliniken, behandlar äldre personer över 70 år som misstänks ha en minnesstörning.

Till minnespolikliniken kommer man för undersökningar med läkarremiss.

– Om man funderar över sin egen eller en närståendes minnesförmåga bör man först vända sig till den egna hälsostationen. Där görs en grundläggande undersökning av minnessjukdomen innan en remiss skrivs, säger **Hanna Yli-Isotalo**, serviceenhetschef för geriatriska och palliativa tjänster inom sjukhustjänsterna.

Patienten kan få remiss till minnespolikliniken via hälsostationen, men

Om man funderar på sin egen eller en närståendes minnesförmåga ska man i första hand vända sig till den egna hälsostationen, säger Hanna Yli-Isotalo.

även via en privat läkare eller sjukhusläkare. Den läkare på minnespolikliniken som läser remissen fastställer vilka undersökningar som ska utföras på minnespolikliniken av en minnesskötare och geriatriker eller av en läkare med kompetens om minnessjukdomar.

– Undersökningarna omfattar vanligtvis blodprov och hjärnabbildning. På sjukskötarens mottagning görs dessutom de minnesenkäter och -test som läkaren begärt samt intervjuas patienten och de anhöriga, säger Yli-Isotalo om undersökningsprocessen.

Det är önskvärt att en närstående som känner till kundens livssituation är med på polikliniken.

Stöd för livsförändring

För patienter som fått en diagnos inleds i allmänhet alltid läkemedelsbe-

handling, vars effektivitet och lämplighet följs upp av minnespolikliniken. Ett kontrollbesök hos läkaren görs inom cirka ett halvår.

– Minnespolikliniken ger också många slags stöd till den insjuknade och dennes närstående, eftersom en minnessjukdom alltid innebär en stor förändring. Man kan också alltid ringa skötaren vid polikliniken. Dessutom hänvisar vi vid behov till andra tjänster, såsom hemvården.

Patienter som fått en diagnos hänvisas efter undersökningarna på minnespolikliniken till Seniorinfos kundansvariga inom minnesarbetet och till läkaruppföljning på hälsostationen. Minnessjuka som omfattas av

hemvården följs upp av hemvårdarna och av den behandlande läkaren.

– Den fortsatta uppföljningen av kunderna hör inte till minnespolikliniken uppgifter, utan den sköts av hälsostationerna och de kundansvariga inom minnesarbetet.

Minnespolikliniken betjänar hela Västra Nylands välfärdsområde. Dess verksamhetsställen finns i Esbo, Lojo, Kyrkslätt, Sjundeå och Vichtis.

Minnespolikliniken har som mål att öka kunskapen om minnessjukdomar. Ett annat mål är att upptäcka och identifiera minnessjukdomar i ett tidigt skede och bromsa sjukdomsförloppet så att patienten kan bo hemma så länge som möjligt.

Mer information: luvn.fi ->

Sökord: **Minnespolikliniken. Information om minnessjukdomar: muistiliitto.fi/sv**

Den förnyade modellen för patientstyrning har påskyndat tillgången till vård

I Västra Nylands välfärdsområde infördes i början av 2023 en ny modell för patientstyrning inom sjukhustjänsterna, enligt vilken platsen för fortsatt vård bestäms enligt patientens vårdbehov, oberoende av patientens hemkommun.

Denna förändring i patientstyrningen har genomförts gradvis sedan Västra Nylands välfärdsområde inledde sin verksamhet.

– För invånarna i området har förändringen inneburit att platsen för fortsatt vård inte nödvändigtvis längre är den bekanta avdelningen i den egna kommunen så som tidigare, säger **Lau-**

ra Koikkalainen, ledande överläkare för sjukhustjänsterna i Västra Nylands välfärdsområde.

Koikkalainen ansvarar tillsammans med två vårdkoordinatorer för patienttrafiken i hela välfärdsområdet.

– Målet är att alla patienter ska få komma från jourerna och avdelningarna inom den specialiserade sjukvården till den fortsatta vård som de behöver utan att behöva vänta.

Det innebär att till exempel kortvarig rehabiliterande avdelningsvård inte nödvändigtvis sker i hemkommunen. Det är viktigare att patienten snabbt får den vård som behövs.

Den nya modellen har påskyndat patienternas tillgång till vård. Samtidigt har den inneburit minskade kostnader för

Det är viktigt att patienten snabbt får den vård hen behöver, oberoende av hemort, säger Laura Koikkalainen, ledande överläkare inom sjukhustjänsterna.

välfärdsområdet.

– Ännu i början av 2023 var antalet patienter som väntade på fortsatt vård på avdelningarna inom den specialiserade sjukvården betydligt större. De fördröjningsavgifter som välfärdsområdet

betalar till HUS har under 2024 minskat med cirka 60 procent jämfört med i fjol, säger Koikkalainen.

Enligt Koikkalainen är det bra att komma ihåg att i Västra Nylands välfärdsområde är hemsjukhuset det primära sättet

att producera sjukhustjänster på basnivå. Vården på sjukhusnivå förs alltså till patientens hem, en vårdmiljö som främjar rehabilitering. I hemmet undviker man också sjukhusinfektioner och andra eventuella komplikationer i anslutning till vård på sjukhus.

– Om hemsjukhuset inte är en trygg lösning av någon anledning tas patienten in för avdelningsvård.

Bedömningsenheter för långvarigare rehabilitering

En tydlig förändring som berör invånarna i välfärdsområdet är den nya helheten av bedömningsenheter som byggs upp vid sidan av avdelningarna för sjukhustjänster. Avdelningarna finns i Esbo, Lojo, Nummela, Sjundeå och Raseborg.

– Av de nuvarande avdelningarna kommer Högfors och Hangö att profileras som bedömningsenheter där man kommer att genomföra långvarigare rehabilitering och bedömningar

för patienter som behöver dem. Utöver dessa har välfärdsområdet en stor bedömningsenhet, Aurorabacken i Esbo, säger Koikkalainen.

Nästa år kommer avdelningsnätverket i Västra Nylands välfärdsområde att växa med en avdelning när HUS så kallade kombo-avdelning i Raseborg övergår till välfärdsområdet genom ett förfarande för överlåtelse av verksamheten.

Den kommande förändringen bör dock inte ha någon påtaglig inverkan för invånarna i området, eftersom cirka 80 procent av de patienter som för närvarande vårdas på kombo-avdelningen redan är patienter på basnivå vars vårdplats även i fortsättningen kommer att finnas i Raseborg eller på andra avdelningar inom välfärdsområdets sjukhustjänster.

Mer information: luvn.fi-> sökord: **sjukhustjänster**

Skicka artikelönskemål

Skicka ett artikelönskemål eller ett artikeltips till e-postadressen elinvoimaa@luvn.fi

Vårdarna vid Leva och bo-seniorcentralen i Köklax är förtrogna med läkemedelsfria metoder. I vården av personer med minnessjukdom är det viktigt med kroppslig kommunikation och närvaro.

Mot mildare omsorg med läkemedelsfria metoder

Hösten 2023 inledde yrkeshögskolorna Laurea, Metropolia och Haaga-Helia projektet Lempeä hoiva (mild omsorg), vars mål är att utveckla användningen av läkemedelsfria metoder vid vårdenheter för personer med minnessjukdom. I projektet deltar också Västra Nylands välfärdsområde, som är Laureas nyckelpartner.

Projektet inleddes med en inledande kartläggning för chefer och personal, genom vilken man undersökte uppfattningar i anslutning till, kompetens i och användning av läkemedelsfria metoder i vårdarbetet med minnessjuka. Metoderna presenterades även för de boende på vårdhemmen och deras anhöriga och närstående vid gemensamma startevenemang.

I kartläggningen observerades att termen läkemedelsfria metoder var okänd för många, men att personalen kände till de åtgärder som förknippas med sådana metoder. I det dagliga vårdarbetet betonas ofta vikten av läkemedelsbehandling, medan detta icke-kliniska vård-

arbete får mindre uppmärksamhet. Vi vill betona att utöver den grundläggande vården är ett närvarande möte med människan lika viktigt, bland annat att man pratar med kunden, säger projektchef **Annina Honkonen** från Laurea.

Läkemedelsfria metoder på vårdhemmen

För närvarande pågår försök med läkemedelsfria metoder på vårdhemmen inom Lempeä hoiva-projektet. De skötare som deltar i pilotförsöket testar på läkemedelsfria metoder tillsammans med de boende i vardagen. Genom försöken insamlas information som också ska användas i den arbetsbok för införande av läkemedelsfria metoder som ska sam-

manställas under 2025.

Arbetsboken kommer att vara tillgänglig för vårdhemmen i framtiden. De kan använda den för personalutbildning samt för att få tips om läkemedelsfria metoder och användningen av dessa, tillägger Honkonen.

Studier vid Laurea och Metropolia har tagit fram ett infopaket för att skapa mening i de minnessjukas vardag och lindra beteendemässiga symtom. Det inkluderar enkla och roliga videor med tips på motion som man kan utöva tillsammans med de boende, en smärtaavla som hjälper för att bedöma en boendes smärta och en vänbok om den boende.

Leva och bo-seniorcentralen i Köklax deltar i projektet

Vid Leva och bo-seniorcentralen i Köklax som deltar projektet är personalen förtrogen med läkemedelsfria metoder.

Läkemedelsfria behandlingsformer är en mycket central metod hos oss för att tillhan-

dahålla klientorienterad vård och främja klienternas hälsa. Med projektets hjälp kan vi påminna personalen om detta, säger **Satu Riihelä**, serviceansvarig vid seniorcentralen.

Tack vare projektet har personalen i större utsträckning än tidigare insett vikten av läkemedelsfria metoder. Projektet har också hjälpt personalen att identifiera sina egna kunskaper och uttrycka dessa i ord.

Ofta tänker man att endast läkemedelsbehandlingen är viktig, men även andra behandlingsformer har betydelse. I synnerhet när man möter någon med minnessjukdom kan man genom närvaro och kroppslig kommunikation förhindra att patienten blir orolig, konstaterar Riihelä.

Mer information om projektet
laurea.fi -> Sök på webbplatsen:
LEMPEÄ HOIVA
(på finska)

Information för nya närståendevårdare

Västra Nylands välfärdsområdes Seniorinfo ordnar infomöten för nya närståendevårdare. På mötet får du grundläggande information om stöd för närståendevård och om praxis i Västra Nylands välfärdsområde.

Välj det mötet du vill delta i och anmäl dig: tfn. 029 1515 856

Observera att en del av mötena är på svenska*

- **Esbo** 5.11. kl. 13.30-15.30 Sökösvägen 7, Leva och bo-seniorcentralen i Sökö, matsalen
- **Esbo** 12.11. kl. 13.30-15.30 Karvasbackavägen 6, Esbo sjukhus 1 våningen, mötesrummet Graniitti
- ***Hangö** (på svenska) 12.11. kl. 12-14 Berggatan 4, Servicehuset Astrea 1 våningen, Peilisal
- **Hangö** 12.11. kl. 14-16 Berggatan 4, Servicehuset Astrea 1 våningen, Peilisal
- **Karis** 17.10. kl. 13-15 Köpmansgatan 27, Villa Anemone, festsalen
- ***Karis** (på svenska) 31.10. kl. 13-15 Köpmansgatan 27, Villa Anemone, festsalen
- ***Kyrklätt** (på svenska) 9.12. kl. 13-15 Åängsvägen 2, Kyrklätts välfärdscentral, Pampskata 1
- **Lojo** 29.10. kl. 13-15 Karstuvägen 4, stadshuset Monkola, Fullmäktigesalen
- **Nummela** 11.11. kl. 12-14 Asemantie 30, Vichtis kommunhus 1 våningen, koulutusluokka
- ***Ekenäs** (på svenska) 24.10. kl. 13-15 Raseborgsvägen 5, 2 våningen, rum 209
- **Ekenäs** 31.10. kl. 13-15 Raseborgsvägen 5, 2 våningen, rum 209

Är du bekant med familjevården för äldre?

En utbildad familjevårdare kan ge våra äldre klienter hjälp, stöd och närvaro i vardagen. Nya familjevårdare utbildas för närvarande i Kyrklätt och Ekenäs, och de väntas bli färdiga i december 2024.

Om du är en äldre person som behöver en familjevårdares stöd, kontakta Seniorinfo på tfn 029 1512 270

Vill du hjälpa äldre personer som familjevårdare? Kontakta tfn 040 6466443, jonna.savaloja@luvn.fi

Seniorinfo

Rådgivningen för äldre är avsedd för äldre i Västra Nyland samt deras anhöriga och närstående.

tfn. 029 1512 270, e-post: seniori-info@luvn.fi
Telefontjänsten är öppen vardagar kl. 9-15.

I frågor som gäller hälsa, vänligen kontakta hälsostationen i ditt område.

Följ tjänsterna för äldre i sociala medier:
[facebook.com/LUVNikaantyneidenpalvelut](https://www.facebook.com/LUVNikaantyneidenpalvelut)

Bild: Hyte ry

VESA-frivilligverksamhet för att hjälpa äldre i LUVN-området

Vill du ha meningsfulla aktiviteter i din vardag? Bli frivillig för att hjälpa äldre personer i vardagen.

Höstens utbildningar:

Grankulla, 13 november
Esbo, utbildning på distans, 26 november
Ta kontakt: Teija Inkala tfn. 044 7503 197
Läs mer: hyte.fi/vesa (på finska)

Kostnadsfritt digitalt stöd till seniorer

I Västra Nylands välfärdsområde inleddes under våren projektet *Digituki tutuksi Länsi-Uudellamaalla*, som genomförs i samarbete med Enter ry. Syftet är att hänvisa seniorer till det kostnadsfria digitala stöd som erbjuds i området.

Enter ry, en partner till Västra Nylands välfärdsområde, erbjuder seniorer kostnadsfritt digitalt stöd. Föreningen är en av de största aktörerna som erbjuder digitalt stöd. Den har hela 80 handledningsplatser i Nyland.

– Enter ry är en förening för äldre som är intresserade av informations- och kommunikationsteknik. Den digitala handledningen ges av frivilliga i vår förening. Hos oss är det alltså seniorer som handleder seniorer, säger projektkoordinator **Jenni Blomqvist**.

Inom projektet *Digituki tutuksi Länsi-Uudellamaalla* strävar man också efter att i samarbete med Västra Nylands välfärdsområde kartlägga andra aktörer. Framför allt är det viktigt att informera äldre om de tjänster för digitalt stöd som finns att tillgå.

– Det är utmanande att nå äldre personer via nätet. Därför deltar vi i olika evenemang där vi kan berätta om det digitala stöd som erbjuds. Dessutom besöker vi seniorföreningarnas möten och kontakter olika aktörer som arbetar med seniorer.

Bild: Karri Anttila

Handledning i användningen av digitala apparater

Kostnadsfri närhandledning ordnas i bibliotek och andra offentliga lokaler i Nyland. Om det egna biblioteket inte erbjuder hjälp kan de ge råd om vart man kan vända sig. För att få närhandledning måste man oftast boka tid. Tidsbokningen görs direkt till handledningsplatsen, antingen på plats, per telefon eller per e-post.

I Västra Nyland erbjuds närhandledning i Esbo, Hangö, Ingå, Högfors, Kyrkslätt, Lojo, Raaseborg och Vichtis. Under våren fick också Enter en svenskspråkig anställd som arbetar med att utveckla tjänsterna på föreningens tvåspråkiga orter.

– Vi handleder äldre i användningen av mobi-

ler, surfplattor och bärbara datorer. Man bör ta sig med strömladdaren till den egna enheten samt lösenord och användarnamn till de tjänster som man vill öva på i samband med det digitala stödet, säger Blomqvist.

Målet är att erbjuda äldre digitalt stöd med en så låg tröskel som möjligt. Det finns inga dumma frågor. Man kan också komma och diskutera till exempel köp av en ny apparat.

– Många är nervö-

sa över att skaffa en ny apparat. Man får gärna komma och be oss om hjälp med detta. Vi hjälper också till att tolka fakturor från operatörer, vilka många äldre personer inte förstår på grund av de krångliga specialtermerna.

För seniorer erbjuds också handledning på distans per telefon eller dator. Det kan man beställa via adressen www.etaopastus.fi. Vissa aktörer erbjuder också handledning i hemmet.

Mer information om ställen för närhandledning (på finska):

entersenior.fi/opastus/

Mer information om kamrathandledarverksamheten (på finska):

entersenior.fi/yhdistys/tule-vapaaehtoiseksi/

Mer information om handledning på distans (på finska):

etaopastus.fi

Kom med i Olkkari-verksamheten på distans!

Är det svårt för dig att delta i aktiviteter utanför hemmet?

I Olkkari på distans kan du bekanta dig med andra seniorer och diskutera med dem genom videoförbindelse.

Verksamheten är avgiftsfri och avsedd för personer över 65 år. Verksamheten ordnas av Västra Nylands välfärdsområde.

Fråga gärna om mer information och anmäl dig till Olkkari på distans: Koordinator för distansverksamhet, tfn 040 198 1145

Mer information: luvn.fi/sv/olkkari-pa-distans

Håkon Nerdrum:

Kauniainen sopii minulle erittäin hyvin

Käsipallovalmentaja Håkon Nerdrumin tulevaisuuden suunnitelmiin tuli keväällä äkillinen muutos, kun hän sai yllättävän puhelun Suomesta. Nyt Nerdrum valmentaa GrIFK:n miesten liigajoukkuetta ja kehittää seuran poikajunioreiden pelaajapolkua kohti käsipallohuippua. Kutsu valmentamaan pieneen käsipallomaahan tuli yllätyksenä.

Minulla ei ollut suunnitelmia lähteä Elverumista, mutta kun tällainen pyyntö tuli, se alkoi kiinnostaa, **Håkon Nerdrum** kertoo Kauniaisten palloiluhallin uumenissa.

– Kävimme paljon keskustelua **Christian Segersvenin** kanssa, sitten pääsin käymään täällä ja tutustumaan paikkaan. Tietenkin keskustelin myös paljon ystävien ja kollegoiden kanssa. Uuteen maahan muuttaminen on jännittävää, mutta nykyisessä elämäntilanteessa se oli juuri nyt mahdollista.

31-vuotias norjalainen ei etukäteen tiennyt kovinkaan paljoa Suomesta.

– Tiesin, että olette maailman onnellisin maa ja että Muumit on täällä.

Elo Norjassa ja sen naapurimaassa ei juurikaan poikkeaa toisistaan, eikä kotikaupunki Elverumikaan isommin eroa Kauniaisista.

– Kauniainen sopii minulle erittäin hyvin, en tarvitse elämäni suuria asioita. Löydän täältä kaiken, mitä tarvitsen. Teen paljon töitä ja sitten menen kotiin ja rentoudun vähän. Yritän pysyä ajan tasalla siitä, mitä kotipuolella tapahtuu.

Norjassa Nerdrum vastasi vuodesta 2017 alkaen Elverumin nuorten pelaajien kehittämisestä. Lisäksi hänet tunnetaan videoanalysejä tekeväenä valmentajana muiden muassa Ruotsin maaajoukkueen uunituoreelle päävalmentajalle **Michael Apelgrenille**. GrIFK:n käsipallotoimintaan hän kaipaisi lisää tekijöitä.

– Asiat tehdään täällä hyvin, mutta tarvittaisiin varmaan enemmän ihmisiä auttamaan pienissä asioissa, jotta kaikki ei jäisi samojen ihmisten harteille. Silloin ehtisi huolehtia nykyisistä jäsenistä ja ehkä myös kasvattaa seuran jäsenmäärää, kun ehtisi pitää kaikista huolta.

Nerdrumin sopimus GrIFK:ssa on kaksivuotinen. Työt alkoivat elokuun alussa. Alku on mennyt tutustumisessa seuran toimintaan.

– Yritän saada vähän sellaista helikopterinäkökulmaa toiminnasta, hioa joitakin yksityiskohtia, kysyä, miksi asiat ovat niin kuin ovat, ja saada käsitystä siitä, miten täällä halutaan tehdä asioita ja mikä on tärkeää pelaajille.

Jokainen ulkomailta Suomeen muuttava joutuu ennemmin tai myöhemmin tutustumaan suomalaisen joukkueurheilun kenties tärkeimpään kentän ulkopuoliseen toimintaan - saunailtoihin. Norjassa vastaavaa tapaa ei harrasteta.

– Ei, ei todellakaan! Vain joukkuejuhlia, mutta niitäkin on aika harvoin. Norjassa tulee saunottua silloin tällöin uimahallissa, mutta ei todellakaan niin paljon kuin täällä!

JUSSI KANTEE

Håkon Nerdrum:

Grankulla passar mig väldigt bra

Norske handbollstränaren Håkon Nerdrum lade i våras om sina framtidsplaner när han fick ett överraskande samtal från Finland. Nu är Nerdrum i Grankulla och tränar GrIFK-herrarnas ligalag och utvecklar klubbens pojkjuniorers spelarstig mot handbollstoppen. Inbjudan att komma och träna i det lilla handbollslandet kom som en överraskning.

Jag hade inga planer på att lämna Elverum, men när jag fick en sådan här förfrågan började det intressera mig, säger **Håkon Nerdrum** i Grankulla bollhall.

– Jag diskuterade mycket med **Christian Segersven** och så fick jag komma och bekanta mig med stället. Naturligtvis snackade jag också mycket med vänner och kollegor. Det är spännande att flytta till ett nytt land men i min nuvarande livssituation är det just nu möjligt.

Den 31-årige norrmannen visste inte på förhand så värst mycket om Finland.

– Jag visste att ni är världens lyckigaste land och att Mu-min finns här.

Livet i Norge och dess grannländer skiljer sig inte mycket från varandra och hemstaden Elverum är inte heller så värst annorlunda jämfört med Grankulla.

– Grankulla passar mig väldigt bra, jag behöver inga märkliga saker i mitt liv. Här finns allt jag behöver. Jag jobbar mycket och så går jag hem och slappnar av lite. Jag försöker hålla mig à jour med vad som händer på hemmafronten.

I Norge ansvarade Nerdrum från 2017 för att utveckla juniorspelarna i Elverum. Han är också känd för att vara en tränare som gör videoanalyser, bland annat för Sveriges nya förbundskapten **Michael Apelgren**. I GrIFK efterlyser han fler aktörer i handbollsverksamheten.

– Saker och ting görs bra här men det skulle säkert behövas mera folk att hjälpa med små saker så att allt inte faller på samma människor. Då skulle man hinna ta hand om de nuvarande medlemmarna och kanske också öka medlemsantalet när man hinner ta hand om allt.

Nerdrums kontrakt med GrIFK gäller i två år. Han började jobba i början av augusti. I början har han bekantat sig med klubbens verksamhet.

– Jag försöker få en slags helikoptersynvinkel av verksamheten, slipa på några detaljer, fråga varför något är om det är och få en uppfattning om hur man vill göra saker här och vad som är viktigt för spelarna.

Varje utlänning som flyttar till Finland får förr eller senare bekanta sig med den finska lagsportens kanske viktigaste verksamhet utanför spelplanen, nämligen bastukvälen. I Norge finns ingen motsvarighet.

– Nej, verkligen inte! Bara lagfester men de är också ganska sällsynta. I Norge badar man bastu i simhallen men verkligen inte så ofta som här!

Vapaa-ajalla Nerdrum katsoo raveja, kalastaa ja käy kävelyillä, mutta enimmäkseen elämä täytyy käsipallosta. Minulla on melko tarkasti aikataulutettu elämä. Elän käsipallolle. Nousen aamulla, katson otteluita ja teen valmisteluja. Se on minun elämäni käsipallon parissa. Aina löytyy joku ottelu, jota en ole ehtinyt katsoa.

På fritiden tittar Nerdrum på trav, fiskar och promenerar men största delen av livet fylls av handbollen. Mitt liv är ganska fullt inrutat. Jag lever för handbollen. Jag stiger upp på morgonen, tittar på matcher och gör förberedelser. Det är mitt liv med handbollen. Det finns alltid någon match jag inte hunnit se.

Kaupunkilaiset tutustuivat kaupungintalokorttelin kaavamuutosehdotukseen

Noin 150 kaupunkilaista osallistui maanantaina 7.10. asukasiltaan kaupungintalokorttelin asemakaavan muutosehdotuksesta Villa Junghansissa.

Kaavamuutosehdotus on nähtävillä kaupungin kotisivulla 25.10. asti. Aineistoon voi tutustua myös Kauniaisten kaupungintalolla, Kauniaistentie 10. Maastoon on merkitty rakennuksen sijainti. Tarkoituksena on helpottaa hahmottamaan kaavaehdotuksessa osoitettu uudisrakentaminen alueella liikuttaessa.

Förslaget finns nu på stadens webbplats fram till 25.10. Materialet finns även till påseende i Grankulla stadshus, Grankullavägen 10. Staden har märkt ut placeringen av byggnaden i terrängen. Syftet är att göra det lättare för personer som rör sig i området att uppfatta nybyggnadens läge.

Suunnitelmaa esittelivät yhdyskuntatoimen johtaja **Marianna Harju**, maankäyttöpäällikkö **Minna Penttinen** sekä kaupunginjohtaja **Christoffer Masar**. Arkkitehtitoimistoa edusti **Selina Anttila**. **Mikko J. Salminen** kaupunginhallituksesta piti alustuspuheen vuoron päättäjien näkökulmasta.

Aikaisemmasta suunnitelmasta poiketen rakennusmassaa on madallettu siten, että Tunnelitien päässä talossa on kuusi kerrosta (aiemman kahdeksan sijaan) ja kerrokset madaltuvat asteittain siten, että Villa Junghansin päässä asunnot voivat olla esim. rivitalotyyppisesti maantasolla. Viite-suunnitelman mukaan alueelle voidaan sijoittaa noin 200 asuntoa. Asumisen lisäksi kaava mahdollistaa liike- ja toimistotilojen sekä julkisten ja yksityisten palvelujen sijoittamisen alueelle.

Aihe arvatenkin kiinnosti kauniaislaisia, joita tilaisuuteen oli saapunut Villa Junghansin juhlatilan täydeltä – arviolta noin 150 henkilön verran. Tärkeäksi koettiin puutarhakaupungin ja vehreyden säilyttäminen koko korttelin osalta sekä myös Junghansin puiston – keskustan ainoan metsän – säilyttämisen mahdollisimman koskemattomana.

Kaupunginkorttelin naapuruston asukkaita kiinnosti Jung-hansinkujan ja muiden teiden esteetön kulku esim. pelastus- ja huoltotehtävissä. Mielipiteitä esitettiin myös siitä, onko näin isoon hankkeeseen ryhtyminen ylipäättään mielekäästä, kun muitakin isoja hankkeita on meneillään ja suunnitteilla (mm. kaupunkirata, uusi alakoulu ja Kasavuoren koulun A-siiven uusinta).

Korttelin suuri koko nousi esiin kuten myös kysymys, löytyykö asunnoille ostajia, mikäli asuntojen hinnat nousevat kovin korkeiksi. Kaupungin tilaama konsulttiselvitys otettiin esille tilaisuudessa. Kaupungilta todettiin, että hankkeen mahdollistamia lopullisia asuntojen neliöhintoja ei voi tässä vaiheessa vielä tietää.

Puolesta ja vastaan

Paikallaolevat kauniaislaiset aplodeerasivat yleisökommenteille, joissa painotettiin puistomaisuutta. Kommentit Junghansin

Noin 150 henkilöä osallistui asukasiltaan kaupungintalokorttelin asemakaavan muutosehdotuksesta Villa Junghansissa.

Cirka 150 personer deltog i invånarkvällen om det ändrade detaljplaneförslaget kring stadshuskvarteret i Villa Junghans.

puiston säilyttämisestä mahdollisimman koskemattomana sai yleisöltä suuret suosionosoitukset. Varatuomari **Juhani Kari** on ns. käärmetalon puolestapuhuja.

– Hyvä mittari sille, että asuu kaupungin keskustassa, on että juna-asemalle kävelee kolmessa minuutissa. Sehän tässä suunnitelmassa toteutuu samoin kuin liikkeiden ja palveluiden läheisyys.

Rakennusoikeuteen sijoittamisen hän näkee hyvänä vaihtoehtona. Kauniaisen tarvitsee hänen mielestään uusia asukkaita ja veronmaksajia. Hyvät kul-

kuytyedet ja palveluiden läheisyys ovat näitä.

– Espoon Keraan on rakenteilla asuntoja 15 000 ihmiselle ja meitä kauniaislaisia on vajaa 10 000. Pohdin sitä, muodostuuko Kera (kahden minuutin junamatkan päässä Kauniaisista) jatkossa houkuttelevammaksi asuinalueeksi kuin Kauniainen.

– Mikäli kaupungintalokorttelin hintataso muodostuu kovin korkeaksi ja asuntojen neliömäärä jää alhaiseksi, ei se houkuttele työssäkäyviä, veroa maksavia lapsiperheitä, jotka mieluummin valitsevat asuinpaikakseen Keran kuin Kauniaisen. Näen, että potentiaalinen ostajakunta löytynee tästä salista, Kari toteaa ja osoittaa yleisöä, joka suurimmalta osalta on varttunutta väkeä.

Sosiologi **Peter Westerlund** vastustaa hanketta.

– Mielestäni hanke tulisi kuopata monestakin eri syystä: Kauniaisissa on meneillä isoja hankkeita, jotka syövät nyt ja tulevaisuudessa veroeuroja. Kaupungintalokorttelin rakentamista perustellaan sillä, että rahat saadaan myymällä kaupungintalon tontti sekä vuokraamalla kort-

teliin tulevia liiketiloja. Jotta tämä olisi kannattavaa tulisi kaiken tämän tapahtua ripeästi. Keskustassa sijaitsevien uusien talojen myyntiaikojen tiedetään olleen tosi pitkiä. Asuntojen arvioitu myyntihinta on niin korkea – 75 m² asunto maksaa liki 900 000 € – ettei lapsiperheillä ole varaa muuttaa näihin isompiin asuntoihin.

Asunnon ostajaehdokkaiksi jää näin ollen hänen mielestään vain rikkaat ikäihmiset.

– Tämä eriarvoistaa granalaiset jakaen asukkaat eri kasteihin ja on osoitus siitä, että kaupunkia saa ostaa se, jolla on eniten rahaa. Ehdotus korttelin rakentamisesta osissa vaikuttaa sekin oudolta: kuka haluaisi asua keskustassa, jossa on jatkuva rakentaminen käynnissä? Ajatuksia herättää myös se, onko pakko kasvaa, kun muutama vuosi sitten kaupungin päättäjät puhuivat kasvun rajoittamisen puolesta?

Kaupunginvaltuuston odotetaan tekevän lopullisen päätöksen asemakaavasta ensi kevään aikana.

TARJA QVICKSTRÖM

Juhani Kari.

Peter Westerlund.

HEIKKI KEMPPAINEN

Stadsborna bekantade sig med stadshuskvarterets ändrade detaljplaneförslag

Omkring 150 stadsbor deltog på måndagen 7.10 i invånarkvällen om det ändrade detaljplaneförslaget kring stadshuskvarteret i Villa Junghans.

Planen presenterades av **Marianna Harju**, direktör för samhällstekniken, markanvändningschef **Minna Penttinen** samt stadsdirektör **Christoffer Masar**. Arkitektbyrån representerades av **Selina Anttila**, **Mikko J. Salminen** från stadsstyrelsen höll ett inledande anförande ur beslutsfattarsynvinkel.

Till skillnad från tidigare har byggnadsmassan ändrats så att huset nu har sex våningar i slutet vid Tunnelvägen (i stället för åtta), och våningarna sänks gradvis så att bostäderna vid Villa Junghans t.ex kunde vara radhusliknande på marknivå. Enligt planen kan området rymma cirka 200 bostäder. Förutom boende möjliggör planen även etablering av affärs- och kontorslokaler samt offentliga och privata tjänster i området.

Ämnet väckte naturligtvis stort intresse bland Grankullaborna och ungefär 150 personer hade samlats i festsalen på Villa Junghans. Det ansågs viktigt att bevara trädgårdsstadens karaktär och grönska för hela kvarteret, samt att bevara Junghansparken – det enda skogsområdet i centrum – så orört som möjligt.

De boende i kvarteret intresserade sig särskilt för hur framkomligheten på Junghansgränden och andra vägar skulle säkerställas, till exempel vid räddnings- och serviceuppdrag. Det framfördes också åsikter om huruvida det är meningsfullt att starta ett så stort projekt när andra stora projekt pågår eller planeras (bland annat stadsbanan, en ny lågstadieskola och byggandet av Kasavuoren skolans A-flygel).

Kvarterets omfattning väckte också frågor och om det finns köpare till bostäderna om priserna blir alltför höga. Den konsultutredning som staden beställt togs upp i diskussionen under mötet. Från stadens sida påpekades att de slutliga kvadratmeterpriserna för bostäder som projektet möjliggör inte kan fastställas i detta skede.

För och emot

De närvarande Grankullaborna applåderade de publikkommentarer som betonade vikten av att bevara grönområden. Kommentarer om att bevara Junghansparken så orörd som möjligt möttes med stora applåder.

Vicehäradshövding **Juhani Kari** talar för det så kallade ormhuset.

– Ett bra mått på att bo i stadens centrum är att kunna gå till järnvägsstationen på tre minuter. Detta uppfylls i planen, liksom närheten till butiker och tjänster.

Han ser investering i byggrätten som ett bra alternativ. Enligt honom behöver Grankulla nya invånare och skattebetalare. Bra förbindelser och närheten till tjänster är viktiga faktorer.

– I Esbo byggs det bostäder för 15 000 människor i Kera, och vi Grankullabor är knappt 10 000. Jag undrar om Kera, som ligger två minuter bort med tåg, i framtiden kommer att bli ett mer attraktivt bostadsområde än Grankulla.

HEIKKI KEMPPAINEN

Suunnitelmasta kertoivat mm. arkkitehti Selina Anttila (vas.), maankäyttöpäällikkö Minna Penttinen, yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju ja kaupunginjohtaja Christoffer Masar.

Planen presenterades av bl.a. arkitekt Selina Anttila (t.v), markanvändningschef Minna Penttinen, direktören för samhällstekniken Marianna Harju samt stadsdirektör Christoffer Masar.

– Om prisnivån i stadshuskvarteret blir för hög och bostäderna för små, kommer det inte att locka barnfamiljer med arbetande föräldrar, som hellre väljer Kera än Grankulla. Jag ser att den potentiella köparkretsen finns här i salen, säger Kari och pekar på publiken, som till största delen består av äldre personer.

Sociologen **Peter Westerlund** motsätter sig projektet.

– Jag anser att projektet bör skrotas av flera skäl: Grankulla har pågående stora projekt som nu och i framtiden slukar skattemedel. Byggandet av stadshuskvarteret motiveras med att man ska sälja stadshustomten och hyra ut affärslokaler i kvarteret. För att detta ska vara lönsamt måste allt detta ske snabbt. Vi vet att försäljningstiderna för de nya husen i centrum har varit mycket långa. Det beräknade försäljningspriset på bostäderna är så högt – en bostad på 75 m² kostar nästan 900 000 € – att barnfamiljer inte har råd att flytta in i dessa större bostäder.

Enligt Westerlund skulle endast rika äldre människor ha råd att köpa dessa bostäder.

– Detta skapar ojämlikhet bland Grankullaborna och delar upp invånarna i olika samhällsskikt, och visar att den som har mest pengar kan köpa sig en plats i staden. Förslaget att bygga kvarteret i etapper känns också underligt: vem vill bo i ett centrum där det pågår ständig byggnation? Det väcker också tankar om vi verkligen måste växa, när stadens beslutsfattare för några år sedan talade om att begränsa tillväxten?

Stadsfullmäktige väntas fatta det slutliga beslutet om detaljplanen nästa vår.

ÖVERSÄTTNING: JAN SNELLMAN

Ehdotus on nähtävillä kaupungin kotisivulla 25.10. asti

FI KAUPUNGINHALLITUS päätti 12. elokuuta asettaa nähtävälle ns. kaupungintalokorttelin asemakaavan muutosehdotuksen. Kaupungintalokorttelialueen kaavamuutosehdotuksessa esitetty uudisrakentamisen sijainti on nyt myös merkitty maastoon 3.10.2024. Maastoon on merkitty kaavan mukaisen uudisrakennuksen sijainti mahdollisuuksien mukaan häiritsemättä alueella olevia toimintoja kuten päiväkotia ja leikkipuistoa. Tarkoituksena on helpottaa hahmottamaan kaavaehdotuksessa osoitettu uudisrakentaminen alueella liikuttaessa. Uudisrakennuksen sijainti on osoitettu puurimoilla.

Kaavamuutosehdotus on nähtävillä kaupungin kotisivulla 25.10. asti. Aineistoon voi tutustua myös Kauniaisten kaupungintalolla (Kauniaistentie 10).

Kaupunkilaisilla on oikeus antaa muistutuksensa kaavaehdotuksesta. Mahdolliset muistutukset tulee toimittaa joko kirjallisina tai sähköpostilla kaupunginhallitukselle viimeistään 25.10.2024. Postiosoite: Kauniaisten kaupunki, Kaupunginhallitus, PL 52, 02701 KAUNIAINEN,

sähköpostiosoite: kirjaamo@kauniainen.fi, käyntiosoite: Kaupungintalo, Kauniaistentie 10.

Förslaget på stadens webbplats fram till 25.10

SE STADSSTYRELSEN beslutade den 12 augusti lägga fram ett ändrat detaljplaneförslag för det s.k. stadshuskvarteret. I förslaget till ny detaljplan för stadshuskvarteret presenteras nybyggnadens läge. Staden har nu märkt ut placeringen i terrängen 3.10.2024. Nybyggnadens placering enligt planförslaget är utmärkt såvitt möjligt och utan att störa andra funktioner i stadshuskvarteret, såsom daghemmet och lekparken. Syftet är att göra det lättare för personer som rör sig i området att uppfatta nybyggnadens läge. Nybyggnadens placering är utmärkt med träribbor.

Förslaget finns nu på stadens webbplats fram till 25.10. Materialet finns även till påseende i Grankulla stadshus, Grankullavägen 10.

Stadsborna har rätt att göra anmärkningar mot planförslaget. Eventuella anmärkningar ska lämnas skriftligen eller per e-post till stadsstyrelsen senast 25.10.2024. Postadress: Grankulla stad, Stadsstyrelsen, PB 52, 02701 GRANKULLA,

e-postadress: registrar@grankulla.fi, besöksadress: Stadshuset, Grankullavägen 10.

tulossa syksyllä ■ på gång i höst

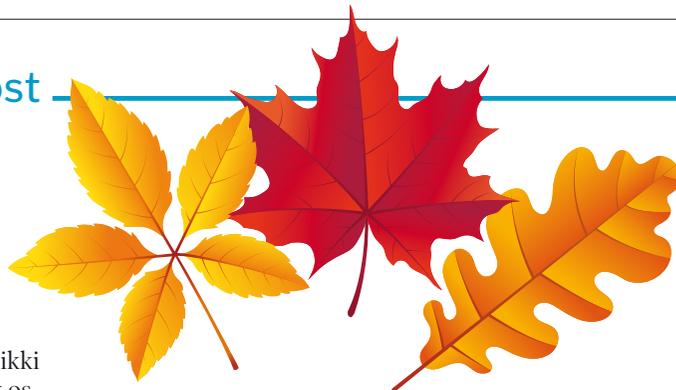
Kasavuoren koululla kouluyhdistyksen vuosikokouksen yhteydessä 29.10.: Paikalle tulee entinen huumepoliisi, väkivaltarikostutkija ja suojelupoliisin virkamies Sami Sallinen puhumaan vihapuheesta.

Kirppis kaupungintalolla 31.10. & 28.11.

Kaupungintalon kirppikset palaavat taas, ja syksyn kaikki kirppikset ovat ilman teemaa! Mitä tämä tarkoittaa? Voit ostaa ja myydä kaikenlaista hauskaa, kuten vanhat hyvänkuntoiset vaatteet, lelut, kirjat, levyt ja muita tavaroita. Shoppailemalla kirppiksellä vähennät hiilijalanjälkeäsi, säästät rahaa ja samalla voit löytää uniikkeja aarteita. Kaupungin tavoite on edistää kestävästä kehitystä ja auttaa Kauniaista kohti hiilineutraaliutta vuoteen 2030 mennessä.

Loppis på stadshuset 31.10 & 28.11

Loppis på stadshuset är tillbaka och höstens alla loppisar är utan tema! Vad betyder det? Du kan köpa och sälja allt möjligt roligt, som gamla kläder i gott skick, leksaker, böcker, skivor och allt möjligt annat. Genom att handla på loppis minskar du ditt koldioxidavtryck, sparar pengar och samtidigt kan du hitta unika fynd. Stadens mål är att främja hållbar utveckling och hjälpa Grankulla på vägen mot klimatneutralitet fram till 2030.

Svenska veckan firas årligen runt om i Svenskfinland i samband med Svenska dagen 6.11.

Ruotsalaisuuden viikkoa vietetään vuosittain ympäri Suomen ruotsalaista aluetta ruotsalaisuuden päivän 6.11. yhteydessä.

Program/ohjelma: Stand up, nuorisotalo, ungdomsgården 8.11. klo/kl 18.00–19.00. Yhteislaulukonsertti, Uusi Paviljonki, Nya Paviljongen, 10.11. klo/kl 15.00–16.00. Lisätietoa, mera info: kauniainen.fi, grankulla.fi

ICEC-päiväkodin henkilökunta ja vanhempainyhdistys järjestävät torstaina 31.10. (klo 16.30 - 18.30) kansainvälisen tapahtuman ICEC Kauniaisen tiloissa (Kasavuorentie 6). Kaikki kauniaislaiset ovat tervetulleita tapahtumaan. Tarjolla on kansainväliset ruokamarkkinat ja lapsille Halloweenjuhlat, päiväkodista kerrotaan.

oikaisu ■ rättelse

FI KG-numerossa 11 kirjoitettiin, että valtuuston kokouksessa 16.9. hyväksyttiin hallintosäännön muutos, jonka mukaan tulevaisuudessa kaupunginjohtajalta vaaditaan vain hyvä suomen ja ruotsin kielen taito, ei erinomaista kuten nykyisin, ja että sivistystoimenjohtajalta vaaditaan jatkossakin erinomaista kielitaitoa. Oikea sanamuoto on: *Kaupunginjohtajalta vaaditaan toisen kotimaisen kielen erinomaista ja toisen kotimaisen kielen hyvää suullista ja kirjallista taitoa. Sivistystoimenjohtajalta vaaditaan molempien kotimaisten kielten erinomaista suullista ja kirjallista taitoa.*

SE I KG nummer 11 skrev vi att fullmäktige vid sitt möte 16.9 godkände en ändring av förvaltningsstadgan som går ut på att det i framtiden endast krävs goda kunskaper i finska och svenska av stadsdirektören, inte utmärkta som nu, och att det för bildningsdirektören krävs utmärkta kunskaper också i framtiden. Den korrekta ordalydelsen är: *Av stadsdirektören krävs utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i det ena inhemska språket och goda i det andra inhemska språket. Av bildningsdirektören krävs utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i båda inhemska språken.*

Järjestötyö on lähellä Marketta Forsellin sydäntä

Kauniaislaiselle Marketta Forsellille kaksi merkittävää huomionosoitusta

Marketta Forsellin seurassa aika vierähtää huomaamatta. Tarkoituksemme on keskustella Kauniaisten vammaisneuvoston puheenjohtajuudesta, mutta keskustelun tuoksinnassa huomaamme yhtäkkiä, että on vierähtänyt kaksi tuntia.

HEIKKI KEMPPAINEN

Lisbeth Hemgård (vas.) jatkaa Forsellin työtä vammaisneuvoston puheenjohtajana.

Lisbeth Hemgård (t.v) fortsätter Forsells arbete som ordförande för rådet för personer med funktionsnedsättning.

Forsell on ehtinyt olla monessa mukana, joten juttua riittää. Tänä syksynä hänen tekemisensä on huomioitu myös ansiomitaleilla. Hän sai Kauniaisten vammaisneuvoston syyskuun kokouksessa Suomen Kuntaliiton erikoisansiomerkin, jonka hänelle luovutti Kauniaisten kaupunginjohtaja **Christoffer Masar**. Erikoisansiomerkki myönnettiin kunnan ja kuntalaisten hyväksi tehdystä työstä ja luottamustoimista.

Lokakuussa Forsellilla oli kunnia saada Japanin keisarin myöntämä "Nousevan auringon ritarikunnan kunniamerkki, Kultaiset säteet kaulanauhassa". Hän kertoo olevansa kiitollinen ja arvostaa suuresti arvostettujen kunniamerkkien saamista.

Hän on toiminut Suomalais-Japanilaisen Yhdistys ry:n puheenjohtajana, Ikebana International Helsinki Chapter ry:n puheenjohtajana ja julkaissut kirjan japanilaisesta kukka-asettelutaiteesta. Hän on ollut myös muun muassa Suomen Saunaseuran varapuheenjohtaja ja Kansainvälisen

saunaliiton puheenjohtaja sekä kirjoittanut kirjan saunasta.

Vammaisneuvoston lausunnot otetaan vakavasti

Kauniaisten vammaisneuvosto on perustettu vuonna 1989. Forsell tutustui vammaisneuvostoon ensimmäisen kerran kymmenen vuotta myöhemmin jäätyään osa-aikaeläkkeelle. Hän näki neuvoston ilmoituksen lehdessä ja totesi miehelleen, että käyn tutustumassa, että mikähän kokous tämä on.

Forsell valittiin nopeasti varapuheenjohtajaksi ja viisi vuotta myöhemmin puheenjohtajaksi. Hän jatkoi puheenjohtajana aina vuoteen 2023 ja jatkaa edelleen neuvoston jäsenenä.

Forsell kokee 20-vuotisen puheenjohtajuutensa kohokohdaksi YK:n vammaisten henkilöiden yleissopimuksen, jonka Suomi vihdoinkin valtioneuvosto ratifioi vuonna 2016.

Toinen suuri muutos oli sote-uudistus.

– Vammaisneuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan roolit muuttuivat kaksoisrooleiksi. Kaikki soteen liit-

tyvät asiat käsitellään Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaisneuvostossa, jossa jokaisella kunnalla on oman kaupunginhallituksen nimeämät vastuuhenkilöt, hän kertoo.

– Vammaisneuvosto on toiminut Kauniaisissa hyvin. Jäsenet ovat antaneet asiantuntemuksensa ja kokemuksensa neuvoston esityksiin ja lausuntoihin edistäen kaikkien kuntalaisten mahdollisuuksia osallistua ja verkostoitua yhteiskunnan eri alueille, hän tiivistää toimikautensa puheenjohtajana.

”Ole osallisena ja tule kuulluksi”

Monelle kaupunkilaiselle vammaisneuvosto on vielä tuntematon. Vammaisneuvosto on kuntalain mukainen toimielin, joka muun muassa tekee aloitteita, esityksiä ja antaa lausuntoja. Neuvosto seuraa kunnallishallinnon kaikkia kuntalaisiin kohdistuvia päätöksiä vammaisten henkilöiden kannalta ja vaikuttaa päätöksiin toimenpiteillään, jotta kaupungin kaikki palvelut soveltuvat myös kaikille kuntalaisille.

– Saavutettavuus ja turvallisuudesta huolehtiminen ovat hankalia, mutta ne ovat ratkaistavissa vahvalla yhteistyöllä neuvoston toimiessa yhteistyötoimielimenä ja vammaisia henkilöitä luonnostaan osallistetaan kaikilla toiminnan alueilla ja heidän palautteitaan kokemusasiantuntijoina kuunnellaan, Forsell painottaa.

Kaupunkiradan työmaata hän on hämmästellyt.

– Bussipysäkit, pyöräily, jalankulku ja saattoliikenne tulevat tunneliin – virallista lausuntoa tehdessämme syksyllä 2023 kannoimme suurta huolta turvallisuuden ja joustavan toimivuuden kannalta.

Forsellia on pyydetty mukaan politiikkaan useaan kertaan, mutta hän piti järjestötoimintaa itselleen sopivana vaihtoehtona vaikuttaa muun muassa yhteiskuntamme hyvinvointiin eri sektoreilla ilman poliittisia vaikuttamiskeinoja.

Järjestötyö ja vapaaehtoistyö ovat nimenomaan olleet hänen sydäntään lähellä.

Millaisia neuvoja hän antaisi **Lisbeth Hemgårdille**, vammaisneuvoston uudelle puheenjohtajalle ja seuraajalleen?

– Voimia, ole osallisena ja tule kuulluksi, Forsell tiivistää.

HEIKKI KEMPPAINEN

Marketta Forsellin järjestötoiminta Kauniaisissa mm.

- SPR-Kauniainen, puheenjohtaja, 1980–1999
- SPR-Helsingin ja Uudenmaan piirihallitus, jäsen 1996–2002
- Kauniaisten vammaisneuvosto, varapuheenjohtaja 2000–2004, puheenjohtaja 2005–2023
- Granin Lähiapu ry, varapuheenjohtaja 1990–1995, puheenjohtaja 1996–2010

Poliklinikka avasi ovensa Kaunialassa

FI KAUNIALAN Sairaalassa on lokakuussa avattu poliklinikka. Poliklinikan tarjonta on suunnattu kaikille yli 18-vuotiaille aikuisille ja iäkkäämmälle väestölle. Poliklinikka toimii Kaunialan Sairaala Oy:n alla.

– Palvelumme perustuu siihen, että kuuntelemme ja teemme yhdessä asiakkaan kanssa suunnitelmaa hänen toimintakykynsä ja terveytensä ylläpymiseen ja kohentamiseen, kertoo Kaunialan sairaalan johtaja **Mia McDowell**.

Poliklinikalla on niin yleis- kuin erikoislääkärin vastaanotot, fysioterapeutti, toimintaterapeutti ja jalkahoitaja. Se

avasi ovensa 1.10.

– Haluamme ensisijaisesti palvella Kauniaisten väestöä. Poliklinikalle pääsee samana päivänä lääkärille, joka kuuntelee, tutkii perusteellisesti ja suunnittelee yhdessä asiakkaan kanssa hänen terveyteensä liittyvät asiat. Fysioterapeutille ja jalkaterapeutille pääsee myös suoraan, Mia McDowell sanoo.

Attendo osti Kaunialan Sairaalan liiketoiminnan kesäkuussa 2022. Kaunialan Sairaala Oy jatkaa toimintaansa Attendon tytäryhtiönä. Sairaala työllistää yhteensä 191 henkilöä Kauniaisissa.

Poliklinik öppnade sina dörrar i Kauniala

SE I KAUNIALA sjukhus har en poliklinik öppnats i oktober. Poliklinikens tjänster riktar sig till alla vuxna över 18 år samt till den äldre befolkningen. Polikliniken drivs under Kauniala sjukhus Ab.

– Vår tjänst bygger på att vi lyssnar och tillsammans med kunden utarbetar en plan för att upprätthålla och förbättra deras funktionsförmåga och hälsa, säger direktör **Mia McDowell** vid Kauniala sjukhus.

På polikliniken finns både allmänläkare och specialitäläkare, fysioterapeut, ergoterapeut och fotvårdare. Den öpp-

nade sina dörrar den 1 oktober.

– Vår främsta målsättning är att betjäna invånarna i Grankulla. På polikliniken kan man träffa en läkare samma dag, som lyssnar, undersöker grundligt och tillsammans med patienten planerar deras hälsofrågor. Man kan också komma direkt till fysioterapeuten och fotvårdaren, säger Mia McDowell.

Attendo köpte verksamheten vid Kauniala sjukhus i juni 2022. Kauniala sjukhus Ab fortsätter att verka som ett dotterbolag till Attendo. Sjukhuset i Grankulla sysselsätter sammanlagt 191 personer.

JAN SNELLMAN

Monet saattavat luulla, että Kauniala on nykyään museo, mutta näin ei ole, vaan kyseessä on sairaala, jossa on yli 190 työntekijää, sanoo Mia McDowell.

Många kanske tror att Kauniala i dag är ett museum, men det är det inte utan ett sjukhus med över 190 anställda, säger Mia McDowell.

Föreningsarbete står Marketta Forsells hjärta nära

Två betydande utmärkelser till Grankullabon Marketta Forsell

Tiden rinner iväg i Marketta Forsells sällskap. Det var meningen att diskutera ordförandeskapet i Grankullas råd för personer med funktionsnedsättning, men plötsligt har ett par timmar runnit iväg utan att vi märkt det.

Forsell har haft många järn i elden så det finns verkligen mycket att diskutera. I höst har hon och också uppmärksammats med två utmärkelser.

I början av september fick hon Finlands kommunförbunds specialförtjänstecken, som Grankullas stadsdirektör **Christoffer Masar** överräckte. Förtjänstecknet beviljades för arbete för kommunens och kommuninvånarnas väl. I oktober hade Forsell äran att få förtjänstecknet Uppgående solens orden, guldstrålar med halsband, beviljat av Japans kejsare. Hon säger att hon är tacksam och uppskattar stort att ha fått förtjänstecknen.

Hon har varit ordförande för föreningen Suomalais-Japanilainen Yhdistys samt Ikebana International Helsinki Chapter och hon har givit ut en bok om japansk blomsterarrangemangskonst.

Forsell har även varit vice ordförande för bland annat Suomen Saunaseura och ordförande för Kansainvälinen saunaliitto samt skrivit en bok om bastun.

Rådets utlåtande tas på allvar

Grankullas råd för personer med funktionsnedsättning grundades 1989. Forsell bekantade sig med rådet för första gången ett årtionde senare när hon blev deltidspensionerad. Hon såg en annons i tidningen och konstaterade till sin man att hon ska gå och kolla vad det här är för ett möte.

Forsell valdes snabbt till vice ordförande och fem år senare till ordförande. Hon fortsatte som ordförande till 2023 och fortsätter fortfarande som medlem i rådet.

Höjdpunkten under sin 20-åriga tid som ordförande för rådet anser Forsell vara när Finland som stat antligen 2016 ratificerade FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

En annan stor förändring var social- och hälsovårdsreformen.

– Rollerna för ordförande och vice ordförande i rådet för personer med funktionsnedsättning förändrades till dubbelroller. Alla frågor som rör social- och hälsovård behand-

las i Västra Nylands välfärdsområdes råd för personer med funktionsnedsättning, där varje kommun har representanter utsedda av sitt eget fullmäktige, säger hon.

– Rådet för personer med funktionsnedsättning har fungerat bra i Grankulla. Medlemmarna har bidragit med sin expertis och erfarenhet till rådets förslag och utlåtanden, vilket har främjat alla invånarnas möjligheter att delta och nätverka inom olika områden av samhället, sammanfattar hon sin tid som ordförande.

”Var delaktig och bli hörd”

För många i Grankulla är rådet för personer med funktionsnedsättning ännu okänt. Rådet är organ som ska finnas enligt kommunallagen och det ger bland annat utlåtanden, förslag och initiativ. Rådet beaktar alla beslut som kommunförvaltningen gör ur perspektivet för personer med funktionsnedsättning och påverkar besluten med sina åtgärder så att stadens alla tjänster är anpassade till alla kommuninvånare.

– Det är besvärligt att se till tillgängligheten och säkerheten men frågorna går att lösa med starkt samarbete med rådet som samarbetsorgan. Personer med funktionsnedsättning involveras naturligt i alla verksamhetsområden och deras respons som erfarenhetsexperter tas i beaktande, säger Forsell.

Hon har förvånats över byggandet av stadsbanan.

– Busshållplatser, cyklister, fotgängare och trafiken är i en tunnel – när vi gav vårt officiella utlåtande hösten 2023 var vi mycket oroliga för säkerheten och flexibiliteten.

Forsell har flera gånger blivit ombedd att gå med i politiken, men hon anser att föreningsverksamhet har varit det lämpliga alternativet för henne för att bland annat påverka den samhällsrelaterade välfärden i olika sektorer utan politiska påverkansmedel.

Det är just förenings- och frivilligarbete som har stått hennes hjärta nära.

Hurudana råd skulle hon ge till sin efterträdare **Lisbeth Hemgård** som ordförande för rådet för personer med funktionsnedsättning?

– Krafter, var delaktig och bli hörd, sammanfattar Forsell.

ÖVERSÄTTNING: PATRICIA HEIKKILÄ

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar luovutti Forsellille Suomen Kuntaliiton erikoisansiomerkin. Stadsdirektör Christoffer Masar överräckte Kommunförbundets specialförtjänstecken till Forsell.

Marketta Forsells föreningsverksamhet i Grankulla mm.

- FRK-Grankulla, ordförande, 1980–1999
- FRK-Helsingfors och Nylands distriktsstyrelse, medlem 1996–2002
- Grankullas råd för personer med funktionsnedsättning, vice ordförande 2000–2004, ordförande 2005–2023
- Grani Närhjälp, vice ordförande 1990–1995, ordförande 1996–2010

Kauniaisten uusi R-kioski nyt auki

FI KAUNIAISTEN R-kioski avautui uudelleen asiakkailleen perjantaina 11.10. Tunnelitiellä. Kioski on nyt päivitetty R-kioskin uuden ilmeen mukaiseksi.

Aluemyyntipäällikkö **Kati Juntunen** toivoo, että asiakkaat löytävät kioskin, nyt kun sen sijainti on saavutettavampi joukkoliikenneyhteyksiin nähden.

– Kioskilta on helppo napata mukaan eväät matkalle kuin matkalle, vaihtoehtoisesti kioskillä voi myös hengähtää pidemmän aikaa kioskin kahvilamaisuuden ansiosta, jolloin voi nauttia ruoista ja juomista kioskillä, Juntunen vinkkaa.

Kauniaisten R-kioski sulkeutui vanhoissa tiloissa toukokuussa. R-kioskin tiloissa toiminut Posti joutui siirtymään lopettamisen takia toukokuussa väliaikaiseen konttiin Thurmanin aukiolle, mutta on sen jälkeen palannut kauppakeskus Graniin ja toimii nyt entisen R-kioskin tiloissa kauppakeskuksessa.

Kati Juntunen kertoo KG:lle, että uusi kioski on aluksi ketjuvetoinen.

R-kioskien ilme uudistuu vaiheittain, kun uusia kioskeja avataan ja vanhoja remontoidaan. Pääkaupunkiseudulla

uusia kioskeja on ennen Kauniaista avattu muun muassa Helsingin Kruunuvuorenrantaan sekä Puotilaan. Lisäksi remontteja on tehty Länsi-Pakilan ja Tikkurilan R-kioskeille. Nyt Kauniaisten R-kioski jatkaa tätä kehitystä, kioski aukeaa uudella ilmeellä uudessa osoitteessa.

Kauniaisten R-kioski palvelee arkisin klo 7–20, lauantaisin klo 9–20 ja sunnuntaisin klo 10–18. Kauniaisten R-kioskin avajaisia vietettiin pitkän kaavan mukaan perjantai-iltapäivästä 11.10. seuraavaan viikkoon.

Nya R-kiosken i Grankulla har nu öppnat

SE R-KIOSKEN i Grankulla öppnade fredagen 11.10. i nya lokalen på Tunnelvägen. Nu har kiosken uppdaterats enligt R-kioskens nya utseende.

Distriktsförsäljningschef **Kati Juntunen** hoppas att kunderna hittar till kiosken nu när läget är mer tillgängligt om man tänker på kollektivtrafiken.

– Det är lätt att ta med sig snacks för vilken resa som helst från kiosken, eller så kan man stanna längre tack vare kioskens caféliknande atmosfär, där man kan njuta av mat och

dryck på plats, tipsar Juntunen.

Grankullas R-kiosk stängde i sina gamla lokaler i maj. Posten, som tidigare fanns i samma lokaler, tvingades flytta tillfälligt till en container på Thurmanspaltsen i maj på grund av stängningen, men har sedan dess återvänt till Grani köpcentrum och verkar nu i R-kioskens gamla lokal i köpcentret.

Kati Juntunen berättar för KG att den nya kiosken inledningsvis kommer att drivas av kedjan.

R-kioskernas utseende förnyas stegvis, när nya kiosker

öppnas och gamla renoveras. I huvudstadsregionen har nya kiosker öppnats före Grankulla, bland annat i Kronbergsstranden och Botby i Helsingfors. Dessutom har renoveringar gjorts vid R-kioskerna i Västra Baggböle och Dickursby. Nu fortsätter R-kiosken i Grankulla denna utveckling.

Grankullas R-kiosk har öppettid på vardagar kl. 7–20, på lördagar kl. 9–20 och på söndagar kl. 10–18. Invigningen av Grankullas R-kiosk firades ordentligt från fredagseftermiddagen den 11.10. och fortsatte in på veckan därpå.

Harvinainen yrittäjän timanttiristi Kauniaisiiin

Valtiotieteen maisteri Martti Jaakkolalle keväällä myönnetty ansiomerkki on ensimmäinen kauniaislaiselle myönnetty. Suomen Yrittäjien yrittäjäristin timanttiristejä 60 vuotta kestäneestä yrittäjätoiminnasta on aiemmin luovutettu maassamme vain 23 kappaletta.

Suomen Yrittäjien yrittäjäristit ovat kunnianosoitus, jonka vastaanottamisesta jää merkintä yrittäjyyden historiaan. Yrittäjäristin timanttiristeillä huomioidaan 60, 50, 40 tai 30 vuoden yrittäjätoimintaa. Vuosikymmeniä kestänyt yrittäjäura on saavutus, josta voi olla ylpeä.

– No ei voi muutakaan sanoa. Minullahan on jo yrittäjäristi 50 vuoden palvelusta, ja sellaisia on Suomessa jo satoja, mutta tätä ristiä on koko Suomessa nyt vain 24. Se on sinällään kylä ymmärrettävää, sillä yritystoiminta on täytynyt aloittaa jo parikymmppisenä tai olla melko iäkäs, että ehtii saada 60 vuotta täyteen, sanoo Martti Jaakkola.

– Itse olin 23-vuotias valtiotieteen opiskelija silloin kun perustin yrityksen ja siinä kului 63 vuotta, kun tänä vuonna keväällä jätin hallituksen puheenjohtajan tehtävät.

Tähko Bungalows Oy:tä johtaa nyt Martti Jaakkolan nuorin poika Jukka ja tytär Sari Ollila on osakkaana. Heidän johdolla yrityksen jatkaa uudessa kehitysvaiheessa toimintaansa.

Matkailun edistämisestä lomakyläbisnekseen

Martti Jaakkolan tarinaa yrittäjänä alettiin kirjoittaa vuonna 1961, kun nuori mies sai varusmiespalveluksen hoidetuksi luvastossa.

– Olin jo noin vuoden opiskellut ennen asepalvelusta, ja kun pääsin pois armeijasta, piti päättää mitä tehdä. Tuli siinä perustettua perhekin. Jatkoin valtiotieteellisessä tiedekunnassa opiskelua. Siinä yhteydessä tapasin joitakin samanhenkisiä ihmisiä. Yksi heistä oli kirjakaupan johtaja, ja hänen kanssaan tuli puheeksi, ettei ulkomaalaisille ole yhtään kokonaismatkaopasta Suomen maasta. Hän totesi, että sellaiselle olisi kysyntää.

Itsekin innokkaana matkailijana Jaakkola kiinnostui asiasta, ja he perustivat yhdessä kolmannen tuttavien kanssa yhteisliittymän, jonka toimintaohjeeksi tuli matkailun edistäminen Suomessa tekemällä painotuotteita. Päätettiin tehdä matkaopas, joista ensimmäinen ilmestyi englanninkielisenä vuonna 1962. Sitä jatkui sitten vuoteen 2008 saakka eli 47 vuoden ajan. Sinä aikana julkaistiin opaskirjoja seitsemällä eri kielellä ja lopulta myös joitakin Suomea koskevien lisäksi Baltian maista.

Vilkkaimpina vuosina painosmäärät nousivat vuositasolla yli 200 000 kappaleeseen. Niiden levittämiseen kehitettiin laaja yhteistyöverkosto opashenkilöitä mm. ulkomaalaisten automatkailijoiden lähtö- ja tulosatamiin sekä myös tärkeimpiin sisämaan Suomen matkailukaupunkeihin.

– Lomamatkalla Suomessa tuli tietoomme, että Nilsin Tahkokuoren loma-alue pyrki laajentumaan ja tarjosi muun muassa tontteja majoitustiloja varten. Niinpä sitten yhtiömme varasi

sieltä vuonna 1979 alueen aivan Tahkokuoren keskustasta. Sinne teimme Tahko Bungalows -nimisiä lomamökkejä. Ensimmäiset 18 mökkiä valmistui vuodeksi 1980 ja muutamia vielä sen jälkeenkin. Ravintola rakennettiin valikoimaan mukaan vuonna 1994.

Yhtiön nimi muutettiin Tahko Bungalows Oy:ksi vuonna 1993 ja sen päätoimiala muuttui majoitus- ja lomakylätoiminnaksi. Vanhimmalla pojalla Jyrin johdolla painotuotteiden julkaiseminen erottui omaksi yritykseksensä ja jatkui vielä parisen vuosikymmentä.

– Perheyrittäjien ajankohta sopi hyvin tehdyille muutoksille. Vuosien mittaan kaikki kolme lastakin osallistuivat vaihtelevasti yhtiön toimintaan myös eri puolilla Suomea olleitten muiden tehtävien hoitamiseen. Samalla saivat kokemusta yrittäjänä toimimisesta. Vaimo Kristiina vaihtoi fysioterapeutin ammattistaan toiseen. Hän otti hoitaakseen lomakylän palveluasioita, joita pystyi hoitamaan osin myös yhtiön Kauniaisien toimipaikasta käsin. Kauniaisista pystyttiin hoitamaan myös lomakylän markkinointia ja myyntiä. Vuosittaisten huippusezonkien aikoina tehtävät kuitenkin keskittyivät Tahkolle hoidettaviksi.

Martti Jaakkolan mukaan yrittäjyys on oma taiteenlajinsa, jossa on väistämättä ja ajoittain omat nousu- ja laskukautensa. Ne noudattavat koko maan tai jopa maailman talouden suuria linjoja ja vaikuttavat aina enemmän tai vähemmän kaikkien yrittäjienkin toimintaan. Yhtenä mainittakoon maailmanlaajuisen koronapandemian seuraukset. Suomen ulkopuolelta tulleet vaikutukset matkailuun ulkomailta Suomeen ja Suomessa olivat todella suuria.

– Kaikista niistä on kuitenkin yli 60 vuoden aikana selvitty, ja pidän sitä Suomen kansalaisena ja yrittäjänä hyvänä osoituksena siitä, että oman perheyrittäjien toimintaa on pystytty jatkamaan ja niin sanotusti ”verot maksamaan” yli 60 vuoden aikana ilman keskeytyksiä.

– Olen myös todennut, että yrittäjän henkilökohtainen mukanaolo ja panostus on osoittautunut monta kertaa hyvin tärkeäksi. Yksi keskeinen asia on tietysti se, että kun perheyrittäjä on kaiken keskuksena tekemässä, päättämässä ja vastaamassa päätöksistään, niin siinä ei ole varaa tehdä kovin suuria erehdyksiäkään. Toiminta vaatii tarkkaa harkintaa, mutta tuo ajoittain myös menestystä ja tyytyväisyyttä tullessaan, kun on pystytty sen puitteissa hoitamaan asiat riittävän mallikkaasti.

JUSSI KANTÉE

” Yrittäjyys on oma taiteenlajinsa, jossa on väistämättä ja ajoittain omat nousu- ja laskukautensa.

YKSITYINEN/PRIVAT

Sällsyt diamantkors till företagare i Grankulla

Politics magister Martti Jaakkola beviljades i våras ett hederstecken som är det första som delats ut till en person från Grankulla. Företagarnas diamantkors, som delats ut av Företagarna i Finland för 60 års verksamhet som företagare, har tidigare endast beviljats 23 gånger i vårt land.

Utmärkelserna som Företagarna i Finland delar ut är en hedersbetygelse som lämnar ett avtryck i företagandets historia. Diamantkorsen hedrar företagare som har varit verksamma i 60, 50, 40 eller 30 år. En årtionden lång företagarkarriär är en prestation att vara stolt över.

– Man kan inte säga något annat. Jag har redan ett företagarkors för 50 års tjänst, och sådana finns det redan hundratals av i Finland, men detta kors finns det just nu endast 24 stycken av i hela landet. Det är förstaeligt, eftersom man antingen måste ha startat sin verksamhet i 20-årsåldern eller måste vara ganska gammal för att hinna uppnå 60 år, säger Martti Jaakkola.

– Jag själv var 23 år gammal och studerade statsvetenskap när jag grundade mitt företag, och det tog 63 år innan jag i våras lämnade uppdraget som styrelseordförande.

Idag leds Tahko Bungalows Oy av Martti Jaakkolas yngsta son Jukka, och dottern Sari Ollila är delägare. Under deras ledning går företaget nu in i en ny utvecklingsfas.

Från att främja turism till semesterbynäring

Martti Jaakkolas företagshistoria började skrivas år 1961 när den unge mannen hade fullgjort sin värnplikt i flottan.

– Jag hade redan studerat ungefär ett år före militärtjänsten, och när jag kom hem från armén var det dags att bestämma vad jag skulle göra. Under den tiden bildade jag också familj. Jag fortsatte studerna vid statsvetenskapliga fakulteten. Där träffade jag några likasinnade personer. En av dem var en bokhandelschef, och vi diskuterade att det inte fanns någon heltäckande reseguide för Finland riktad till utländska turister. Bokhandelschefen påpekade att det fanns en efterfrågan gällande en sådan.

Som en entusiastisk resenär blev Jaakkola intresserad och tillsammans med en tredje bekant grundade de en sammanslutning med uppdrag att främja turismen i Finland genom att producera tryckta produkter. De fattade beslutet att skapa en reseguide och den första publicerades på engelska 1962. Det här fortsatte till 2008, det vill säga i 47 år. Under den tiden publicerades guider på sju olika språk, och till slut även om de baltiska länderna utöver Finland.

Under de intensivaste åren var upplagorna över 200 000 exemplar per år. För att distribuera dem byggdes ett omfattande samarbetsnätverk med guider, bland annat i hamnarna där utländska bilresenärer anlände och avreste samt i viktiga turiststäder inne i landet.

– På en semesterresa i Finland fick vi veta att Tahkokuori i Nilsin planerade att expandera och erbjöd bland annat tomter för att bygga logi. Så 1979 reserverade vi vårt företag ett område precis i centrum av Tahkokuori. Där byggde vi semesterstugor under namnet Tahko Bungalows. De 18 första stugorna stod färdiga

Martti Jaakkolalle myönnetty ansiomerkki on ensimmäinen kauniaislaiselle myönnetty. Suomen Yrittäjien yrittäjäristin timanttiristejä 60 vuotta kestäneestä yrittäjätoiminnasta on aiemmin luovutettu vain 23 kappaletta.

Martti Jaakkola har beviljats ett hederstecken som är det första som delats ut till en person från Grankulla. Företagarnas diamantkors, som delats ut av Företagarna i Finland för 60 års verksamhet som företagare, har tidigare endast beviljats 23 gånger.

”
Företagande är en egen konstform där det ibland oundvikligen uppstår både upp- och nedgångar.

1980 och ytterligare några byggdes efter det. En restaurang byggdes år 1994.

Företagets namn ändrades till Tahko Bungalows Oy 1993 och dess huvudsakliga verksamhet blev då logi- och semesterbyverksamhet. Under ledning av den äldsta sonen Jyri blev publiceringen av tryckprodukter en separat verksamhet och fortsatte i ytterligare ett par årtionden.

– Som familjeföretag passade tidpunkten för de genomförda förändringarna bra. Under åren har alla tre barnen deltagit i verksamheten i varierande grad och även skött andra uppgifter i företaget runtom i Finland. På så sätt fick de erfarenhet av företagande. Min fru Kristiina gjorde karriärbyte från fysioterapeut och tog över ansvaret för serviceuppgifter i semesterbyn, vilket hon delvis kunde sköta från företagets kontor i Grankulla. Därifrån kunde vi även hantera marknadsföring och försäljning av semesterbyn. Under högsäsongerna koncentrerades dock uppgifterna till Tahko.

Enligt Martti Jaakkola är företagande en egen konstform där det ibland oundvikligen uppstår både upp- och nedgångar. Dessa följer de stora ekonomiska trenderna i landet eller världen och påverkar alltid mer eller mindre företagarna. Ett exempel är konsekvenserna av den globala coronapandemin. Effekterna på turismen till och inom Finland var mycket stora.

– Trots allt har vi klarat oss genom dessa utmaningar under mer än 60 år och jag ser det som ett gott tecken på att vi som finska medborgare och företagare har lyckats fortsätta driva vårt familjeföretag och så att säga ”betala våra skatter” utan avbrott i mer än 60 år.

– Jag har också konstaterat att företagarnas personliga engagemang och insats många gånger har visat sig vara mycket viktiga. En central faktor är förstås att när ett familjeföretag är kärnan i verksamheten och fattar beslut samt ansvarar för dem, finns det inte heller utrymme för stora misstag. Verksamheten kräver noggrant övervägande, men den kan också medföra framgång och tillfredsställelse när saker och ting sköts tillräckligt bra.

ÖVERSÄTTNING: PATRICIA HEIKKILÄ

Konsertti, josta on nyt tullut perinne

FI KAUNIAISTEN kulttuurielämä saa hienon lisän, kun Grani Big Band, Kauniaisten orkesteri ja Kauniaisten musiikkiopisto yhdistävät voimansa kolmatta kertaa järjestettävässä konsertissa lauantaina 30. marraskuuta 2024.

Tämä yhteistyö tarjoaa monipuolisen ja elämyksellisen musiikkikokonaisuuden, jossa kuullaan niin klassikoita kuin jazzin helmiä.

Yhteistyöstä on tullut traditio ja yhteistyön hedelmät ovat olleet merkittäviä.

– Yhteistyö mahdollistaa hienon konsertin, jossa saamme yhdistää eri yhteisöjen parhaat voimat, kertoo Grani Big Bandin kapellimestari Albinus Borg.

Kauniaisten orkesterin Petri Saavalainen korostaa projektin tuomaa vaihtelua:

– On mukavaa saada uusia yhteistyökuvioita ja tarjota erilaista musiikkia yleisölle.

Kauniaisten musiikkiopiston opettaja Heljä-Maari Manninen puolestaan iloitsee tilaisuudesta opiskelijoille:

– Tämä on upea mahdollisuus oppilaille saada esiintymiskokemusta kokeneiden muusikoiden rinnalla.

Lauantai 30.11.2024 klo 18 Kauniaisten Uudessa Paviljongissa. Solisteina Nina Lindroos, Joel Främling ja kitaristi Matti Saarinen. Ohjelmisto koostuu mm. Frank Sinatran ja Whitney Houstonin klassikoista sekä mielenkiintoisista jazz-kappaleista. Lippuja voi ostaa Lippu.fi-palvelusta.

Konsert som nu blivit en tradition

SE GRANKULLAS kulturliv får ett fint tillskott när Grani Big Band, Grankulla orkester och Grankulla musikinstitut förenar sina krafter för tredje gången i en gemensam konsert lördagen den 30 november 2024. Samarbetet erbjuder en mångsidig och upplevelserik musikhelhet som omfattar både klassiker och pärlor

från jazzvärlden.

Erfarenheterna från samarbetet har varit mycket positiva.

– Samarbetet möjliggör en fantastisk konsert där vi får kombinera det bästa från de olika aktörerna, berättar Grani Big Bands dirigent Albinus Borg.

Petri Saavalainen från Grankulla orkester framhåller variationen i projektet:

– Det är roligt att få nya samarbetsmöjligheter och erbjuda publiken något annorlunda.

Läraren Heljä-Maari Manninen vid Grankulla musikinstitut är entusiastisk över vad detta innebär för eleverna:

– Det är en fantastisk möjlighet för eleverna att få scenfärdighet tillsammans med toppmusiker.

Lördag 30.11.2024 kl. 18 i Nya Paviljongen. Solister är Nina Lindroos, Joel Främling och gitarristen Matti Saarinen. Programmet består av Frank Sinatras och Whitney Houstonns klassiker samt intressanta jazzstycken. Biljetter kan köpas på Lippu.fi.

Grani Big Band.

FRIDA LÖNNROOS

ESITTELYSSÄ

Tilava vuokrakaksio ylimmästä kerroksesta

Venevalkamantie 4 | Kukkalaakso, Kauniainen

Huoneisto	m ²	Vuokra
2h+k+s	61,0	1 131 €/kk

Vapaana saunallinen kaksio Kauniaisista viidennessä kerroksessa. Asuntoon astutaan sisään erillisen eteisen kautta, jossa on valmiina säilytystilaa. Eteisen yhteydessä on myös asunnon kylpyhuone. Keittiö ja olohuone on yhteistä avaraa ja valoisa tilaa, josta on käynti makuuhuoneeseen. Makuuhuoneesta löytyy asunnon vaatehuone. Oma lasitettu parveke heijastaa valoa koko asuntoon ja toimii lisähuoneena aikaisesta keväästä myöhäiseen syksyyn saakka. Venevalkamantie 4 on Espoon Lippajärven läheisyydessä sijaitseva tyylikäs ja hyväkuntoinen vuonna 2013 valmistunut kerrostalo. Kauniaisten alueelta löytyy kattavat palvelut ja alueelta on hyvät liikenneyhteydet Espoon keskukseen, Leppävaaraan, Kauniaisten keskustaan ja Helsinkiin.

Yhteydenotot: anton.mustonen@ta.fi, puh. 045 7820 8545

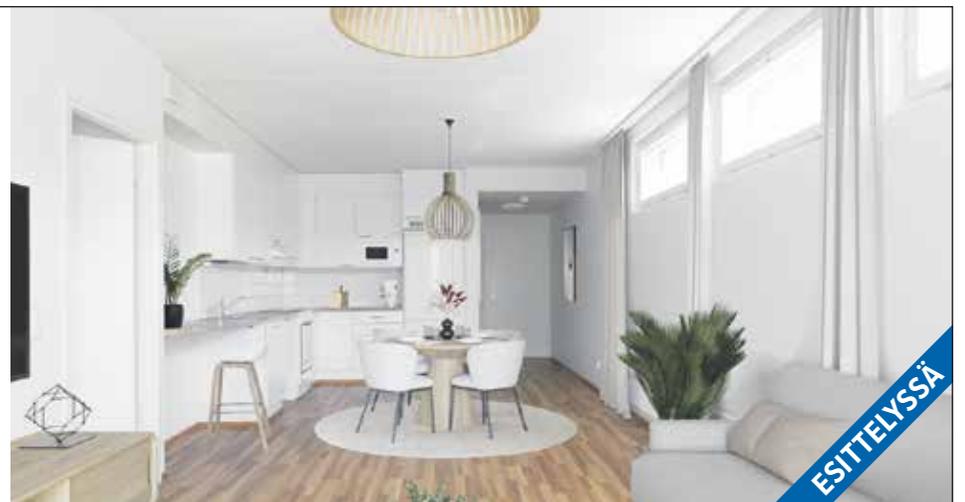
Esittely ma 28.10. klo 17.30–18.00

TA-YHTIÖT
Kutojantie 6-8, 02630 Espoo
Asiakaspalvelukeskus puh. 045 7734 3777 | info@ta.fi

Tutustu asuntoihin ja jätä hakemus: ta.fi

TA.fi ta_kodissa TA-Yhtiöt

ESITTELYSSÄ

Heti vapaana vuokrakolmio Lippajärven läheisyydestä

Venevalkamantie 4 | Kukkalaakso, Kauniainen

Huoneisto	m ²	Vuokra
3h+kk+s	72,5	1 291 €/kk

Toimiva kahden makuuhuoneen asunto neljännessä kerroksesta. Tässä asunnossa on tilava eteinen, josta on käynti kylpyhuoneeseen ja saunaan. Keittiö ja olohuone ovat yhtenäistä avaraa tilaa, johon mahtuu loistavasti niin ruokapöytä kuin sohvaryhmäkin. Toisesta makuuhuoneesta löytyy vaatehuone, toisessa on jo valmiina kaappitilaa. Olohuoneesta on käynti viihtyisälle lasitetulle parvekkeelle, joka suuntautuu länteen. Kauniaisten alueelta löytyy kattavat palvelut. Sekä suomen- että ruotsinkieliset koulut ja päiväkodit löytyvät muutaman kilometrin säteeltä. Lähikauppaan on matkaa vain noin 700 metriä. Kauniaisten hyvistä liikenneyhteyksistä pitää huolta toimivat bussilinjat ja juna-asema.

Yhteydenotot: anton.mustonen@ta.fi, puh. 045 7820 8545

Esittely ma 28.10. klo 17.30–18.00

Kuulutukset

Kauniaisten kaupunginvaltuusto kokoontuu valtuuston istuntosalissa os. Kauniaistentie 10, Kauniainen, maanantaina marraskuun 11. päivänä 2024 klo 18.00.

Kokouksen tarkastettu pöytäkirja saatetaan tiedoksi julkaisemalla se kaupungin kotisivulla marraskuun 18. päivänä 2024. Esityslista: www.kauniainen.fi/poytakirja

Kauniainen 22.10.2024 Valtuuston puheenjohtaja

Vireille tulleet asemakaavan muutokset

Kauniaisten kaupunginhallitus on 25.3.2024 § 50 päättänyt asemakaavan muutoksen laatimisesta koskien 3. kaupungin osan korttelin 43 tonttia 19 (Eteläinen Heikelintie 5).

Tavoitteena on mahdollistaa yleisten rakennusten kortteli-alueen muuttaminen asuinkäyttöön.

Kaavoitustyötä koskeva osallistumis- ja arviointisuunnitelma pidetään nähtävänä 24.10.2024 alkaen maankäyttöyksikössä kaupungintalossa sekä kaupungin nettisivuilla www.kauniainen.fi/Ak245

Kauniainen 12.9.2024 Kaupunginhallitus

Asumisneuvonta

Asumisneuvontaa annetaan Kauniaisissa vuokra-asunnoissa asuville. Asumisneuvoja auttaa ja neuvoo mahdollisimman varhaisessa vaiheessa asumiseen liittyvissä asioissa ja kysymyksissä, esim. vuokra-asunnon hakeminen, haasteet vuokranmaksussa, asumiseen liittyvät häiriöt, asunnon huonoon hoitoon liittyvät asiat, häätö, muut asumiseen liittyvät kysymykset.

Asumisneuvonnan tavoitteena on asumisen turvaaminen ennaltaehkäisemällä ja ratkaisemalla asumisen ongelmia ja opastamalla asumiseen liittyvissä asioissa.

Asumisneuvoja Nina Reis, puh. 040 702 6519, nina.reis@kauniainen.fi

Kaupungin vuokra-asunnot, tilahallintosihteeri Riitta Ahonen, arkisin klo 12.30-13.30, puh. 040 665 4814, riitta.ahonen@kauniainen.fi

Kirjasto

Palveluajat

ma, to 10-20
ti, ke, pe 10-18
la 10-16

Omatoimijat

ma-to 6-22
pe-su 6-20

Omatoimiaikana pääset sisään kirjastokortilla ja pin-koodilla.

Poikkeavat aukioloajat

pe 1.11. palveluaika 10-16, omatoimi 6-20

la 2.11. ei asiakaspalvelua, omatoimi 6-20

Ota yhteyttä:

puh. 050 411 6504 tai s-posti kirjasto@kauniainen.fi

Kirjaston 100-vuotissynttärinä

Kauniaisten kirjasto täyttää 100 vuotta syksyllä 2024! Tervetuloa juhlistamaan 100-vuotista kirjastoa kanssamme to 24.10. Ohjelma alkaa klo 14, kakku-kahvit tarjoillaan klo 15 alkaen. Lue lisää ohjelmasta: kauniainen.fi/kirjasto.

Tuomas Wäinölä ja Lauri Porra: Synttärkonsertti

Kitaristi Tuomas Wäinölä ja basisti Lauri Porra esiintyvät duona kirjastossa osana 100-vuotisjuhlan ohjelmaa. Tervetuloa kuuntelemaan to 24.10. klo 18.30.

Sanataidekerho

Ilmainen sanataidekerho 2.-4. luokkalaisille pidetään aina torstaisin klo 15-16.30

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämävastuu on nyt Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Saat palvelua edelleen samasta tutusta paikasta Kauniaisista kuin aiemminkin. Sähköpostiosoitteet ovat muodossa etunimi.sukunimi@luvn.fi ja puhelinnumerot vaihtuvat asteittain. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kotisivut, jossa tietoa palveluista ja yhteystiedot löydät os. www.luvn.fi.

kirjastossa. Kerhossa kirjoitamme tarinoita, luemme sekä teemme hauskoja ja innostavia tehtäviä. Ilmoittaudu mukaan: sanataidekoulu.hobiver.com/ilmo. Kerhoon voi tulla mukaan myös kesken kauden.

Lukukoira Emil

Lukukoira Emil ottaa pieniä lukijoita vastaan kirjaston lastenosastolla. Jos opettelet juuri lukemaan, voit tulla harjoittelemaan ääneen lukemista Emilin kanssa. Emil kuuntelee rauhassa, eikä koskaan korjaa virheitä. Voit varata 10 min lukuajan kirjaston asiakaspalvelusta (050 411 6504). **La 26.10. klo 12.30-14.00.**

Tietotekniikkaopastusta senioreille

Enter ry ja Kauniaisten vapaaehtoiset seniorit antavat henkilökohtaista vertaisopastusta tietotekniikka-asioissa. **To 31.10. ja 14.11. klo 13-15** ilman ajanvarausta.

Kirjaston lehtimyynä alkaa ma 11.11. Myymme poistettuja lehtivuositertoja.

Lue lisää: kauniainen.fi/kirjasto

Kansalaisopisto

Syksyn 2024 kurssiohjelma löytyy ilmoittautumisportaalistamme. Ilmoittautuminen jatkuu internetissä 24/7 ja puhelimitse 050 411 6404 toimiston aukioloaikoina ma-to klo 9-15.

Kannattaa ilmoittautua jonoon kursseille, jotka ovat jo täynnä. Peruutuksia tulee ja paikkoja tarjotaan jonossa oleville.

Uusia kursseja ja kursseja, joilla on vielä vapaita paikkoja:

Musiikki

- Sibeliuksen sinfoniat -luentosarja, lähi- ja etäosallistumismahdollisuus sekä luentonauhoitteet la 9.-30.11. klo 14-17.30

Taide- ja kädentaite

- Valokuvaajan väri ja valo -työkalupakki, su 23.11. klo 10-15, Jari Koski
- Rannekoruja lasihelmistä, la-su 2.-3.11. klo 10-16, KM, Käsityönopettaja Minna Rautiainen
- Joulupallot lasihelmistä, la 23.11. ja 30.11. klo 10-16
- Luentosarja: Rooma - paavien barokkikaupungista Italian pääkaupungiksi, ma 11.-25.11. klo 18-19.30
- Ravitsevaa arkiruokaa senioreille, ke 6.-20.11. klo 17.30-20.30
- Terveysvaikutteinen Qigong Etäkurssi, la-su 26.-27.10. klo 10-14

Kevätkauden 2025 uudet kurssit julkaistaan marraskuun puoleen väliin mennessä.

Ilmoittautuminen kevään kursseille alkaa ti 26.11. klo 10.

Kansalaisopiston maalaus-kurssin näyttely "Taiteilijat - oppilaat ja opettaja" kirjaston galleriassa. Kurssin opettaja: Svetlana Ruoho. Näyttely avoinna 6.-21.11. kirjaston aukioloaikoina.

Kursseihin voi tutustua osoitteessa www.opistopalvelut.fi/kauniainen/

Puhelin: 050 411 6404, ma-to klo 9-15

Liikuntapalvelut

Uimahalli avoinna ma, ti, to, pe klo 6-21 ke klo 9-21 la-su klo 10-18

Lipunmyynti sulkeutuu arkisin klo 20.00 ja viikonloppuisin klo 17.00.

Uintiaika päättyy arkisin klo 20.40 ja hallista tulee poistua klo 21.00 mennessä.

Viikonloppuisin uintiaika päättyy klo 17.40 ja hallista tulee poistua klo 18.00 mennessä.

Ota yhteyttä, puh. 050 411 6346 www.kauniainen.fi/liikunta

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelut luovat edellytyksiä taiteen ja kulttuurin tekemiselle ja kokemiselle Kauniaisissa.

Kulttuuripalvelut tarjoaa itse tai yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa monipuolisia ja laadukkaita kulttuuritapahtumia kuntalaisille.

Kulttuuri- ja viestintäsuunnittelija Gisela Montonen, puh. 040 587 8894, gisela.montonen@kauniainen.fi www.kauniainen.fi/kulttuuri

Nuorisopalvelut

Nuorisotalo Granin Klubi aukioloajat: maanantai-perjantai klo 15.00-20.00.

Ikäraja: 10 vuotta. Tilapäisistä aukiolomuutoksista viestitään somekanavissa.

Osoite on Läntinen koulupolku 1-3. Lue lisää tarjolla olevista nuorisopalveluista www.kauniainen.fi/nuoriso

Kaupunki verkossa

Kotisivu:

- www.kauniainen.fi ja www.grankulla.fi

Facebook:

- Kauniaisten kaupunki - Grankulla stad
- Kauniaisten nuorisovaltuusto - Ungdomsfullmäktige i Grankulla
- Kauniaisten kirjasto - Grankulla bibliotek
- Granin klubi
- Nya Paviljongen
- Kauniaisten Avoin Perhetoiminta / Grankullas Öppen familjeverksamhet

X (Twitter):

- @KauniainenGrani
- @Granikirjasto
- @GraninNuva

Instagram

- kauniainengrani
- graninklubi

Kungörelser

Grankulla stadsfullmäktige

sammanträder i fullmäktigesalen i Grankulla stadshus, Grankullavägen 10, måndagen den 11 november 2024 kl. 18.00.

Det justerade protokollet från sammanträdet tillkännages genom publicering på stadens webbplats måndagen den 18.11.2024.

Föredragningslistan: www.grankulla.fi/protokoll

Grankulla 23.10.2024 Fullmäktiges ordförande

Aktuell detaljplaneändring

Stadsstyrelsen i Grankulla har 25.3.2024 § 50 beslutat att utarbeta en ändring av detaljplanen på tomt 19 i kvarter 43 i 3:e stadsdelen (Södra Heikelvägen 5).

Syftet är att ändra kvartersområdet för allmänna byggnader så att det är möjligt att bygga bostäder på området.

Det program för deltagande och bedömning som gäller planläggningsarbetet är framlagt från och med 24.10.2024 vid markanvändningsenheten i stadshuset och på stadens webbplats www.grankulla.fi/Ak245sv

Grankulla 24.10.2024 Stadsstyrelsen

Social- och hälsovården sköts nu av Västra Nylands välfärdsområde

Service ges på samma ställen som tidigare i Grankulla. E-postadresserna är fornamn.efternamn@luvn.fi och telefonnumren byts ännu stegvis. Välfärdsområdets nätsidor med information om tjänsterna och kontaktuppgifter för Grankulla finns på www.luvn.fi/sv

Boenderådgivning

De som bor i hyresbostäder i Grankulla kan få bostadsrådgivning. Bostadsrådgivaren hjälper och ger råd i ett så tidigt skede som möjligt i ärenden och frågor som gäller boende, till exempel hur du ansöker om en hyresbostad, utmaningar med hyresbetalningarna, störningar som har med boende att göra, ärenden som hänför sig till vanvård av lägenheten, vräkning och övriga frågor om boende.

Genom att förebygga boendeproblem och ge råd i boendefrågor vill boenderådgivningen försöka säkerställa att hyresgästen kan bo kvar i sin lägenhet.

Bostadsrådgivare Nina Reis, tfn 040 702 6519, nina.reis@grankulla.fi

Stadens hyresbostäder: Sekreteraren för lokaladministration Riitta Ahonen, vardagar kl. 12.30-13.30, tfn 040 665 4814 eller e-post: riitta.ahonen@kauniainen.fi

Biblioteket

Kundbetjäning

mån, tors 10-20
tis, ons, fre 10-18
lör 10-16

Meröppet

mån-tors 6-22
fre-sön 6-20

När biblioteket är meröppet kommer du in med biblioteks-kort och pin-kod.

Kontakta oss:

tel. 050 411 6504 eller e-post kirjasto@kauniainen.fi.

Bibliotekets 100-årsfest

Grankulla bibliotek fyller 100 år på hösten 2024! Välkomna att fira det 100-åriga biblioteket med oss **tors 24.10**. Programmet börjar kl. 14, kaffe och tårta serveras från och med kl. 15. Läs mer om programmet: grankulla.fi/biblioteket.

Tuomas Wäinölä och Lauri Porra i biblioteket

Gitaristen Tuomas Wäinölä och basisten Lauri Porra uppträder som duo i biblioteket som en del av 100-årsfestens program. Välkommen på spelning **tors 24.10 kl. 18.30**.

Ordkonstklubb

Biblioteket ordnar tillsammans med Sydkustens Ordkonstskola en kostnadsfri hobbygrupp i ordkonst för åk 3-4 på onsdagar kl. 15-16.30. Vill du fantisera och vara kreativ? Gillar du böcker, berättelser och lek med ord? Vill du inspireras och skapa tillsammans med likasinnade? I så fall är du välkommen med i gruppen, också mitt i terminen. Anmäl dig på ordkonst.fi.

Läshunden Emil

Läshunden Emil tar emot barn på bibliotekets barnavdelning. Om du håller på att lära dig läsa, kan du komma och öva högläsning med Emil. Emil lyssnar i lugn och ro och rättar aldrig några fel. Du kan boka en 10 min lästid i bibbans kundtjänst (050 411 6504). **Lör 26.10. kl. 12.30-14.00.**

Digital handledning för seniorer

Enter rf och Grankullas frivilliga seniorer ger personlig vägledning i teknikfrågor seniorer emellan. **Tors 3.10. och 17.10. kl. 13-15** utan tidsbokning.

Läs mer:

grankulla.fi/biblioteket

Medborgarinstitutet

Höstens kursprogram finns i anmälningssportalen www.opistopalvelut.fi/kauniainen. Anmälan fortsätter via internet 24/7 och per telefon 050 411 6404 må-to kl. 9-15.

Det lönar sig att anmäla sig också till kurser som är fullbokade. Det kommer annulleringar och fria platser erbjuds till dem som finns i kön.

Vårens 2025 kurser publiceras omkring medlet av november. Anmälan till vårens kurser startar ti 26.11 kl. 10.

Medborgarinstitutets konstkurs ställer ut i bibliotekets galleri. "Konstnärer - elever och lärare". Lärare: Svetlana Ruoho. Utställningen kan besökas under bibliotekets öppettider 6.-21.11.

Kurserna finns på www.opistopalvelut.fi/kauniainen

Telefon: 050 411 6404, må-to kl. 9-15

Idrottstjänster

Simhallens öppettider
må, ti, to, fre kl. 6.00-21.00
ons kl. 9.00-21.00
lör-sö kl. 10.00-18.00

Biljettförsäljningen stängs vardagar kl. 20.00 och helger kl. 17.00.

Simtiden slutar vardagar kl. 20.40 och simmarna ska vara ute senast kl. 21.00.

Under veckosluten slutar simtiden kl. 17.40 och simmarna ska vara ute senast kl. 18.00.

Ta kontakt: tfn 050 411 6346 www.grankulla.fi/idrott

Kulturtjänster

Grankullas kulturtjänster skapar förutsättningar för invånarna att utöva och uppleva kultur i Grankulla. Kulturtjänsterna producerar mångsidiga och högklassiga kulturevenemang i egen regi eller i samarbete med andra aktörer.

Kultur- och kommunikationsplanerare Gisela Montonen, tfn 040 587 8894, gisela.montonen@grankulla.fi.

www.grankulla.fi/kultur

Ungdomstjänster

Ungdomsgården Grani Klubben har öppet måndag-fredag kl. 15.00-20.00. Åldersgräns 10 år.

Tillfälliga öppettider informeras via sociala media.

Adressen är Västra skolstigen 1-3, 02700 Grankulla

Se mer info om ungdomsverksamheten på www.grankulla.fi/ungdomar

Staden på webben

Webbplats:

- www.kauniainen.fi och www.grankulla.fi

Facebook:

- Kauniaisten kaupunki - Grankulla stad
- Kauniaisten kirjasto - Grankulla bibliotek
- Granin klubi
- Nya Paviljongen
- Kauniaisten Avoin Perheoiminta / Grankullas Öppen familjeverksamhet

X (Twitter):

- @KauniainenGrani
- @Granikirjasto
- @GraninNuva

Instagram

- kauniainengrani
- graninklubi

kirjelaatikko ■ brevlådan

Onko kaupungintaloalueen kaavaehdotus toteuttamiskelpoinen?

Osallistuin pari viikkoa sitten noin sadan viidenkymmenen muun kuntalaisen kanssa kaupungintaloalueen asemakaavaehdotuksen esittelytilaisuuteen. Pääarkkitehdin lennokkaalla opastuksella saimme nähdä näyttäviä kuvia kaavan mahdollistamasta ns. viitesuunnitelmasta. Tällaisia suunnitelmia tehdään usein, kun yritetään markkinoida merkittäviä kaavoja päätöksentekijöille tai suurelle yleisölle. Varsinainen juridisesti sitova kaava ja sen yksityiskohtaiset määräykset ovat sitten eri asia. Niitä maallikoiden on hankala ymmärtää, mutta niihin me valtuutetut jouddumme tarkkaan perehtymään.

Asukasillassa esitettiin kovaakin kritiikkiä "käärmetalona" tunnettua ehdotusta kohtaan, koskien sekä sen sopimattomuutta Granin keskusta, hankkeen takia tuhoutuvia luontoarvoja, että liikennettä lisäävää vaikutusta. Tilaisuudessa nousi useissa puheenvuoroissa myös esille oikeutettu huoli siitä, että kaava jopa liiketaloudellisessa mielessä olisi epäon-

nistunut. Kun kaupunginhallitus elokuussa päätti kaavaehdotuksen esillepanosta, niin kokousmateriaalin liitteiden joukossa oli nimittäin myös kaupungintaloalueen kaavan toteuttamisedellytyksiä käsittelevä analyysi, jonka kaupunki oli tilannut rakennuttajakonsultilta. Muutaman valtuutetun aktiivisuuden ansiosta kaupungin johto on äskettäin suostunut laittamaan raportin myös avoimesti verkkosivuilleen (kh:n 12.8 pöytäkirjan liitteenä), jossa se nyt on kaikkien valtuutettujen ja kuntalaisten nähtävillä.

Raportti vahvistaa niitä voimakkaita epäilyjä kaavan toteuttamiskelpoisuudesta, joita useat rakennusala ja sen ansaintalogiikkaa tuntevat asukkaat ovat jo pitkään esittäneet, mm. Puskaradiossa. Keskeinen johtopäätös on, että asuntojen keskimääräisen neliöhinnan pitäisi olla vähintään 11 900 euroa/neliö, jotta hanke olisi grynderille kannattava. Erityisesti rakennuksen kaareva muoto nostaa kustannustasoa. Wau-arkkitehtuu-

ri maksaa! Tällaisen hintaluokan asunnoille löytyy ehkä riittävästi kysyntää merenrannalla Töölössä (Steven Hallin Meander) mutta tuskin keskustassamme. Ja hyvin lyhyessä ajassa pitäisi lisäksi myydä noin 200 asuntoa!

Koska kaupallinen yhtälö on näin vaikea, niin halukasta rakennuttajaa ei todennäköisesti löydy vuosikausiin. Tai aluksi rakennetaan vain käärmeen pohjoispää. Jääkö siis kaupungintalo tuolloin tyhjilleen rapistumaan tai tuleeeko sinne väliaikainen monttu? On myös todennäköistä, että hankkeen toteuttaja kustannusten karsimiseksi poistaa useita arkkitehtuuria rikastuttavia yksityiskohtia ja neuvottelee lievennyksiä kaavan vaatimuksista. Lopputulos poikkeaisi joka tapauksessa merkittävästi viitesuunnitelmasta. Jo nyt on myös selvää, että kaupungin hallinnolla ei ole varaa muuttaa käärmetalon päädyn suunniteltuihin toimistotiloihin.

Lopullinen äänestys, jossa valtuusto joko hyväksyy tai hylkää asemakaavamuutoksen,

pidetään maaliskuussa juuri ennen kunnallisvaaleja. Olemme edellä mainitun raportin myötä saaneet olennaista uutta tietoa kaavan toteutumisen näkymistä tai pikemminkin niiden puuttumisesta. Eikä yksittäisten valtuutettujen tietenkään tarvitse äänestä samalla tavalla kuin vuosi sitten, kun teimme periaatepäätöksen, että kaavan valmistelua jatkettiin käärmetalokonseptiin perustuen. Päätöksen rahallinen panos on erittäin merkittävä. Saadaanko alueen myynnistä toivotut parikymmentä miljoonaa euroa kaupungin kassaan lähivuosina, ja millä aikataululla? Raportti antaa hyvin pessimistisen arvion mahdollisuuksista, jos asemakaava on tämä käärmetaloon perustuva. Näitä rahoja tarvittaisiin kipeästi mm. Kasavuoren ja uimahallin tontin kouluinvestointien rahoittamiseen.

Bo-Christer Björk,

Tekn. toht. (rakentamistalous), emeritusprofessori, Yhdyskuntavaliokunnan jäsen (RKP)

Kiinteistöveron lievä korotus olisi ollut parempi vaihtoehto

Valtuusto päätti 16.9. tasapainottaa kaupungin taloutta seuraavina vuosina nostamalla kuntaveroa 4,40:sta 4,70 %:iin, säästämällä henkilöstömenoista sekä palvelujen ja tavaroiden hankinnoissa. Vuosimenoja rajoitetaan myös investointikatolla. On myös päätetty lisätä tu-

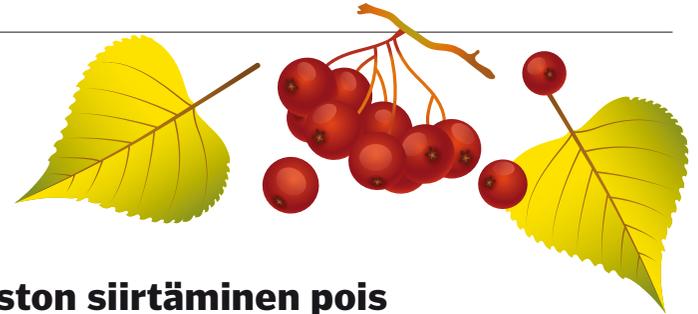
loja myymällä taas kaupungin omaisuutta ja nostamalla esim. liikuntapaikkojen käyttömaksuja mm. poistamalla eläkeläisiltä alennukset.

Mielestämme kiinteistöveron lievä korotus olisi ollut parempi kuin heikentää var-

haiskasvatusta ja opetusta tai nostaa maksuja. Valitettavasti olennaisia päätösvaihtoehtoja ei esitetty eikä vaihtoehtojen vaikutuksia vertailtu keskenään tai strategiaan, vaan päätöstä perusteltiin vain joidenkin asukkaiden mielipiteillä. Päätöstä ei tehty valtuuston hy-

väksymän strategian mukaisesti.

Kauniaisten sos.dem. ry, Grankulla soc. dem. rf

Kansalaisopiston siirtäminen pois Petran tiloista lopettaisi Kauniaisten kansalaisopiston toiminnan

Petra on arkkitehti Eino Tuompon suunnitteleman kolmiosaisen rakennuskokoonaisuuden alin osa, joka valmistui 1987 Suomen Pelastusarmeijan keskuksiksi ja ylempistä rakennuksista tuli kurssilaisten ja henkilökunnan asuntoja. Petra rakennuksena toimii ihan sattumalta ainutlaatuisen hyvin juuri Kauniaisten kansalaisopiston keskuksena vuodesta 2005 alkaen, jolloin kaupunki sen osti. Petran tarina on värikäs ja se on toiminut jopa Itä-Euroopan Pelastusarmeijan koulutuskeskuksena muun ohella. Rakennus on hyväkuntoinen, katto- ja ilmastointiremontti on tehty, eikä siellä ole sisäilmaongelmia kuten monessa muussa Kauniaisten koulussa. Olisi ekologisesti tuomittavaa purkaa hyvin toimiva rakennus tässä ekokatastrofin uhkaamassa maailman tilanteessa. Petran alue on rakennuskaavassa määritetty koulutustilaksi ja sillä on yhteisvastuualuetta ylempänä rinteessä sijaitsevien nykyisten taloyhtiöiden kanssa. Koko infrarakenne kulkee alimman rakennuksen kautta ja näiden seikkojen vuoksi myyminen ja purkaminen olisivat ongelmallisia. Petran käyttöaste on korkea toisin kuin monen muun nykyisen tiukan taloustilanteen taikka myyntilistalle tuomista Kauniaisten kaupungin rakennuksista ja kiinteistöistä. Petra sijaitsee Kauniaisissa tärkeän ja suosittu ulkoilureitin alueella ja vastaapäät on rakentamisesta mahdollisesti haavoittuva suo-alue.

Jos nyt kansalaisopiston tunnit jouduttaisiin siirtämään muualle Kauniaisissa, eivät tilat tulisi riittämään opiston toiminnalle. Taide- ja käsityöaineille ei löytyisi lainkaan sopivia tiloja, joihin nykyiset, jo hankitut laitteet ja tarvikkeet voitaisiin

siirtää.

Tällöin jouduttaisiin lopettamaan puolet tunneista ja jäljelle jäisi ainoastaan nykyiseen verrattuna vähäisempi määrä liikuntaa, eikä kansalaisopiston toiminta olisi enää saamansa luvan mukaista. Kansalaisopiston pitää tarjota monipuolisesti taideaineita, kätsoitöitä, kieliä ja terveyttä ja hyvinvointia edistäviä aineita. Muussa tapauksessa ylläpitölupaa ei voida jatkaa, eikä se voi myöskään saada nykyistä valtion avustusta.

"Kansalaisopiston tehtävänä on edistää jatkuvaa koko elämän kestävää oppimista, harrastamista ja itsensä kehittämistä ja henkistä kasvua sekä ehkäistä syrjäytymistä ja tarjota osallistuvaa sivistystoimintaa."

Tähän asti on Kauniaisten kansalaisopisto tässä kiitettävästi onnistunut.

Kaupungin strategian tavoitteeksi valtuustokaudella 2021–2025 on kirjattu asukkaiden hyvinvoinnin ja onnellisuuden lisääminen. Petran sulkeminen ja sitä kautta Kansalaisopiston näivettäminen ja loppuminen olisivat raskaasti ristiriidassa tuon strategian kanssa. Haluavatko nykyinen kaupunginvaltuusto ja hallitus erottaustua edeltäjistään onnistumalla lopettamaan Kauniaisten kansalaisopiston? Menettäisimme opiston ainutlaatuisen yhteisöllisen toiminnan ja samalla erinomaiset opettajat muualle. Voitaisiko Kauniaisia sen jälkeen pitää enää kulttuurikaupunkina? Valtuustovaalit ovatkin jo ensi keväänä.

Näkemiin siis maailman onnellisin paikka maailman onnellisimmassa maassa kuten New York Times-lehdessä esitettiin 24.12.2018.

Aila-Maija Henry, Katri Halkka, Tina Lindgren, Nils Rönholm

Monipuolista kotiapua
Kauniaisissa ja Espoossa

GraniHelp

OSUUSKUNTA GRANIHELP ANDELSLAG

www.granihelp.fi

p. 040 518 92 81

HENKILÖKOHTAINEN APU – KAUPPA-APU – KOTISIIVOUS

GRANI JAZZ
9.11.2024

L. 9.11.2024 19.30

ELINA KARDÉN & GRANI JAZZ BAND

En svängig jazzkonsert kryddad med fina sångimitationer. Svengaava jazzkonsertti maustettuna upeilla lauluimitaatioilla.

Ella Fitzgerald - Edith Piaf - Sarah Vaughan - Billie Holiday - Judy Garland

Nya Paviljongen - Uusi Paviljonki

Biljetter/Liput: 25:-

Lippu.fi / vid dörren/ovelta

studiotec

SUOMEN RAAMATTUOPISTO

Sana Soi

Syntisistä suurin

Ti 5.11. klo 19

Musiikissa
Laura Autio ja
Anna Pöyhönen
puhe
Ari Kunnamo

Vapaa pääsy. Teetupa.

Jouluiset askartelut
Himmeli- ja kranssikurssi
30.11.–1.12.2024

Tule valmistautumaan joulun tunnelmaan askarrellen perinteisiä joulukoristeita!

Mukana Hanna-Maria Orava-Niskala ja Annasara Toivanen

raamattuopisto.fi

yhdistykset ■ föreningar

KAUNIAISTEN SUOMALAISET SENIORIT

Syksyn värioloiston himmetessä siirräme kellomme jo ensi sunnuntaina talviaikaan. Tiistaitapaamisemme jatkuvat Villa Junghansissa parittomina viikkoina; kahvitarjoilu klo 12.30 ja esitelmä klo 13.00.

Ti 5.11. kirjailija, emeritusprofessori Kari Enqvist: Tulivuoren varjossa.

Ti 19.11. yhdistyksen sääntömääräinen syyskokous. Esitelmä: diplomi-insinööri, KSS-jäsen Seppo Aarnio: 3D-tulostus ja sen sovellukset.

Muistakaa ilmoittautua tapaamisiin kotisivun ohjeen mukaan. Kotisivuiltamme www.kssry.fi löydät tietoja runsaasta toiminnastamme ja yhteyshenkilöstämme. Tervetuloa mukaan harrastamaan!

GRANKULLA SVENSKA PENSIONÄRER

Pensionärererna har program varannan tisdag (jämna veckor). Programmen hålls i Villa Junghans. I samband med mötena bjuder värdinnorna på kaffe och bulla.

Tisdag 29.10 kl. 13, Villa Junghans; Laura Wickström "Om Sunni- och Shiamuslimen".

Tisdag 12.11 kl. 10-12 it-drop-in i Villa Junghans bibliotek. Grankulla svenska pensionärer kallas till stadgeenligt höstmöte tisdagen den 12.11 kl. 13 i Villa Junghans. Stadgeenliga ärenden. Efter mötet berättar Clara Palmgren om våra gamla gatunamn.

På webbsidan grankulla.spfpension.fi finns mer information om möten, hobbygruppsverksamhet och övriga evenemang samt anmälningsblankett för nya medlemmar. Välkommen med!

GRANKULLA MILJÖFÖRENING**- KAUNIAISTEN YMPÄRISTÖYHDISTYS**

Tervetuloa teemailtaan aiheena ilmastoystävällinen ruoka torstaina 31.10. klo 17 alkaen! Aloitamme vierailulla Kasavuoren koulun läheisyydessä pidettävillä Reko-markkinoilla klo 17 ja siirrymme tämän jälkeen koulun opetustiloihin valmistamaan ruokaa ja tutustumaan ilmastoystävällisiin raaka-aineisiin. Olet toki tervetullut vain pistäytymään pienille maistiaisille n. klo 18.45 alkaen. Ilmoittaudu mielellään etukäteen sihteerin Mona Sandellille (monasandell2@gmail.com), mutta olet tervetullut myös pistäytymään ilman ilmoittautumista. Aiheeseen liittyviä vinkkejä otetaan myös mielellään vastaan. Tapahtuma päättyy viimeistään klo 20.

Välkommen på temakväll om klimatsmart mat torsdag 31.10 med start kl. 17! Vi inleder med besök till Reko-marknaden invid Kasavuoriskolan kl. 17 och förflyttar oss sedan till Kasavuori-

skolans undervisningskök där vi tillreder och bekantar oss med klimatsmarta råvaror. Du är också välkommen att bara komma förbi för lite smakprov från ca kl. 18.45 framåt. Anmäl gärna att du kommer med till sekreterare Mona Sandell (monasandell2@gmail.com), men du kan också komma oanmäld. Om du har något gott tips på klimatsmart mat får du gärna dela med dig. Evenemanget slutar senast kl. 20.

GRANKULLAGILLET r.f.

Gillekväll 15.11 kl. 18.00 på Villa Breda. Journalisten Jan Andersson berättar om sitt arbete som nyhetsankare. Avslutningsvis samvaro och sedvanlig traktering.

ESPOO-KAUNIAINEN RESERVIUPSEERIT RY

Esitelmätilaisuus ti 29.10. klo 19.00 Kauniaisten kaupungintalolla. Puhujana kenraalimajuri Sami Nurmi. Esitelmätilaisuuteen ei tarvitse erikseen ilmoittautua.

Yhdistyksen sääntömääräiseen syyskokous ti 26.11.2024 klo 18.00 Kauniaisten kaupungintalolla, Kauniaistentie 10, 02700 Kauniainen. Kokouksessa käsitellään sääntöjen mukaan käsiteltävät asiat.

Kokouksen jälkeen esitelmätilaisuus klo 19.00. Puhuja tarkennetaan lähempänä tilaisuutta.

KAUNIAISTEN KOKOOMUS RY

Kauniaisten Kokoomus ry pitää sääntömääräisen syyskokouksensa 19.11.2024 klo 19.00 kaupungintalon valtuustosalissa. Ennen syyskokousta klo 18.00 on kaikille avoin ajankohtainen esitelmä. Hallitus, Tapani Ala-Reinikka pj.

ESPOON JA KAUNIAISTEN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY

Huolehditko muistisairaasta omaisesta? Espoon ja Kauniaisten Omaishoitajat ja Läheiset järjestävät erityiskurssin omaistaan hoitaville Espoossa. Palvelutalo Joutsenessa, Kipparinkatu 2, Espoo 31.10., 14.11., 28.11. ja 12.12. klo 10-13. Ilmoittaudu viimeistään 24.10. info@eskaomaishoito.fi tai soita Sannalle 050 528 4224.

Tar du hand om din insjunktade familjemedlem? Folkhälsan och Esbo och Grankulla Närståendevårdare och Vänner rf organiserar en kurs för vårdaren i familjen.

Biblioteket Entresse, Brogatan 11, Esbo 28.10, 4.11, 18.11, 25.11 och 2.12 kl. 11-14.

Anmäl dig senast 20.10 info@eskaomaishoito.fi eller ring Sanna 050 528 4224.

FOLKHÄLSAN I GRANKULLA

Folkhälsan i Grankulla ordnar simskolor för barn i Grankulla simhall under läsåret 2024-2025. Nya kurser börjar 18.11. Totalt 12 lektioner per kurs, olika nivåer. Åldersgränsen för kurserna är 5 år. Plasksimskola: 4 år. Kurssit ovat kaksikielisiä! <https://www.folkhalsan.fi/aktivitet/barn-och-ungdomar/simskolor/>

RÖDA KORSET, Grankulla avdelningen PUNAINEN RISTI, Kauniaisten osasto

Höstmärnad i köpcentret, Promenaden, torsdag 31.10 klockan 11-13. Syymyjäiset kaupakeskuksessa, Promenaadi, torstai 31.10. klo 11-13.

Stadgeenligt höstmöte hålls tisdag 12.11 kl. 18.00 i Junghans bibliotek. Sääntömääräinen syyskokous pidetään tiistaina 12.11. klo 18.00 Junghansin kirjastossa.

KAUNIAISTEN MUSIIKKIOPISTON KANNATUSYHDISTYS RY

Kauniaisten musiikkiopiston kannatusyhdistys ry:n sääntömääräinen syyskokous on tiistaina 5.11.2024 klo 18.00. Kokous järjestetään Vallmogårdin kabinetissa, Valmukuja 3, Kauniainen. Kokouksessa käsitellään sääntöjen 13 § määräämät asiat. Tervetuloa! Hallitus

UNDERSTÖDSFÖRENINGEN FÖR GRANKULLA MUSIKINSTITUT RY

Understödsföreningen för Grankulla musikinstitut ry. håller sitt stadgeenliga höstmöte tisdagen 5.11.2024 kl 18.00. Mötet hålls i Vallmogårds kabinetten, Vallmogård 3, Grankulla. Mötet behandlar ärenden enligt 13 § i föreningens stadgar. Välkommen! Styrelsen

Herkullista syksyä LÄCKER HÖST

Meiltä löydät riistaherkuja
– tutustu rohkeasti lihatiskin tarjontaan
sekä kurkkaa pakastealtaaseen.

Du kan hitta vilt delikatesser hos oss
– bekanta dig modigt med utbudet
i köttdisken och kika i frysen.

**TUORETTA
HIRVENLIHAA
FÄRSK
ÄLGKÖTT**

Viro/Estland
Alkaen/från

24⁹⁵
KG

K Supermarket

GRANI

Tavallista parempi ruokakauppa • En bättre matbutik

Kauniaistentie/Grankullavägen 7, 02700 KAUNIAINEN/GRANKULLA,
puh./tel. 09 2310 3600, jesper.lindqvist@k-supermarket.fi
Palvelemme MA-LA 7-22 ja SU 9-22/vi betjänar MÅN.-LÖR. 7-22 och SÖN. 9-22.

Tiesithän
KATOLLA LISÄÄ
PARKKITILAA

Puh. 045 841 1205 tai info.vkristal@gmail.com

V.KRISTAL OY

Ammattitaitoiset siivouspalvelut yli 20 vuoden kokemuksella.

Muista kotitalousvähennys! Hinta -40%

Kotisiivous • Ikkunanpesu • Yrityssiivous
Suursiivous • Remonttisiivous • Muuttosiivous

Kerro tarpeesi - me autamme!

Ben Winqvist
050 323 1338

Rakentaa - Korjaa - Maalaa
Bygger - Reparerar - Målar
www.bewix.net

MM Siivouspalvelut Oy

- Kotisiivoukset
- Myös verotonta siivouspalvelua senioreille
- Ikkunanpesut
- Toimistosiivoukset

Luotettava siivouspalvelua jo vuodesta 2004

MM info@mmsiivouspalvelut.fi
www.mmsiivouspalvelut.fi

Tilaa ilmainen arviokäynti! 045 6385 774 Mirja

RUKA KATSASTUS

p. 010 579 4380
www.rukakatsastus.fi

HURSKA VI BYGGA I GRANKULLA?

Kom och diskutera med SFP:s representanter i samhällstekniska- och byggnadsutskotten!

TORSDAGEN DEN 31 OKTOBER

Klockan 17-19, framför köpcentret

SFP RKP

Tarvitseeko perheesi rakennusajaksi asunnon?

Vuokrattavana iso, hyväkuntoinen talo Kauniaisissa. Tiilitalo isolla omalla pihalla sekä kahden auton autokatos sopivat isonkin perheen tarpeisiin.

4 mh, oh, rh, kirjasto, takkah. keittiö, sauna, pinta-ala 248 m²
Osoite: Asematie 41 A

Vuokrasopimus joko määräajaksi tai toistaiseksi.

Tiedustelut: Marja Usvasalo 040 556 4717

FIRA SVENSKA DAGEN

ONSDAG 6.11 KL. 18

I NYA PAVILJONGEN

musik
Nina Lindroos & KLO
Kören från åk 2 i Granhultsskolan

festtal
Peik Stenberg

utmärkelse
Årets Grankullabo 2024

VARMT VÄLKOMMEN!
FRITT INTRÄDE

Arrangör Grankulla svenska kulturförening

MYDÄÄN

Konsulttitoimiston kalusteet tarjousten perusteella noin 40 m² tilaan, joka on myös vuokrattavissa.

Puh. 040 580 5444.

PASSIKUVAN AMMATTILAINEN

VALOKUVAT
Puhelimesta - Tabletilta
Tikulta - Muistikortilta
Netistä *Heti mukaan!*

kuvatapio

MUNKKIVUORI 09 485 865 KAARI 09 532 200 LAUTTIS 09 532 100 KAUNIAINEN 09 505 0019

SPECIALIST PÅ PASSBILDER

ACOUSTIC DIXIE SIX FEAT. NINA LINDROOS

25 years of swinging and dancing

25 YEARS ANNIVERSARY

HAPPY JAZZ
Grand Concert!

La/Lö 23.11 klo/kl 18:00-20:30
Nya Paviljongen Kauniainen/Grankulla
Liput/Biljetter 30/25/15€
netticket.fi/acoustic-dixie-six-nina-lindroos

LOUNAS-TARJOUS JUOMA KAUPAN PÄÄLLE

Valitse

LOUNAS

JOLLA LÄHTEE NÄLKÄ JA JANO.
ARKISIN KLO 14 ASTI.

KOTI PIZZA
Grani

kotipizza.fi

Frisörsalong - Parturi & kampaamo

GRANI

Tunnelitie 7D, Kauniainen

Lapset 23€, Miehet 25€, Naiset 35€

p. 040 144 2244 Ma-pe 10-20 • La 10-18 • Su 12-18

Ilmoitus? Katso mediakortti kaunisgrani.fi

Annons? Se mediekortet kaunisgrani.fi

Kaunis Grani

Kaunis Grania julkaisee Ab Grankulla Lokaltidning - Kauniaisten Paikallislehti Oy -niminen yritys, jonka Kauniaisten kaupunki omistaa.

Kaunis Grani utges av Ab Grankulla Lokaltidning - Kauniaisten Paikallislehti Oy.
Bolaget ägs av Grankulla stad.

Hallitus/Styrelse
Jaakko Nevanlinna (KOK/SAML),
pj/ordf.
Nina Colliander-Nyman (SFP/RKP)
Saana Nuutinen (VIHR/GRÖNA)
Markus Jahnsson

Toimitusneuvosto/Redaktionsråd
Jan Sundberg pj/ordf.
Tuula Ihamuotila
Katri Kallio
Markus Jahnsson

Kustantaja/Utgivare
Ab Grankulla Lokaltidning -
Kauniaisten Paikallislehti Oy

Painos/Upplaga 14 000 kpl

Päätoimittaja/Chefredaktör
Jan Snellman
puh./tfn 050 555 1703

Aineisto/Material
Kaupungintalo/Stadshuset

Sähköposti/E-post
kaunisgrani@kauniainen.fi

Lehden puhelin/Tidningens telefon
puh./tfn 050 555 1703

Internetsivut/Internetsidorna
www.kauniainen.fi/kaunisgrani

Ilmoitukset/Annonser
kaunisgrani@kauniainen.fi

Tilaushintana/Prenumeration
30 €/vuosi/år

Taitto/Ombrytning
Kapteeni Kuu

Paino/Tryckeri
Lehtisepät Oy, Tuusula

Tämä lehti painettu/ Detta nummer presslagt
21.10.2024

Seuraava numero ilmestyy 14.11.2024
Aineisto viimeistään 30.10.2024

Nästa nummer utkommer 14.11.2024
Materialet senast 30.10.2024

Jakeluhäiriöt/Distributionsstörningar
Postin asiakaspalvelu: puh 0100 5445 tai www.posti.fi
fi/fi/asiakastuki/vastaanottaminen/postin-jakelu > henkilöasiakkaan palaute postinjakelusta
Postens kundtjänst: tfn 0100 5445, eller www.posti.fi/sv/kundsupport/mottagning/postens-utdelning
> information om störningar i utdelningen

Lehti ei vastaa tilaamatta toimitetun aineiston säilyttämisestä eikä palauttamisesta. Toimitus pidättää itselleen oikeuden muokata aineistoa.

Tidningen svarar inte för uppbevaring och returnering av inlämnat material som inte beställts. Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera materialet.